

Vlaanderen
is ondernemen

Subsidiegids voor de ondernemer

Startplannen

Versie 1 september 2026

Info & advies
www.vlaio.be

Bel gratis 0800 20 555
of mail naar info@vlaio.be

Inhoud

Voorwoord	2
Startlening	3
Cofinanciering	10
Winwinlening	17
Waarborgregeling tot 2,25 miljoen euro	20
Microkredieten van microStart	24
CultuurKrediet	27
Tax Shelter voor startende ondernemingen	30
Vriendenaandeel	38
Kmo-portefeuille: steun voor opleiding en advies	42
Wedstrijden voor ondernemers	46
Premies op gemeentelijk en stedelijk niveau	50
Starten vanuit werkloosheid: steunmogelijkheden	53
Starten in bijberoep: steunmogelijkheden	56
JobbonusPLUS voor startende zelfstandigen	59
Individueel maatwerk voor zelfstandigen met arbeidsbeperking	61
De Vlaamse Kredietbemiddelaar	64
Belastingkrediet	66
Investeringsaftrek	68
Verhoogde fiscale aftrek voor bepaalde kosten	86
Versnelde teruggave btw-kredieten voor starters	89

Verlaging sociale bijdragen voor primostarters (Starterskorting)	91
Vrijstelling van belastingvermeerdering voor startende ondernemingen (bij onvoldoende voorafbetalingen)	93
Erasmus voor jonge ondernemers	95

Voorwoord

Subsidiegidsen voor de ondernemer

De overheid heeft tal van subsidiemaatregelen gecreëerd om het bedrijfsleven te ondersteunen. Met de reeks brochures **Subsidiegidsen voor de ondernemer** biedt VLAIO basisinformatie aan over de belangrijkste subsidiemaatregelen per thema.

- Startplannen;
- Investeren als kmo;
- Investeren als grote onderneming;
- Innovatief ondernemen;
- Aanwerven en opleiden;
- Duurzaam ondernemen;
- Internationale ambities.

Ook voor bepaalde sectoren is een subsidiegids beschikbaar:

- Culturele & creatieve sectoren;
- Sector kinderopvang;
- Sector detailhandel.

Subsidiedatabank en nieuwsbrief

Je kan ook zelf op zoek gaan naar de subsidiemaatregelen en andere steunmaatregelen via de **Subsidiedatabank**: vlaio.be/subsidiedatabank.

De **Subsidiegidsen** kunnen tevens online worden geraadpleegd. Deze brochures worden automatisch bijgewerkt wanneer de informatie in de Subsidiedatabank wordt aangepast. Hierdoor beschik je op elk moment over de meest actuele brochures, die digitaal kunnen worden geraadpleegd of worden gedownload op de homepage van de Subsidiedatabank vlaio.be/subsidiedatabank.

Via de **nieuwsbrief van de Subsidiedatabank** wordt de mogelijkheid geboden om op de hoogte te blijven van wijzigingen in de subsidiemaatregelen en steunmaatregelen van de Subsidiedatabank en de Subsidiegidsen. Meer info op de homepage van de Subsidiedatabank vlaio.be/subsidiedatabank.

Meer informatie?

Voor bijkomende informatie of de bespreking van een concreet project kan je vrijblijvend terecht bij de bedrijfsadviseurs van VLAIO.

Bel gratis het nummer 0800 20 555 of stuur ons een mail info@vlaio.be.

Deze uitgave is een algemene informatiebrochure die enkel de grote lijnen van de behandelde materie aangeeft. Zij maakt derhalve geen aanspraak op volledigheid. De gegevens kunnen vrij overgenomen worden mits duidelijke vermelding van de bron.

Startlening

Laatst gewijzigd op 17 aug 2026

Wat houdt de maatregel in

Via de Startlening van PMV (vroeger PMV/z) kan je een achtergestelde lening tot € 100.000 krijgen als starter (werkzoekende én anderen) wanneer je maximaal vier jaar actief bent als zelfstandige in hoofdberoep (tenzij statuut student-zelfstandige). De lening heeft een looptijd van drie tot tien jaar en de rentevoet bedraagt 3% per jaar. Jouw eigen inbreng bedraagt minstens 25%.

Ook als vzw met een economische activiteit kom je in aanmerking.

Wie komt in aanmerking

Starters in hoofdberoep (<4 jaar)

Je kan een Startlening zowel als eenmanszaak of vennootschap aanvragen:

- Je komt in aanmerking als je maximaal vier jaar actief bent als zelfstandige in hoofdberoep. Als natuurlijke persoon, betekent dit dat je ofwel nog nooit hebt gewerkt als zelfstandige in hoofdberoep, ofwel je huidige zelfstandige activiteit ten hoogste vier jaar uitoefent. Hetzelfde geldt voor een rechtspersoon, waarbij er rekening wordt gehouden met de voorgeschiedenis van de vennoten.
- Was je vroeger al zelfstandige in hoofdberoep, maar heb je je activiteit gedurende een langere periode onderbroken (in principe twee jaar als loontrekkende, werkloze)? Dan kan je in principe opnieuw een Startlening aanvragen voor een nieuwe zelfstandige activiteit. Deze activiteit mag, maar hoeft niet verschillend te zijn van je vroegere activiteit als zelfstandige.
- Ook als je al langer dan vier jaar zelfstandig bent, kun je als starter worden beschouwd wanneer je je heroriënteert naar een nieuwe activiteit die duidelijk verschilt van je vorige activiteit en zich in een andere sector bevindt.
- Ben je stagiair in een vrij beroep? Dan kom je enkel in aanmerking wanneer je je als zelfstandige in hoofdberoep vestigt.
- Heb je het statuut van student-zelfstandige? Dan hoef je, als enige uitzondering, niet actief te zijn in hoofdberoep om een Startlening aan te vragen (zie ook VLAIO pagina [Statuut van student-zelfstandige](#)).
- Beschik je als starter over een 'geldig attest Startlening', dan gelden er specifieke voorwaarden en extra's. Je bent dan ofwel een niet-werkende werkzoekende sedert drie maanden, ofwel een volledig uitkeringsgerechtigde werkloze ofwel een begunstigde van een inschakelingsuitkering of leefloon (zie rubriek Werkzoekenden met geldig attest Startlening).

Om in aanmerking te komen voor een Startlening moet je zelf je activiteit of onderneming uitbaten. Als er een vennootschap wordt opgericht, moet je in principe meerderheidsaandeelhouder zijn en het dagelijkse beheer waarnemen. Hiervan kan soms worden afgeweken (zie 5. Overige Ontvankelijkheidscriteria in de [handleiding van de Startlening](#)).

Als aanvrager woon je of is de maatschappelijke zetel gevestigd in het Vlaamse Gewest. Ligt je woonplaats of maatschappelijke zetel niet in het Vlaamse Gewest, maar hebben de gefinancierde activiteiten een duidelijke toegevoegde waarde voor Vlaanderen, dan kan PMV je kredietaanvraag toch in aanmerking nemen.

Ben je een vzw? Dan kom je ook in aanmerking, op voorwaarde dat je een economische activiteit uitoefent, zoals het aanbieden van goederen of diensten op de markt.

Europese kmo-definitie

Je onderneming moet voldoen aan de Europese kmo-definitie:

- minder dan 250 werknemers (voltijds equivalenten);
- een jaaromzet van maximum € 50 miljoen en/of een balanstotaal van maximum € 43 miljoen;
- jouw onderneming maakt geen deel uit van een groep die geen kmo is op basis van de regels van de partner- en

verbonden ondernemingen voor deelnemingen vanaf 25% (aanbeveling van de Europese Commissie van 6/5/2003).

Je voldoet aan deze criteria op het moment van de aanvraag van je startlening, of bij de start van je activiteiten als starter.

Je onderneming wordt niet meer als kmo beschouwd als ze gedurende twee opeenvolgende boekjaren niet meer beantwoordt aan het criterium van tewerkstelling, jaaromzet of balanstotaal. Stel je 250 voltijdse equivalenten of meer te werk dan kan PMV sowieso geen startlening verstrekken.

In moeilijkheden

Je aanvraag is niet ontvankelijk als:

- jij, als ondernemer of economische drager van het project, betrokken bent bij een niet-afgesloten faillissement. Dat geldt ook wanneer je in een eerder faillissement niet verschoonbaar werd verklaard. Dien je de aanvraag in via een vennootschap, dan geldt deze uitsluiting eveneens wanneer de bestuurder of projectdrager betrokken is bij een niet-afgesloten faillissement of bestuurder is van een vennootschap die failliet is;
- jouw onderneming wordt beschouwd als een onderneming in moeilijkheden. Dat is onder meer het geval wanneer er een collectieve insolventieprocedure loopt of wanneer je onderneming voldoet aan de voorwaarden om op verzoek van schuldeisers aan een dergelijke procedure te worden onderworpen. In dat geval kan je geen financiering via de startlening krijgen.

Uitgesloten

Je komt niet in aanmerking als:

- je je vestigt als zelfstandige in bijberoep of als je het statuut van meewerkende echtgenoot of echtgenote hebt;
- je gebruik maakt van het traject "Springplank naar Zelfstandige", dan kan je alleen een Startlening aanvragen als je je als zelfstandige in hoofdberoep vestigt.

Bekijk alle voorwaarden in de [handleiding van de Startlening](#) (zie 5. Overige Ontvankelijkheidscriteria).

Je mag als vennootschap of eenmanszaak niet actief zijn in deze uitgesloten activiteiten:

- visserij en aquacultuur;
- de primaire productie (teelt) van landbouwproducten. Verwerk je ook landbouwproducten, dan kun je mogelijk wel in aanmerking komen;
- wapenhandel, tabak-, gok- of pornografische industrie (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de verkoop van de betrokken producten slechts een beperkt deel van de brutomarge uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- economische activiteiten die volgens de Belgische of internationale wetgeving illegaal zijn;
- de productie of distributie van gedistilleerde dranken wanneer minder dan 75% van de productie in Vlaanderen plaatsvindt (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de drankenverkoop slechts een beperkt deel van de brutomarge uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- IT-toepassingen voor onrechtmatige toegang tot datanetwerken of illegaal downloaden;
- onderzoek naar het klonen van mensen voor therapeutische of onderzoeksdoeleinden;
- activiteiten rond genetisch gemanipuleerde organismen.

Bekijk zeker 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de [website van PMV](#).

Wat komt in aanmerking

Financiering van investeringen & behoefte aan bedrijfskapitaal

Je kan de Startlening gebruiken voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen. Daarnaast kan je er ook je behoefte aan bedrijfskapitaal mee financieren bij de opstart van je onderneming, de uitvoering van een investeringsproject of de verdere uitbouw van je activiteit.

Je kan de lening inzetten voor nieuwe investeringen, waaronder ook vervangingsinvesteringen en tweedehandsmateriaal. Je kan de Startlening niet gebruiken om bestaande kredieten, leningen of andere schulden te herfinancieren of af te betalen. Alleen schulden die op het moment van de aanvraag minder dan drie maanden oud zijn, worden niet als bestaande schulden beschouwd.

Investeer je in een onroerend goed? Dan komt enkel het beroepsmatig gebruikte gedeelte in aanmerking voor financiering. Je moet dit beroepsgedeelte kunnen aantonen met een expertiseverslag. Verhuur je het gebouw geheel of gedeeltelijk aan derden, dan komt dit deel in principe niet in aanmerking. Een beperkte verhuur van een klein gedeelte van het gebouw kan uitzonderlijk wel worden aanvaard.

Baad je een bedrijvencentrum uit dat logistieke diensten aanbiedt, dan kan je wel voor financiering in aanmerking komen.

Overnamefinanciering

Je kan met de Startlening ook de overname van een (deel van een) handelsfonds financieren, dan wel de overname van de aandelen van een bestaande vennootschap. In dat laatste geval moet je de meerderheid van de aandelen overnemen of meerderheidsaandeelhouder worden, en moet de overnemer het dagelijks beheer uitoefenen.

Uitgesloten

Je mag de startlening niet gebruiken voor:

- het herfinancieren van bestaande schulden die op het moment van je aanvraag ouder zijn dan drie maanden, zoals leveranciersschulden. Ook bestaande bankkredieten komen niet in aanmerking;
- de financiering van tradingactiviteiten waarbij je goederen verhandelt in een voornamelijk import- of exportomgeving (al dan niet met een speculatief oogmerk);
- de financiering van middelen die als onderpand dienen om een waarborg te verkrijgen;
- de financiering van vastgoedprojecten die bedoeld zijn voor verkoop of verhuur aan derden. Uitzonderingen zijn onder meer bedrijvencentra, hotels, vakantieparken en vastgoed dat wordt verhuurd aan verbonden vennootschappen;
- de financiering van onderzoek en ontwikkeling (O&O). Heb je al een bestaande onderneming met een bewezen positief trackrecord, dan kan bedrijfskapitaal voor O&O in het kader van een uitbreiding van je activiteiten eventueel wel in aanmerking komen;
- de financiering van producten of diensten die nog niet klaar zijn voor commercialisatie, bijvoorbeeld wanneer de testfase of technische validatie van een prototype nog loopt;
- de aankoop van een minderheidsbelang bij een aandelenovername. Je moet een meerderheidsbelang verwerven of verkrijgen;
- de overname van slechts een deel van een handelsfonds. Je moet het handelsfonds volledig overnemen;
- de financiering van de oprichting en uitbating van een verkoopnetwerk in het buitenland;
- de financiering van exportactiviteiten;
- de financiering waarbij je aan beide zijden van de transactie optreedt;
- de financiering van rollend materieel, zoals personenwagens en bestelwagens, dat niet voldoet aan [deze voorwaarden](#).

Bekijk 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de website van PMV.

Wat zijn de financieringsvoorwaarden

Maximumbedrag

Je kan een Startlening aanvragen van minimaal € 5.000 en maximaal € 100.000.

Het maximale leenbedrag wordt bepaald door het laagste van deze twee bedragen:

- viermaal je eigen inbreng;
- € 100.000.

Eigen inbreng

Je moet zelf mee investeren in je project. Deze eigen inbreng is je persoonlijke financiële bijdrage aan de financiering van je investeringsproject.

Ook een [Winwinlening](#) kan geheel of gedeeltelijk meetellen als eigen inbreng, op voorwaarde dat:

- de lening geen tussentijdse aflossingen bevat (bulletkrediet);
- de lening afkomstig is van een familielid tot de tweede graad;
- de lening achtergesteld wordt aan de terugbetaling van de Startlening.

Breng je activa in natura in, dan kan dat onder bepaalde voorwaarden. Je moet de activa met eigen middelen hebben aangekocht in de zes maanden vóór de aanvraag van de Startlening. Je moet de waarde kunnen aantonen met voldoende bewijsstukken en een waarderingsverslag van een bedrijfsrevisor.

Ook investeringen die je al hebt uitgevoerd, kunnen meetellen als eigen inbreng, zolang ze uiterlijk zes maanden vóór de kredietaanvraag werden gedaan. Je moet dit kunnen staven met facturen en eventueel betalingsbewijzen.

Beschik je over een geldig attest Startlening? Dan mag je maximaal € 10.000 van je eigen inbreng financieren met een lening van een bank of een instelling voor microkrediet. Voor het deel van de gevraagde Startlening boven € 40.000 mag de eigen inbreng in principe niet ontleend zijn. Voor een Winwinlening kan wel een uitzondering worden gemaakt.

Heb je een vennootschap? Dan kan je de eigen inbreng realiseren via kapitaal, achtergestelde aandeelhoudersleningen of een inbreng in natura.

Looptijd

Je kan de Startlening afsluiten voor een periode van minimaal drie en maximaal tien jaar.

Rentevoet

Je betaalt een vaste rentevoet van momenteel 3% per jaar.

Opname

Na de goedkeuring van je aanvraag heb je één jaar de tijd om de lening op te nemen.

Heb je meer tijd nodig, dan kan je een verlenging aanvragen:

- tot maximaal zes maanden extra;
- tot maximaal twaalf maanden extra bij nieuwbouw.

In uitzonderlijke situaties kan PMV hiervan afwijken.

Terugbetaling

Je betaalt de lening terug door vaste maandelijkse aflossingen. Daarbij daalt het intrestenbedrag geleidelijk naarmate je meer kapitaal hebt terugbetaald.

In uitzonderlijke gevallen kan je gemotiveerd vragen om per kwartaal terug te betalen.

Tijdens het eerste jaar betaal je standaard alleen intresten. Op gemotiveerd verzoek kan je deze vrijstelling verlengen tot twee jaar. Je kan er ook voor kiezen om al vanaf het eerste jaar kapitaal af te lossen.

De terugbetaling van het kapitaal start zodra de vrijstellingsperiode afloopt. Die periode begint te lopen vanaf de eerste effectieve opname van de lening.

Achtergesteld

De Startlening is een achtergestelde lening. Daardoor kunnen andere kredietverstrekkers deze lening beschouwen als een versterking van je eigen vermogen. Dat kan het verkrijgen van bijkomende bankfinanciering vergemakkelijken.

Bij samenloop van schuldeisers wordt de Startlening pas terugbetaald nadat de schulden aan financiële instellingen zijn

voldaan.

Wordt de vordering van PMV echter opeisbaar vóór er een samenloop van schuldeisers ontstaat, dan geldt deze achterstelling niet. Dat kan bijvoorbeeld gebeuren wanneer PMV de lening opzegt voordat er sprake is van een faillissement. In dat geval kan PMV haar vordering opeisen zonder rekening te houden met de achtergestelde rangorde.

De-minimis

Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de-minimisverordening. Daardoor mag je onderneming over een periode van drie jaar maximaal € 300.000 aan de-minimissteun ontvangen. Om het bedrag van de de-minimissteun van een startlening (het zogenaamde Brutosubsidie-equivalent (BSE)) te berekenen, moet je de volgende formule gebruiken: $BSE = \text{het gemiddelde uitstaande kapitaal (zie hiervoor de aflossingstabel van de Lening)} \times [(\text{referentie-intrestvoet} - 3\%) + 10\%]$. Meer informatie vind je op de pagina [Veelgestelde vragen: de-minimis](#).

Waarborgen

PMV gaat soepel om met de waarborgen voor een Startlening. Bij elke aanvraag wordt bekeken welke waarborgen nodig zijn, rekening houdend met het kredietrisico van je project.

Moet je waarborgen verstrekken, dan probeert PMV de kosten zoveel mogelijk te beperken. Zo kan bijvoorbeeld gekozen worden voor een hypothecair mandaat in plaats van een hypothecaire inschrijving.

Als een persoonlijke borgstelling nodig is, wordt die in principe beperkt tot de actieve vennoten van de onderneming. Hierdoor blijven de waarborgvereisten doorgaans beperkt tot wat noodzakelijk is voor de financiering van je project.

Cumulatie

De Startlening kan enkel worden gecombineerd met een [Cofinanciering](#) als de natuurlijke persoon die de Startlening aanvraagt een geldig attest Startlening voorlegt op het moment van de aanvraag. Het bedrag van beide leningen samen mag niet hoger zijn dan € 350.000.

Combineer je een Startlening met een Cofinanciering, dan moet je zelf minstens 10% van de totale financieringsbehoefte inbrengen. Deze minimum eigen inbreng wordt berekend op het volledige financieringsplan van beide leningen samen.

Heb je al een financiering lopen bij LRM? Dan kom je niet in aanmerking voor een Startlening. Je moet de LRM-financiering eerst volledig hebben terugbetaald voordat PMV een nieuwe lening kan toekennen of uitbetalen.

Werkzoekenden met geldig attest Startlening

Kan je als werkzoekende een geldig attest Startlening voorleggen? Dan geniet je van een aantal bijkomende voordelen. Je kan over dit attest beschikken als je: ofwel een niet-werkende werkzoekende sedert drie maanden was, ofwel een volledig uitkeringsgerechtigde werkloze ofwel een begunstigde van een leefloon bent (de volledige definitie vind je bij 1.1 Natuurlijk persoon met attest Startlening in de [handleiding van de Startlening](#)):

- Je lening heeft een looptijd van minimaal vijf jaar.
- PMV vraagt geen waarborgen.
- Je mag je eigen inbreng geheel of gedeeltelijk financieren met leningen tot maximaal € 10.000.
- Stop je later met je zelfstandige activiteit, dan behoud je gedurende 15 jaar na de start van je onderneming het recht om opnieuw een werkloosheidsuitkering aan te vragen.
- Blijkt je onderneming niet leefbaar en zet je de activiteit stop, dan kan een openstaande schuld tot € 40.000 worden kwijgescholden. Je moet wel binnen drie maanden na de stopzetting kunnen aantonen dat de activiteit niet levensvatbaar was.
- In alle andere gevallen van stopzetting moet je de Startlening terugbetalen en kan PMV de nodige stappen ondernemen om de lening terug te vorderen.

Je kan het attest aanvragen bij:

- de RVA (levert het attest vanaf de eerste dag dat je volledig uitkeringsgerechtigd werkloos bent);
- de VDAB (levert het attest als je een niet-werkende werkzoekende bent die sinds ten minste drie maanden ingeschreven is bij de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling);
- het OCMW (levert het attest als je een leefloon ontvangt).

Aanvraagprocedure

Een sterk ondernemingsplan vormt de basis van een succesvolle zaak. Daarin neem je onder meer een financieel plan op waarmee je aantoonst dat je project financieel haalbaar is. Je vindt een korte handleiding voor [de opstelling van een financieel plan](#) op de website van PMV.

Voor de opmaak van je ondernemingsplan kan je je best laten begeleiden door je boekhouder, accountant, financieel adviseur of een partner van PMV. Ook de aanbrengrers van PMV (zie lijst hieronder) kunnen je helpen bij het samenstellen van je kredietdossier en het indienen van je aanvraag.

Controleer vóór je je kredietdossier opmaakt eerst of je aanvraag in aanmerking komt voor financiering. Daarvoor kan je de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de website van PMV gebruiken.

Voor het opmaken en indienen van je kredietdossier kan je een beroep doen op een aanbrengrer van PMV. Je kan je aanvraag voor een Startlening ook zelf indienen.

Het volgen van een begeleidingstraject vóór en na de opstart van je activiteit wordt aanbevolen. Via de [Expertisedatabank van VLAIO](#) vind je begeleidingstrajecten die ondersteund worden door VLAIO en die je kunnen helpen bij de uitbouw van je onderneming.

Aanbrengrers

- kredietinstellingen: [Bank J. Van Breda](#), [Bank Nagelmackers](#), [Belfius Bank](#), [Beobank](#), [BNP Paribas Fortis](#), [Crelan](#), [Fintro](#), [ING Belgium](#) en [KBC Bank](#);
- verschaffers van microkredieten: [microStart](#);
- business angels netwerken: [BAN Flanders](#) en [BE Angels](#);
- andere aanbrengrers: Aslan Consulting, Fit4Finance, GrowPilot, Horeca Partners, Meesters Accountants, Moore, Resolvus Agency, SBB Accountants & Adviseurs, Starterslabo, Stebo (Starterslabo Limburg), Titeca Pro Accountants & Experts, Unizo, Vandelanotte Accountancy en Voka. Vermits de contactpersonen voor deze categorie verschillend kunnen zijn per provincie verwijzen we je voor meer informatie naar de website van pmv.eu/product/startlening (rubriek Aanbrengrers);

Evaluatieprocedure

Zodra PMV je dossier volledig heeft ontvangen, krijg je een ontvangstbevestiging per e-mail. Daarna beoordeelt PMV of je dossier ontvankelijk is. Ontbreekt er informatie of zijn er nog onduidelijkheden, dan neemt PMV contact met je op of met de aanbrengrer van je dossier.

Het Kredietcomité neemt alle kredietbeslissingen en komt minstens twee keer per week samen. Keurt het comité je aanvraag goed, dan ontvang je een leningsvoorstel dat één maand geldig blijft.

Keurt PMV je aanvraag niet goed of verklaart PMV je dossier niet ontvankelijk? Dan ontvang je een e-mail met de redenen. In de handleiding van de Startlening lees je welke mogelijkheden je hebt na een weigering.

Dossierkosten

Voor de eerste analyse van je dossier en het eerste kredietvoorstel betaal je geen dossierkosten. Wijzigt er na de goedkeuring nog iets aan je dossier, dan kan PMV wel dossierkosten aanrekenen. Die kosten zijn afhankelijk van het kredietbedrag: € 150 (kredieten tot en met € 50.000), € 250 (kredieten tot en met € 100.000) en € 500 (kredieten boven

€ 100.000).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie kan je bekomen bij PMV of een partner waarmee een samenwerkingsovereenkomst werd gesloten: zie www.pmv.eu/product/startlening - rubriek Aanbrengers.

Meer informatie vind je ook in de [handleiding](#) (definitie starter, eigen inbreng, enz) op de website van PMV.

Wil je advies op maat over de financiering van je project? Neem dan contact op met een [bedrijfsadviseur van VLAIO](#). Zij helpen je bij het verkennen van je financieringsmogelijkheden.

PMV

pmv.eu/product/startlening

Tom De Keersmaecker

pmv-standaardleningen@pmv.eu

T 02 229 53 10

Cofinanciering

Laatst gewijzigd op 5 aug 2026

Wat houdt de maatregel in

De Cofinanciering van PMV (vroeger PMV/z) is een achtergestelde lening van maximum € 350.000. Je kan deze lening krijgen als starter of bestaande kmo in hoofdberoep (tenzij statuut student-zelfstandige). De lening wordt steeds gecombineerd met een cofinanciering van 20% met een bank, investeringsfonds, crowdfundingplatform of netwerk van investeerders waarmee PMV samenwerkt. Een combinatie van meerdere cofinanciers is eveneens mogelijk. De cofinanciering moet minstens 20% van de totale financieringsbehoefte bedragen. PMV financiert maximaal 50% van de totale financieringsbehoefte. De looptijd bedraagt drie tot tien jaar en de vaste rentevoet 3,5%.

Ook vzw's met een economische activiteit komen in aanmerking.

Ben je een innovatieve startende jonge onderneming zonder positieve cashflow of terugbetaalcapaciteit? Dan kan je misschien de '[Cofinanciering voor innovatieve starters](#)' van PMV aanvragen, een aparte vorm van de Cofinanciering. Dit is een achtergestelde lening van maximaal € 150.000 met een looptijd van maximaal vijf jaar en een vaste intrestvoet van 4,5%.

Heb je nood aan meer dan € 350.000 dan heeft PMV de [Cofinanciering+](#). De looptijd bedraagt drie tot tien jaar en de rentevoet 5,25%.

Sinds 2 december 2024 biedt PMV via de banken ook de 'Automatische Cofinanciering' aan. Wie in aanmerking komt voor een lening bij de bank, waarmee PMV een samenwerkingsovereenkomst heeft, en bij die lening gebruikmaakt van een [waarborg via PMV](#) kan aanvullend ook de 'Automatische Cofinanciering' verkrijgen. Deze achtergestelde lening is beperkt tot de helft van het aangevraagde bankkrediet, met een maximum van € 50.000. Je vindt meer informatie in [deze rubriek](#) in deze maatregel.

Wie komt in aanmerking

Ondernemers in hoofdberoep

Je kan een Cofinanciering zowel als eenmanszaak of vennootschap aanvragen:

- Je komt in aanmerking als je bent gevestigd als zelfstandige in hoofdberoep en jouw activiteit zelf uitbaat.
- Je komt in aanmerking als rechtspersonen als je minstens één zelfstandige in hoofdberoep hebt als zaakvoerder of bestuurder die instaat voor het dagelijks management. Deze persoon moet een belangrijk aandeel van het kapitaal bezitten en de economische drager zijn van het project.
- Je komt in aanmerking als je een vrij beroep uitoefent. Ook als stagiair kom je in aanmerking, op voorwaarde dat je je als zelfstandige in hoofdberoep vestigt.
- Heb je het statuut van student-zelfstandige? Dan hoef je, als enige uitzondering, niet actief te zijn in hoofdberoep om een Cofinanciering aan te vragen (zie ook VLAIO pagina [Statuut van student-zelfstandige](#)).

Als aanvrager woon je of is de maatschappelijke zetel gevestigd in het Vlaamse Gewest. Ligt je woonplaats of maatschappelijke zetel niet in het Vlaamse Gewest, maar hebben de gefinancierde activiteiten een duidelijke toegevoegde waarde voor Vlaanderen, dan kan PMV je kredietaanvraag toch in aanmerking nemen.

Ben je een vzw? Dan kom je ook in aanmerking, op voorwaarde dat je een economische activiteit uitoefent, zoals het aanbieden van goederen of diensten op de markt.

Europese kmo-definitie

Je onderneming moet voldoen aan de Europese kmo-definitie:

- minder dan 250 werknemers (voltijds equivalenten);

- een jaaromzet van maximum € 50 miljoen en/of een balanstotaal van maximum € 43 miljoen;
- jouw onderneming maakt geen deel uit van een groep die geen kmo is op basis van de regels van de partner- en verbonden ondernemingen voor deelnemingen vanaf 25% (aanbeveling van de Europese Commissie van 6/5/2003).

Je onderneming wordt niet meer als kmo beschouwd als ze gedurende twee opeenvolgende boekjaren niet meer beantwoordt aan het criterium van tewerkstelling, jaaromzet of balanstotaal. Stel je 250 voltijdse equivalenten of meer te werk dan kan PMV sowieso geen Cofinanciering verstrekken.

In moeilijkheden

Je aanvraag is niet ontvankelijk als:

- jij, als ondernemer of economische drager van het project, betrokken bent bij een niet-afgesloten faillissement. Dat geldt ook wanneer je in een eerder faillissement niet verschoonbaar werd verklaard. Dien je de aanvraag in via een vennootschap, dan geldt deze uitsluiting eveneens wanneer de bestuurder of projectdrager betrokken is bij een niet-afgesloten faillissement of bestuurder is van een vennootschap die failliet is;
- jouw onderneming wordt beschouwd als een onderneming in moeilijkheden. Dat is onder meer het geval wanneer er een collectieve insolventieprocedure loopt of wanneer je onderneming voldoet aan de voorwaarden om op verzoek van schuldeisers aan een dergelijke procedure te worden onderworpen. In dat geval kan je geen financiering krijgen.

Uitgesloten

Je mag als vennootschap of eenmanszaak niet actief zijn in deze uitgesloten activiteiten:

- visserij en aquacultuur;
- de primaire productie (teelt) van landbouwproducten. Verwerk je ook landbouwproducten, dan kun je mogelijk wel in aanmerking komen;
- wapenhandel, tabak-, gok- of pornografische industrie (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de verkoop van de betrokken producten slechts een beperkt deel van de brutomarge uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- economische activiteiten die volgens de Belgische of internationale wetgeving illegaal zijn;
- de productie of distributie van gedistilleerde dranken wanneer minder dan 75% van de productie in Vlaanderen plaatsvindt (kranten-, nacht- en andere winkels waarvan de drankenverkoop slechts een beperkt deel van de brutomarge uitmaakt, komen wél in aanmerking voor financiering);
- IT-toepassingen voor onrechtmatige toegang tot datanetwerken of illegaal downloaden;
- onderzoek naar het klonen van mensen voor therapeutische of onderzoeksdoeleinden;
- activiteiten rond genetisch gemanipuleerde organismen.

Bekijk zeker 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de website van PMV.

Wat komt in aanmerking

Financiering van investeringen en behoefte aan bedrijfskapitaal

Je kan de Cofinanciering gebruiken voor de financiering van materiële, immateriële en financiële investeringen. Daarnaast kan je er ook je behoefte aan bedrijfskapitaal mee financieren bij de opstart van je onderneming, de uitvoering van een investeringsproject of de verdere uitbouw van je activiteit.

Je kan de lening inzetten voor nieuwe investeringen, waaronder ook vervangingsinvesteringen en tweedehandsmateriaal. Je kan de Cofinanciering niet gebruiken om bestaande kredieten, leningen of andere schulden te herfinancieren of af te betalen. Alleen schulden die op het moment van de aanvraag minder dan drie maanden oud zijn, worden niet als bestaande schulden beschouwd.

In projecten waar de financiering deels gebeurt via de tussenkomst van een of meerdere business angels, zal ook het innovatief karakter van het project meegenomen worden bij de evaluatie van het dossier, zonder dat dit evenwel een vereiste is (de definitie van 'een project met innovatief karakter' vind je in de [handleiding van de Cofinanciering](#) bij rubriek

2. Toegelaten investeringen).

Investeer je in een onroerend goed? Dan komt enkel het beroepsmatig gebruikte gedeelte in aanmerking voor financiering. Je moet dit beroepsgedeelte kunnen aantonen met een expertiseverslag. Verhuur je het gebouw geheel of gedeeltelijk aan derden, dan komt dit deel in principe niet in aanmerking. Een beperkte verhuur van een klein gedeelte van het gebouw kan uitzonderlijk wel worden aanvaard.

Baad je een bedrijvenscentrum uit dat logistieke diensten aanbiedt, dan kan je wel voor financiering in aanmerking komen.

Overnamefinanciering

Je kan met de Cofinanciering ook de overname van een handelsfonds financieren, dan wel de overname van de aandelen van een bestaande vennootschap. In dat laatste geval moet je de meerderheid van de aandelen overnemen of meerderheidsaandeelhouder worden, en moet je het dagelijks beheer uitoefenen.

De overname moet ook betrekking hebben op een onderneming die aan de Europese kmo-definitie voldoet.

Uitgesloten

Je mag de Cofinanciering niet gebruiken voor:

- het herfinancieren van bestaande schulden die op het moment van je aanvraag ouder zijn dan drie maanden, zoals leveranciersschulden. Ook bestaande bankkredieten komen niet in aanmerking;
- de financiering van tradingactiviteiten waarbij je goederen verhandelt in een voornamelijk import- of exportomgeving (al dan niet met een speculatief oogmerk);
- de financiering van middelen die als onderpand dienen om een waarborg te verkrijgen;
- de financiering van vastgoedprojecten die bedoeld zijn voor verkoop of verhuur aan derden. Uitzonderingen zijn onder meer bedrijvenscentra, hotels, vakantieparken en vastgoed dat wordt verhuurd aan verbonden vennootschappen;
- de financiering van onderzoek en ontwikkeling (O&O). Heb je al een bestaande onderneming met een bewezen positief trackrecord, dan kan bedrijfskapitaal voor O&O in het kader van een uitbreiding van je activiteiten eventueel wel in aanmerking komen;
- de financiering van producten of diensten die nog niet klaar zijn voor commercialisatie, bijvoorbeeld wanneer de testfase of technische validatie van een prototype nog loopt;
- de aankoop van een minderheidsbelang bij een aandelenovername. Je moet een meerderheidsbelang verwerven of verkrijgen;
- de overname van slechts een deel van een handelsfonds. Je moet het handelsfonds volledig overnemen;
- de financiering van de oprichting en uitbating van een verkoopnetwerk in het buitenland;
- de financiering van exportactiviteiten;
- de financiering waarbij je aan beide zijden van de transactie optreedt;
- de financiering van rollend materieel, zoals personenwagens en bestelwagens, dat niet voldoet aan [deze voorwaarden](#).

Bekijk 'alle voorwaarden' in de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de [website van PMV](#).

Wat zijn de financieringsvoorwaarden

Maximum bedrag

Je kan een Cofinanciering krijgen van minimaal € 7.500 en maximaal € 350.000.

Het uiteindelijke bedrag is het laagste van de volgende bedragen:

- viermaal de eigen inbreng;
- 50% van de investeringsbehoefte;
- € 350.000.

Daarnaast moet je aan volgende voorwaarden voldoen:

- je eigen inbreng bedraagt minstens 10% van je totale financieringsbehoefte;
- Je solvabiliteit na investering bedraagt minimaal 10%;
- de cofinancier (zoals een bank, investeringsfonds, netwerk van investeerders of crowdfundingplatform) financiert minstens 20% van je totale investeringsbehoefte;
- PMV komt tussen voor maximaal 50% van de globale investeringsbehoefte.

Eigen inbreng

Als natuurlijke persoon bestaat je eigen inbreng uit het bedrag dat je zelf investeert in de financiering van je project.

Ook een [Winwinlening](#) kan als eigen inbreng worden aanvaard, als de lening afkomstig is van een familielid tot de tweede graad. Daarnaast kan ook een (converteerbare) lening als eigen inbreng worden aanvaard, op voorwaarde dat de enige of eerste vervaldag van die lening pas plaatsvindt na de einddatum van het krediet dat je van PMV ontvangt.

Reeds gedane investeringen kunnen mee in rekening genomen worden als eigen inbreng. Deze investeringen moeten gedocumenteerd zijn (factuur, in voorkomend geval ook het betalingsbewijs).

Breng je activa in natura in, dan kan dat onder bepaalde voorwaarden. Je moet de activa met eigen middelen hebben aangekocht in de zes maanden vóór de aanvraag van de Cofinanciering. Je moet de waarde kunnen aantonen met voldoende bewijsstukken en een waarderingsverslag van een bedrijfsrevisor.

Voor een rechtspersoon kan de eigen inbreng worden gerealiseerd op volgende manieren:

Als rechtspersoon kan je je eigen inbreng op verschillende manieren realiseren:

- door een kapitaal- of vermogensinbreng, afhankelijk van de rechtsvorm van je onderneming;
- via een achtergestelde (aandeelhouders)lening. Deze lening moet achtergesteld zijn ten opzichte van de Cofinanciering en voldoen aan nog een aantal voorwaarden (zie rubriek 4. Eigen Inbreng in de [handleiding van de Cofinanciering](#));
- via een achtergestelde [Winwinlening](#) van een familielid tot de tweede graad van de projectdrager. Deze lening moet als enige of eerste vervaldag een einddatum hebben na het toegekende krediet van PMV;
- via een inbreng in natura. In dat geval moet je na de goedkeuring van je aanvraag een verslag van een bedrijfsrevisor voorleggen;
- via autofinanciering. Dit zijn liquide middelen die je onderneming vrij beschikbaar heeft en zelf heeft opgebouwd. PMV aanvaardt enkel middelen die voortkomen uit het eigen vermogen van de onderneming en niet uit eerder aangegane leningen.

Je eigen inbreng komt alleen in aanmerking wanneer deze uiterlijk zes maanden vóór de ontvangst van je kredietaanvraag bij PMV heeft plaatsgevonden.

De solvabiliteit na investering moet ten minste 10% bedragen (zie rubriek 5. Solvabiliteit in de [handleiding van de Cofinanciering](#)).

Looptijd

Je kan de Cofinanciering afsluiten voor een periode van minimaal drie en maximaal tien jaar, afhankelijk van de aard van de investering.

De looptijd van het begeleidende investeringskrediet mag maximaal twee jaar korter zijn dan de looptijd van je Cofinanciering.

Rentevoet

De rentevoet van de Cofinanciering bedraagt momenteel 3,5% en ligt vast voor de volledige looptijd van je lening.

Terugbetaling

Je betaalt de lening maandelijks terug door vaste maandelijkse aflossingen (kapitaal + intrest).

Je krijgt standaard gedurende het eerste jaar na opname een vrijstelling van kapitaalaflossing. Mits een goede motivering kan je een vrijstelling van kapitaalaflossingen krijgen van maximaal twee jaar. In dat geval stijgt de vaste rentevoet met 0,25%.

Financier je een overname of werk je met business angels die aangesloten zijn bij of gescreend werden door een erkend businessangelnetwerk, dan kan je de vrijstelling van kapitaalaflossingen verlengen tot drie jaar. In dat geval stijgt de vaste rentevoet met 0,50%.

De vrijstellingsperiode begint te lopen vanaf de eerste maand van effectieve opname.

Achtergesteld

De Cofinanciering is een achtergestelde lening. Daardoor kunnen andere kredietverstrekkers deze lening beschouwen als een versterking van je eigen vermogen. Dat kan het verkrijgen van bijkomende bankfinanciering vergemakkelijken.

Bij samenloop van schuldeisers wordt de Cofinanciering pas terugbetaald nadat de schulden aan financiële instellingen zijn voldaan.

Wordt de vordering van PMV echter opeisbaar vóór er een samenloop van schuldeisers ontstaat, dan geldt deze achterstelling niet. Dat kan bijvoorbeeld gebeuren wanneer PMV de lening opzegt voordat er sprake is van een faillissement. In dat geval kan PMV haar vordering opeisen zonder rekening te houden met de achtergestelde rangorde.

De-minimis

Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de-minimisverordening. Daardoor mag je onderneming over een periode van drie jaar maximaal € 300.000 aan de-minimisstun ontvangen. Om het bedrag van de de-minimisstun van een Cofinanciering (het zogenaamde Brutosubsidie-equivalent (BSE)) te berekenen moet je de volgende formule gebruiken: $BSE = \text{het gemiddelde uitstaande kapitaal (zie hiervoor de aflossingstabel van de Lening)} \times [(\text{referentie-intrestvoet} - \text{rente lening}) + 6,5\%]$. Meer informatie vind je op de pagina [Veelgestelde vragen > de-minimis](#).

Waarborgen

PMV gaat soepel om met de waarborgen voor een Cofinanciering. Bij elke aanvraag wordt bekeken welke waarborgen nodig zijn, rekening houdend met het kredietrisico van je project.

Moet je waarborgen verstrekken, dan probeert PMV de kosten zoveel mogelijk te beperken. Zo kan bijvoorbeeld gekozen worden voor een hypothecair mandaat in plaats van een hypothecaire inschrijving.

Als een persoonlijke borgstelling nodig is, wordt die in principe beperkt tot de actieve vennoten van de onderneming. Hierdoor blijven de waarborgvereisten doorgaans beperkt tot wat noodzakelijk is voor de financiering van je project.

Automatische Cofinanciering

Kom je in aanmerking voor een banklening bij een bank die samenwerkt met PMV en wordt voor die lening gebruikgemaakt van een PMV-waarborg, dan kan je de 'Automatisch Cofinanciering van PMV krijgen.

De belangrijkste voorwaarden zijn:

- Je sluit een banklening af bij een deelnemende bank en voor die lening wordt een [waarborg van PMV](#) toegekend.
- De Automatische Cofinanciering bedraagt maximaal 50% van het bankkrediet, met een plafond van € 50.000.
- Je hoeft hiervoor geen eigen middelen in te brengen.
- De bank dient de aanvraag voor de Automatische Cofinanciering in. Er is geen afzonderlijke beoordeling door een kredietcomité van PMV nodig. Zodra aan de voorwaarden is voldaan, wordt de financiering automatisch toegekend en treedt ze onmiddellijk in werking.

Cumulatie

De Cofinanciering kan enkel gecombineerd worden met een [Startlening](#) als de natuurlijke persoon die de Startlening aanvraagt, een geldig attest Startlening kan voorleggen op het moment van de aanvraag. Het bedrag van beide leningen samen mag niet hoger zijn dan € 350.000.

Combineer je een Startlening met een Cofinanciering, dan moet je zelf minstens 10% van de totale financieringsbehoefte inbrengen. Deze minimum eigen inbreng wordt berekend op het volledige financieringsplan van beide leningen samen.

Heb je al een financiering lopen bij LRM? Dan kom je niet in aanmerking voor een Cofinanciering. Je moet de LRM-financiering eerst volledig hebben terugbetaald voordat PMV een nieuwe lening kan toekennen of uitbetalen.

Aanvraagprocedure

Een sterk ondernemingsplan vormt de basis van een succesvolle zaak. Daarin neem je onder meer een financieel plan op waarmee je aantoont dat je project financieel haalbaar is. Je vindt een korte handleiding voor [de opstelling van een financieel plan](#) op de website van PMV.

Voor de opmaak van je ondernemingsplan kan je je best laten begeleiden door je boekhouder, accountant, financieel adviseur of een partner van PMV. Ook de aanbrengrers van PMV (zie lijst hieronder) kunnen je helpen bij het samenstellen van je kredietdossier en het indienen van je aanvraag.

Controleer vóór je je kredietdossier opmaakt eerst of je aanvraag in aanmerking komt voor financiering. Daarvoor kan je de '[Checklist financiering voor natuurlijke personen](#)' en de '[Checklist financiering voor vennootschappen](#)' op de website van PMV gebruiken.

Een deel van de totale financieringsbehoefte moet door een van de erkende cofinanciers (zie lijst hieronder) worden ingevuld.

Voor het opmaken en indienen van je kredietdossier kan je een beroep doen op een aanbrenger van PMV. Je kan je aanvraag voor een Cofinanciering+ ook zelf indienen.

Aanbrengrers

- kredietinstellingen: [Bank J. Van Breda](#), [Bank Nagelmackers](#), [Belfius Bank](#), [Beobank](#), [BNP Paribas Fortis](#), [Crelan](#); [Fintro](#), [ING Belgium](#) en [KBC Bank](#);
- netwerken van investeerders: [BAN Flanders](#) en [BE ANGELS](#);
- andere aanbrengrers: [Fit4finance](#), [GrowPilot](#), [Horeca Partners](#), [Meesters Accountants](#), [Moore](#), [Resolvus Agency](#), [SBB Accountants & Adviseurs](#), [Titeca Pro Accountants & Experts](#) en [Vandelanotte Accountancy](#).

Erkende cofinanciers

- kredietinstellingen: [Bank J. Van Breda](#), [Bank Nagelmackers](#), [Belfius Bank](#), [Beobank](#), [BNP Paribas Fortis](#), [Crelan](#), [Fintro](#), [ING Belgium](#), [KBC Bank](#) en [Triodos](#);
- netwerken van investeerders: [BAN Flanders](#), [BE ANGELS](#) en [The Harbour](#);
- crowdfundingplatform: [Bolero Crowdfunding](#) en [Winwinner](#);
- investeringsfondsen: [Imec istart](#), [Pichdrive Fund III](#), [RDY Ventures](#), [Vectis Private Equity IV](#).

Evaluatieprocedure

Zodra PMV je dossier volledig heeft ontvangen, krijg je een ontvangstbevestiging per e-mail. Daarna beoordeelt PMV of je dossier ontvankelijk is. Ontbreekt er informatie of zijn er nog onduidelijkheden, dan neemt PMV contact met je op of met de aanbrenger van je dossier.

Het Kredietcomité neemt alle kredietbeslissingen en komt minstens twee keer per week samen. Keurt het comité je

aanvraag goed, dan ontvang je een leningsvoorstel dat één maand geldig blijft.

Keurt PMV je aanvraag niet goed of verklaart PMV je dossier niet ontvankelijk? Dan ontvang je een e-mail met de redenen.

Wat je kan doen bij weigering kan je terugvinden in de handleiding.

Dossierkosten

Voor de eerste analyse van je dossier en het eerste kredietvoorstel betaal je geen dossierkosten. Wijzigt er na de goedkeuring nog iets aan je dossier, dan kan PMV wel dossierkosten aanrekenen. Die kosten zijn afhankelijk van het kredietbedrag: € 150 (kredieten tot en met € 50.000), € 250 (kredieten tot en met € 100.000) en € 500 (kredieten boven € 100.000).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie kan je bekomen bij PMV of een partner waarmee een samenwerkingsovereenkomst werd gesloten.

Meer informatie (definitie eigen inbreng, solvabiliteit, voorbeelden, enz.) vind je ook in de [handleiding](#).

Wil je advies op maat over de financiering van je project? Neem dan contact op met een [bedrijfsadviseur van VLAIO](#). Zij helpen je bij het verkennen van je financieringsmogelijkheden.

PMV

pmv.eu/product/cofinanciering/

Tom De Keersmaecker

pmv-standaardleningen@pmv.eu

T 02 229 53 10

Winwinlening

Laatst gewijzigd op 31 jul 2026

Wat houdt de maatregel in

Via deze achtergestelde lening kan je als kmo, zelfstandige of vrij beroep tot € 300.000 lenen bij particulieren (max. € 75.000 per persoon) voor een periode van vijf tot tien jaar. Je kredietgever(s) krijgen in ruil een jaarlijks belastingkrediet van 2,5%. Als je het bedrag niet kan terugbetalen kan je kredietgever een eenmalig belastingkrediet van 30% krijgen.

Ook vzw's met een economische activiteit komen in aanmerking.

Met dit fiscaal voordeel moedigt de Vlaamse overheid particuliere investeerders, vrienden of familieleden aan, om jouw onderneming mee te financieren.

Wil je een Winwinlening combineren met het [Vriendenaandeel](#)? Dat kan tot een plafond van € 75.000 (voor de kredietgever) en € 300.000 (voor de kredietnemer).

De wettelijke intrestvoet voor 2026 is 4,5%. Hierdoor ligt de rente van een Winwinlening afgesloten in 2026 tussen 2,25% en 4,5%.

Wie komt in aanmerking

Als kredietnemer

Je moet als kredietnemer een kmo zijn met een economische activiteit in Vlaanderen. Ook als je zelfstandige bent, een vrij beroep uitoefent of actief bent in de sociale economie kom je in aanmerking.

Je onderneming moet voldoen aan de Europese kmo-definitie:

- minder dan 250 werknemers (voltijds equivalenten);
- een jaaromzet van maximum € 50 miljoen en/of een balanstotaal van maximum € 43 miljoen;
- voldoen aan het zelfstandigheids criterium: dat wil zeggen dat de geconsolideerde cijfers – als er een deelnemingsrelatie bestaat met andere ondernemingen van 25% of meer van het kapitaal of van de stemrechten – moeten voldoen aan bovenvermelde criteria. Een groter aandeelhouderschap door risicokapitaalmaatschappijen, universiteiten of onderzoekscentra zonder winsttoegmerk, is wel toegestaan.

Voldoe je niet aan één van deze criteria, dan word je beschouwd als een grote onderneming.

Je moet ook een exploitatiezetel in Vlaanderen hebben.

Ben je een vzw? Dan kom je ook in aanmerking, op voorwaarde dat je een economische activiteit uitoefent, zoals het aanbieden van goederen of diensten op de markt. Dat geldt ook voor activiteiten binnen de sociale economie.

Ben je actief in bijberoep? Dan kan je ook gebruikmaken van de Winwinlening als je een ondernemingsnummer hebt en aangesloten bent bij een sociale kas voor zelfstandigen.

Als kredietgever

De particuliere kredietgever waarop je een beroep doet, moet eveneens aan een aantal voorwaarden voldoen op het moment dat je de lening afsluit:

- De kredietgever moet een particulier zijn die de lening afsluit buiten zijn handels- of beroepsactiviteit.
- Deze particulier woont in het Vlaamse Gewest of moet er belastingplichtig zijn.
- Deze natuurlijke persoon mag geen werknemer zijn van jouw onderneming.
- Ben je een zelfstandige, dan kan je partner (echtgenoot, echtgenote of wettelijk samenwonende) je geen

Winwinlening geven.

- Ben je een rechtspersoon? Dan mag je kredietgever, noch zijn of haar partner, een bestuursfunctie opnemen (zoals bestuurder of zaakvoerder, of een vergelijkbaar mandaat) in jouw onderneming.
- Ben je een vennootschap? Dan mag je kredietgever, noch zijn of haar partner, rechtstreeks of onrechtstreeks houder zijn van:
 - meer dan 5% van de aandelen of stemrechten van je onderneming;
 - rechten of effecten die ertoe kunnen leiden dat ze boven die drempel van 5% uitkomen.

Hou er rekening mee dat je kredietgever tijdens de hele looptijd van de lening zelf geen Winwinlening mag hebben als kredietnemer.

Bedrag van het fiscaal voordeel voor de kredietgever

Het fiscaal voordeel voor jouw kredietgever bestaat uit het volgende:

- Je kredietgever krijgt elk jaar een belastingkrediet zolang de lening loopt. Dat belastingkrediet bedraagt 2,5% van het gemiddeld uitgeleend bedrag per jaar. Om dat bedrag te bepalen, kijkt men naar het gemiddelde van het uitstaande kapitaal op 1 januari en 31 december. Daarbij wordt maximaal € 75.000 per kredietgever meegerekend. Het belastingkrediet kan zo oplopen tot maximaal € 1.875 per jaar.
- Als jij (de kredietnemer) het geleende bedrag niet (volledig) kan terugbetalen, kan je kredietgever een eenmalig belastingkrediet krijgen van 30% op het verloren kapitaal als:
 - jouw onderneming tijdens of uiterlijk binnen zes maanden na de looptijd van de Winwinlening failliet gaat of als jouw onderneming zich bevindt in staat van kennelijk onvermogen (= betalingsachterstand van minimum drie maanden) of vrijwillige of gedwongen ontbinding of vereffening;
 - en bovendien moet je effectief niet in staat zijn om de lening (gedeeltelijk of volledig) terug te betalen;
 - en moet je kredietgever de Winwinlening officieel opeisbaar hebben gesteld.

Voorwaarden

De belangrijkste eigenschappen zijn:

- Het is een achtergestelde lening, zowel ten aanzien van bestaande als van toekomstige schulden, met een vaste looptijd van vijf tot tien jaar.
- Je kan kiezen tussen verschillende aflossingsmogelijkheden:
 - terugbetaling in één keer op de eindvervaldag;
 - maandelijkse, driemaandelijkse, zesmaandelijkse of jaarlijkse aflossingen (je kan een simulatie doen op de website);
 - een eenmalige vervroegde terugbetaling van het volledige openstaande saldo is eveneens mogelijk (dit moet je voorzien in de akte).
- De startdatum van de lening valt het best op de dag waarop je het geld effectief ontvangt, nooit ervoor.
- Jouw kredietgever mag in het kader van één of meer Winwinleningen in totaal maximaal € 75.000 uitlenen.
- Als ondernemer kan je in totaal maximaal € 300.000 lenen via één of meerdere Winwinleningen, zelfs als je met verschillende kredietgevers werkt.
- De rente voor een Winwinlening is gekoppeld aan de wettelijke rentevoet op het moment dat je de lening afsluit:
 - Je spreekt met je kredietgever een rente af die ligt tussen de helft en het volledige percentage van die wettelijke rentevoet.
 - Die rentevoet wordt elk jaar in januari bekend gemaakt.
 - Sluit je in 2026 een lening af? Dan ligt de rente tussen 2,25% en 4,5%.
 - De rente is vast voor de volledige looptijd van de lening en is een bruto rente. Dat betekent dat je kredietgever er nog roerende voorheffing op betaalt.
- Je kan een Winwinlening combineren met een Vriendenaandeel tot een plafond van € 75.000 (voor de Vriendenaandeelhouder-kredietgever) en € 300.000 (voor de emittent-kredietnemer).

Aanvraagprocedure

De Winwinlening moet je opmaken op basis van een model van de overeenkomst en de aflossingstabel die beschikbaar zijn op de website pmv.eu/product/winwinlening (zie Aanvragen).

De overeenkomst en aflossingstabel druk je in drievoud af en onderteken je beide. Eén exemplaar is bestemd is voor jouw kredietgever, één voor jou als kredietnemer. Het derde exemplaar bezorg je aan PMV binnen de drie maanden na het sluiten van de overeenkomst.

De ondertekende overeenkomst en de aflossingstabel verstuur je bij voorkeur digitaal naar winwinlening@pmv.eu. Als je dit niet digitaal kan overmaken, kan je deze documenten versturen naar: Winwinlening, Oude Graanmarkt 63, 1000 Brussel. PMV kan de Winwinlening niet registreren als de getekende akte en aflossingstabel niet worden overgemaakt.

PMV controleert binnen de maand na ontvangst de voorwaarden en registreert de akte als aan de voorwaarden is voldaan. Vervolgens krijgt jouw kredietgever een registratiebrief. Het is deze registratiebrief van PMV die als fiscaal attest dienstdoet en ter beschikking van de belastingadministratie moet worden gehouden.

Bij een weigering van de registratie wordt jouw kredietgever op de hoogte gebracht van de reden van weigering.

De voortzetting en het behoud van de Winwinlening kan jouw kredietgever bewijzen door de bankrekeninguittreksels voor te leggen waarop de ontvangen intresten van de Winwinlening staan.

Als kredietnemer ben je verplicht de roerende voorheffing, berekend tegen het correcte tarief, in te houden op de verschuldigde interesten. Die voorheffing moet binnen de 15 dagen na de vervaldag opgenomen worden in een aangifte roerende voorheffing en gestort aan de dienst Roerende Voorheffing van het belastingkantoor, gebruik makend van formulier 273 (Aangifte in de Roerende Voorheffing Inkomsten van Roerende Goederen en Kapitalen).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie over o.m. de belastingaangifte, de betaling van de roerende voorheffing, wat bij overlijden kredietgever, wat bij stopzetting van de activiteit, overgang van eenmanszaak naar vennootschap, enz... kan je terugvinden in de rubriek "Veel gestelde vragen over de Winwinlening" op de website pmv.eu/product/winwinlening.

PMV

T 02 229 52 77

winwinlening@pmv.eu

pmv.eu/product/winwinlening

Audrey De Pauw

Waarborgregeling tot 2,25 miljoen euro

Laatst gewijzigd op 31 jul 2026

Wat houdt de maatregel in

Kan je als onderneming (ook vzw's met een economische activiteit) onvoldoende waarborgen voorleggen om een financiering af te sluiten? Dan kan je via de Waarborgregeling een extra garantie krijgen van de Vlaamse overheid. PMV kan tot 75% van je krediet of leasing waarborgen, met een maximaal waarborgbedrag van € 2,25 miljoen.

Je vraagt de waarborg niet zelf aan bij PMV. Jouw aanspreekpunt is de erkende financiële instelling, leasingmaatschappij of crowdlendingplatform die deelneemt aan de regeling.

Voor de waarborgregeling werkt PMV samen met een 20-tal waarborghouders. Deze financiële instellingen krijgen een waarborgcontingent waarmee ze tot maximaal 75% van kredietbedragen voor een waarborg kunnen aanmelden. Sinds de uitbreiding van de wetgeving in 2023 kunnen ook alternatieve financieringsinstellingen gebruikmaken van de waarborgregeling. In mei 2026 heeft PMV een samenwerkingsovereenkomst gesloten met het crowdlendingplatform [EccoNova](#) dat de energietransitie en duurzame ontwikkeling wil versnellen door middel van participatieve financiering. Meer informatie vind je in het nieuwsbericht [Voortaan ook waarborg bij crowdlending via Ecco Nova](#).

Wie komt in aanmerking

Zowel als zelfstandige, vrij beroep, kmo of grote onderneming kan je een beroep doen op deze waarborgregeling.

Ook als vzw met een economische activiteit kan je gebruik maken van de Waarborgregeling. Er is sprake van een economische activiteit op het moment dat er goederen of diensten op de markt worden aangeboden.

Uitgesloten

Behoor je tot één van de volgende sectoren dan kan je geen gebruik maken van de waarborgregeling op basis van de gewone Europese de-minimisverordening:

- Je bent een onderneming uit de sector visserij en aquacultuur (je kan eventueel steun krijgen via de de-minimissteun visserij en aquacultuur*).
- Je bent een onderneming uit de sector van de productie van landbouwproducten (je kan eventueel steun krijgen via de de-minimissteun landbouw*).
- Je bent een onderneming uit de sector verwerking en afzet van landbouwproducten. Dan kan je geen steun krijgen in de volgende gevallen: wanneer het waarborgbedrag wordt berekend op basis van de prijs of hoeveelheid landbouwproducten die je aankoopt van primaire producenten. Ook wanneer de steun volledig of gedeeltelijk moet worden doorgestort aan die primaire producenten, is de waarborgregeling niet van toepassing.*
- Je bent een onderneming die een waarborg wil voor activiteiten die verband houden met de uitvoer naar derde landen of lidstaten van de EU: namelijk:
 - wanneer het waarborgbedrag rechtstreeks gekoppeld is aan de hoeveelheid producten die je uitvoert,
 - voor de financiering van een distributienet in het buitenland of voor andere lopende uitgaven die verband houden met exportactiviteiten.
- De waarborgregeling kan niet worden gebruikt voor financieringen waarbij je verplicht wordt om binnenlandse goederen te gebruiken in plaats van ingevoerde goederen. (de steun moet neutraal zijn en mag geen voorkeur geven aan binnenlandse boven buitenlandse goederen)

*Ben je actief in één van deze uitgesloten sectoren, maar oefen je daarnaast ook andere activiteiten uit? Dan kan je toch een beroep doen op de Waarborgregeling, op voorwaarde dat je duidelijk aantoonst dat de uitgesloten activiteiten geen voordeel halen uit de steun. Dit kan bijvoorbeeld door een afzonderlijke boekhouding, een scheiding van activiteiten of een aparte kostentoekening.

Je kan voor sectoren, indien nodig, steun krijgen via de de-minimissteun Visserij en aquacultuur of de de-minimissteun Landbouw.

Waar moet de investering of activiteit plaatsvinden

De financiering moet betrekking hebben op:

- een investering in het Vlaamse Gewest; of
- de activiteiten van een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest.

Financieringen voor export en de oprichting en uitbating van een distributienet in het buitenland zijn uitgesloten.

Wat komt in aanmerking

Kredieten

Je kan de waarborg inzetten voor verschillende vormen van financiering, zoals voor investeringskredieten, kaskredieten en straight loans, overname, borgstellingskredieten en leasingovereenkomsten.

Je mag de waarborg niet gebruiken om achterstallige of reeds bestaande schulden af te lossen.

Je kan geen waarborg krijgen voor een herstructurering van bestaande kredieten als daardoor het risico verschuift naar de Vlaamse overheid.

Leasing

Je kan voor de meeste types van leasingovereenkomsten gebruik maken van de Waarborgregeling. Voor bepaalde contracten zijn er specifieke regels:

- onroerende leasing (on- als off- balance);
- roerende leasing (on-/off balance);
- bepaalde huurkoop- en leasingformules komen enkel in aanmerking als ze voldoen aan volgende voorwaarde: het moet gaan om overeenkomsten waarbij de leasingmaatschappij een bedrijfsmiddel aankoopt en aan je verhuurt, waarbij je via de huurbetalingen minstens 90% van de investering terugbetaalt. Personenwagens zijn hier uitgesloten;
- full-optioncontract waarin ook onderhouds- of andere diensten zijn opgenomen: dan kan je enkel voor het investerings- of kapitaalgedeelte van het contract een waarborg krijgen. De kosten voor onderhoud en diensten komen niet in aanmerking voor de Waarborgregeling.

Je kan **geen** waarborgregeling krijgen voor de leasing van personenwagens. Hierbij geldt volgende definitie:

- Een personenwagen is elke auto waarvan de binnenruimte uitsluitend is ontworpen en gebouwd voor het vervoer van personen en die, bij gebruik voor het bezoldigde vervoer van personen, ten hoogste acht plaatsen mag bevatten zonder die van de chauffeur.

Omvang en voorwaarden van de waarborg

Bedrag

De waarborg dekt maximaal 75% van het kredietbedrag. Ze vormt een aanvulling op de andere zekerheden die de financiële instelling kan vragen.

- Tot en met € 1,125 miljoen waarborgbedrag kan de financiële instelling zelf beslissen om de waarborg toe te kennen.
- Voor waarborgbedragen van meer dan € 1,125 miljoen tot € 2,25 miljoen onderzoekt PMV het dossier en is een goedkeuring van de Vlaamse minister van Economie nodig.

Voor de waarborg betaal je een eenmalige premie. Die wordt berekend volgens een bepaalde formule. Meer informatie vind je in de rubriek 'Berekening premie'.

Premie

Voor de waarborg betaal je een eenmalige premie. Die wordt berekend volgens volgende formule: waarborgbedrag × looptijd (in jaren) × 0,5%

Je betaalt deze premie bij de indiening van het dossier.

Sluit je een financiering af via een leasingmaatschappij? Dan wordt op de premie altijd btw aangerekend. Bij banken is dat niet verplicht. Ben je btw-plichtig, dan kan je deze btw volledig of gedeeltelijk recupereren via je btw-aangifte.

Ben je niet btw-plichtig, zoals de meeste vrije beroepen? Dan kan je de aangerekende btw niet terugvorderen en betaal je bovenop de premie ook 21% btw.

Looptijd

- Voor waarborgen tot en met € 1,125 miljoen bedraagt de maximale looptijd 10 jaar.
- Voor waarborgen boven € 1,125 miljoen en tot € 2,25 miljoen bedraagt de maximale looptijd 5 jaar.

Maak je geen gebruik van de reguliere Europese de-minimis verordening omdat je actief bent in de sector landbouw, visserij of aquacultuur? Dan gelden volgende beperkingen:

- Waarborgen boven € 75.000 onder de-minimis landbouw zijn beperkt tot maximum 5 jaar.
- Waarborgen boven € 112.500 onder de-minimis visserij en aquacultuur zijn beperkt tot maximum 5 jaar.

De-minimis

Deze maatregel valt momenteel onder de toepassing van de Europese de minimis-regelgeving. Hierdoor mag het totaal aan de-minimissteun dat één onderneming ontvangt over een periode van drie jaar niet meer dan € 300.000 bedragen.

- Om het bedrag van de de-minimissteun van de waarborg (het zogenaamde Brutosubsidie-equivalent - BSE) te berekenen moet je de volgende formule gebruiken: $BSE = \text{waarborgbedrag} \times 2,666666667\% \times \text{duur van de waarborg}$.
- Voor de de-minimissteun specifiek voor de sector primaire landbouw en de de-minimissteun specifiek voor de sector visserij en aquacultuur ligt het maximale BSE op respectievelijk € 20.000 en € 30.000 over een periode van drie jaren.

Meer informatie vind je op onze website [Veelgestelde vragen: de-minimis](#).

Wat als het fout loopt

Kan je je krediet of leasing niet meer terugbetalen? Dan kan de financiële instelling de financiering stopzetten. PMV betaalt in dat geval haar deel van het openstaande saldo aan de bank of leasingmaatschappij, tot maximaal 75% van het gewaarborgde bedrag.

Dat betekent echter niet dat je schuld vervalt. Je blijft verantwoordelijk voor de terugbetaling van het openstaande bedrag.

De financiële instelling zal het dossier verder afhandelen en daarbij onder meer de beschikbare zekerheden uitwinnen. Daarnaast zal zij proberen de bedragen die PMV heeft uitbetaald, terug te vorderen. Een deel van de gerecupereerde bedragen wordt vervolgens teruggestort aan PMV.

Verlenging van de waarborg

Je kan de Waarborgregeling gebruiken voor een aantal vormen van overbruggingsfinanciering:

- een verlenging van een bestaande waarborg voor een lijn (bv. kaskrediet) die op eindvervaldag komt;
- een verlenging van de waarborg van een reeds gewaarborgd krediet. De duurtijd van het krediet (bv. de afbetalingsperiode van een investeringskrediet) wordt dan verlengd.

De maximale verlenging van de waarborgtermijn bedraagt vijf jaar (inclusief een eerdere periode van verlenging voor een

krediet op bepaalde termijn).

Aanvraagprocedure

Wil je gebruik maken van de Waarborgeregeling? Dan moet je een financieringsovereenkomst afsluiten bij een financiële instelling, leasingmaatschappij of crowdlendingplatform die werd erkend als waarborghouder:

Financiële instellingen

Beobank; Bank J. Van Breda & C°; Bank Nagelmackers, BNP Paribas Fortis; Belfius Bank; Crelan; Hefboom; ING Belgium; KBC Bank; Socrowd; Triodos Bank; Trividend; Trividend Provincie Antwerpen; VDK Bank en ImpaktEU.

Leasingmaatschappijen

Belfius Lease Services en ES Finance.

Crowdlendingplatformen

Look&Fin en Ecco Nova

De lijst van waarborghouders vind je ook op de website www.pmv.eu/waarborgen > Voorwaarden.

Cumulatie

Je kan de waarborgeregeling combineren met een Startlening, Cofinanciering of Cofinanciering+ op voorwaarde dat de maximumbedragen opgelegd door de Europese de-minimis verordening niet overschrijdt. Dit is in principe € 300.000.

Je vindt een uitgewerkt voorbeeld op de website van PMV [Informatie voor financiële instellingen > Kan ik een waarborg combineren met een Startlening of een Cofinanciering\(+\)?](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

PMV

helpdesk.pmv-standaardwaarborgen@pmv.eu
pmv.eu/product/waarborgen/

Renate Verhoeven

T 02 229 52 77

Microkredieten van microStart

Laatst gewijzigd op 5 jun 2026

Wat houdt de maatregel in

Kan je als ondernemer moeilijk of geen bankkrediet krijgen? Dan kan je bij microStart een microkrediet aanvragen tussen € 500 en € 25.000. Je gebruikt dit krediet om je activiteit op te starten of verder uit te bouwen. De looptijd bedraagt maximaal vijf jaar, afhankelijk van het bedrag. De rente start vanaf 11,13%.

Naast financiering krijg je bij microStart ook gratis individuele begeleiding via een netwerk van vrijwilligers. Die begeleiding loopt gedurende de volledige looptijd van je krediet.

microStart werd in 2010 opgericht door de Franse organisatie 'Association pour le Droit à l'Initiative Economique' (ADIE), de pionier in Europese microfinanciering, BNP Paribas Fortis en het Europese InvesteringsFonds (EIF).

Voor de formule Jump+ (voor starters of ondernemingen jonger dan één jaar) betaal je een rente van 12,13%. Heb je al meer dan een jaar een onderneming? Dan kan je kiezen voor Boost of Boost+. De rente bedraagt dan respectievelijk 12,13% en 11,13%.

Wie komt in aanmerking

microStart is er voor iedereen (incl. vzw's) die een krediet zoekt om een zelfstandige activiteit op te starten of verder uit te bouwen en die niet of slechts gedeeltelijk bij de bank terecht kan. Je behoort tot de doelgroep als je positief antwoordt op de volgende vier vragen:

- heb je financiering nodig voor een professionele activiteit?
- ben je al gestart als zelfstandige of wens je spoedig op te starten?
- zal je activiteit een inkomen genereren in België?
- val je niet onder een collectieve schuldregeling?

Bij gewone schuldbemiddeling, een afgehandeld faillissement of een negatieve registratie bij de NBB, kom je in principe wel nog in aanmerking voor een lening.

Je kan ook een lening krijgen indien je opstart via een activiteitencoöperatie zoals Starterslabo, Job Yourself of Smart.

Wat komt in aanmerking

Je kan de microkredieten gebruiken voor:

- marktonderzoek: een idee voor je zaak uittesten;
- investeringen in voorraad, materiaal, machines, voertuig, enz.;
- werkkapitaal en huur voor het overbruggen van de eerste maanden;
- administratieve opstartkosten;
- het opvullen van cashflow problemen.

microStart analyseert bij elke kredietaanvraag grondig je financieringsbehoefte. Zo zorgen ze ervoor dat je een krediet krijgt dat goed aansluit bij je situatie.

Wat zijn de financieringsvoorwaarden

De microkredieten hebben de volgende kenmerken:

Jump + (voor starters, of starters van minder dan een jaar actief)

- kredieten van € 500 tot € 15.000 voor een professioneel doeleinde;
- de looptijd van de lening hangt af van het project, tot maximaal vier jaar;
- rentevoet van 12,13% (vaste rentevoet);
- de dossierkosten bedragen maximum 5%;
- andere voorwaarden hangen af van het concrete project en de concrete situatie;
- iemand uit je omgeving stelt zich borg voor 50% van het bedrag. Deze persoon stelt zich borg omdat hij gelooft in het project en de correcte terugbetaling, maar is bereid om in te springen indien dit nodig zou zijn;
- voor de financiering van kredieten van minder dan € 6.000 is er geen borgstelling vereist (niet persoonlijk noch geldwaarborg);
- als je echt niemand kent, kan in sommige gevallen een geldborg van 25% worden toegestaan;
- als je een negatieve registratie hebt bij de NBB, dient iemand anders uit jouw omgeving borg te staan voor 50% van het bedrag.

Boost (voor wie al meer dan een jaar een zaak heeft)

- kredieten van € 500 tot € 15.000 voor een professioneel doeleinde;
- de looptijd van de lening hangt af van het project, tot maximaal vier jaar;
- rentevoet van 12,13% (vaste rentevoet)
- de dossierkosten bedragen maximum 5% en worden meteen van het geleende bedrag afgetrokken;
- andere voorwaarden hangen af van het concrete project en de concrete situatie;
- iemand uit je omgeving stelt zich borg voor 50% van het bedrag. Deze persoon stelt zich borg omdat hij gelooft in het project en de correcte terugbetaling, maar is bereid om in te springen indien dit nodig zou zijn;
- voor de financiering van kredieten van minder dan € 6.000 is er geen borgstelling vereist (niet persoonlijk noch geldwaarborg);
- als je echt niemand kent, kan in sommige gevallen een geldborg van 25% worden toegestaan;
- als je een negatieve registratie hebt bij de NBB, dient iemand anders uit jouw omgeving borg te staan voor 50% van het bedrag.

Boost + (voor wie al meer dan een jaar een zaak heeft)

- kredieten van € 15.001 tot € 25.000 voor een professioneel doeleinde;
- de looptijd van de lening hangt af van het project, tot maximaal vijf jaar;
- rentevoet van 11,13% (vaste rentevoet)
- de dossierkosten bedragen maximum 5% en worden meteen van het geleende bedrag afgetrokken;
- andere voorwaarden hangen af van het concrete project en de concrete situatie;
- iemand uit je omgeving stelt zich borg voor 50% van het bedrag. Deze persoon stelt zich borg omdat hij gelooft in het project en de correcte terugbetaling, maar is bereid om in te springen indien dit nodig zou zijn;
- als je echt niemand kent, kan in sommige gevallen een geldborg van 25% worden toegestaan;
- als je een negatieve registratie hebt bij de NBB, dient iemand anders uit jouw omgeving borg te staan voor 50% van het bedrag.

Kies je omwille van religieuze overtuigingen voor een lening zonder rente? Dan kan je gebruikmaken van een renteloze kredietformule. In plaats van interest betaal je wel hogere dossierkosten.

Er is ook een groepslening mogelijk voor een vereniging of een vzw als men ervoor kiest een lening in groepsverband aan te gaan.

Funds For Good: aanvullende microfinanciering

Funds For Good Philanthropy wil armoede en ongelijkheid tegengaan. Ze ondersteunen mensen zonder vaste job (zoals werkzoekenden of interims) die willen ondernemen, met de nodige motivatie en ideeën.

Je kan via Funds For Good een lening op eer krijgen, in combinatie met een microkrediet via een partner (in Vlaanderen is dat microStart). Daarbij financiert Funds For Good tot 1/3 van het totale bedrag en microStart de overige 2/3.

Omdat financiering alleen niet genoeg is krijg je als ondernemer ook coaching op maat en ondersteuning door experts.

Meer informatie kan je terugvinden op www.fundsforgood.eu.

Aanvraagprocedure

Je kan een aanvraag indienen in één van de kantoren van microStart. In Vlaanderen kan je terecht in de volgende kantoren:

Agentschap Gent
Buro.532, Rooigemlaan 532
9000 Gent
Tel.: 02 888 61 00
welcome@microstart.be

Agentschap Antwerpen
Luitenant Naeyaertplein 25,
2140 Antwerpen
Tel.: 02 888 61 00
welcome@microstart.be

Als je van microStart een microkrediet hebt gekregen heb je gratis toegang tot een hele reeks diensten die je helpen bij het runnen van je activiteit: individuele coaching, commerciële tips, marketing-, juridisch of financieel advies, enz. Daarnaast organiseert microStart opleidingen in kleine groepjes over verschillende thema's doorheen het jaar.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie kan je terug vinden op de website www.microstart.be.

VLAIO

T 0800 20 555
www.vlaio.be

CultuurKrediet

Laatst gewijzigd op 1 okt 2025

Wat houdt de maatregel in

Ondernemingen, kunstenaars en organisaties actief in de culturele en creatieve sector die geen krediet (meer) kunnen krijgen bij een bank, kunnen voor zowel investeringen, werkingskosten en de realisatie van bepaalde projecten een CultuurKrediet aanvragen van € 5.000 tot € 125.000 bij Hefboom. De maximale rentevoet bedraagt momenteel 4%. In sommige gevallen is het krediet zelfs renteloos.

Je kan deze steun bekomen als je gevestigd bent in het Vlaams Gewest of Brussel.

Wie komt in aanmerking

Professionele actoren actief binnen de cultuursector die geen krediet kunnen krijgen bij een bank kunnen genieten van deze lening. Dat kunnen rechtspersonen en zelfstandigen (in bij- en hoofdberoep) zijn, maar evenzeer natuurlijke personen die culturele prestaties leveren tegen een vergoeding.

Zowel startende initiatieven, groeiprojecten als mature organisaties kunnen beroep doen op een CultuurKrediet op voorwaarde dat men actief is in één van de volgende culturele sectoren:

- Audiovisuele sector: zenders, productiehuisen voor radio- en televisieprogramma's, licht en geluid,...
- Boekenvak: boekverkopers (boekenwinkels, online boekenverkoop), uitgevers en uitgeverijen, schrijvers van boeken,...
- Vormgeving: design- en modeontwerpers, grafische vormgevers, drukkerijen, fotografie, illustratoren,...
- Gaming: ontwikkelaars, uitgeverijen, producenten,...
- Beeldende Kunsten en nieuwe mediakunst: individuele kunstenaars, galleries, musea,...
- Podiumkunsten: theaterhuizen, operahuizen, musicalproducenten, dansgezelschappen, acteurs, dansers, (straat)theatergezelschappen, poppentheater,...
- Muziek: auteurs, producenten, uitgeverijen, concertorganisatoren, concertzalen, festivals, muziekgroepen, instrumentenbouwers en verkopers,...
- Architectuur: architectuur, landschaparchitectuur, interieurarchitectuur,...
- Cultureel roerend erfgoed: schilderijen, wandtapijten, meubelstukken, juwelen, werktuigen, gebruiksvoorwerpen, voertuigen, ... maar evengoed documenten, archiefstukken of foto's.
- Circuskunsten: Daaronder verstaan we clowns, goochelaars, circusgroepen,...
- Sociaal-cultureel Volwassenenwerk: organisaties die werken rond aanpak van maatschappelijke thema's en uitdagingen, levensbreed leren, de creatie van engagement en verbinding en het bouwen van bruggen naar wie anders is.
- Amateurkunsten: organisaties die ondersteuning bieden aan amateurkunstenaars en -gezelschappen.

Je kan deze steun bekomen als je gevestigd bent in het Vlaams Gewest of Brussel.

Wat komt in aanmerking

Deze lening kan bekomen worden voor bijna alles wat betrekking heeft op cultuurwerking.

Ze kan worden gebruikt voor investeringen of als werkkapitaal voor de organisatie zelf of voor een specifiek project.

Voor volgende doeleinden kan een Cultuurkrediet evenwel niet aangewend worden:

- Herfinanciering van bestaande schulden;
- Financiering van beleggingen;
- Financiering van financieel vaste activa, met uitzondering van waarborgen;
- Financiering van fiscale en parafiscale schulden en achterstallen.

Wat zijn de financieringsvoorwaarden

Een CultuurKrediet is een krediet vanaf € 5.000 tot maximaal € 125.000.

De rentevoet is afhankelijk van het kredietbedrag en onder welke statuut je professioneel actief bent.

Bedrag	€ 5.000 tot € 15.000	€ 15.001 tot € 50.000	€ 50.001 tot € 125.000
Doelgroep	culturele professionals zonder ondernemingsnummer, eenmanszaken en rechtspersonen	eenmanszaken en rechtspersonen	enkel rechtspersonen
Rentevoet	• Culturele professionals zonder ondernemingsnummer en eenmanszaken: 0%, • Rechtspersonen: 3%	3%	4%
Looptijd	1 tot 3 jaar	1 tot 4 jaar	1 tot 5 jaar
Opnameperiode	3 maanden	6 maanden	
Maximale aflossingsvrije periode	6 maanden	9 maanden	
Aflossing	vaste mensualiteiten		
Dossierkosten (maximaal)	€ 150	€ 250	€ 500
Wederbeleggingsvergoeding in geval van vervroegde terugbetaling	3 maanden, als de rentevoet van toepassing is	3 maanden intrest	

CultuurKredieten vergen geen zekerheden (waarborgen), noch van jezelf, noch van je organisatie.

Aanvraagprocedure

Een CultuurKrediet wordt aangevraagd bij Hefboom, die deze opdracht van de Vlaamse overheid uitvoert.

De beoordeling gebeurt op basis van een onderbouwd inhoudelijk en financieel plan van aanpak. Hiervoor kan je gebruik maken van de sjablonen beschikbaar bij het Cultuurloket. Ook voor hulp bij het opstellen van je plan van aanpak of je financieel plan met het oog op een CultuurKrediet, kan je terecht bij het [Cultuurloket](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO?
Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Hefboom

hefboom.be/financiering/cultuurkrediet/

Ben Peeters

ben.peeters@hefboom.be

T 02 205 17 35

Cultuurloket

www.cultuurloket.be/kennisbank/inleiding/financieren-van-cultuur

Tax Shelter voor startende ondernemingen

Laatst gewijzigd op 11 aug 2026

Wat houdt de maatregel in

Ben je een startende onderneming van maximaal vier jaar oud? Dan kan je via de Tax Shelter voor start-ups particuliere investeerders aantrekken. Zij ontvangen in ruil voor hun investering in nieuwe aandelen een eenmalige belastingvermindering van 30% of 45% in de personenbelasting.

Investeerders kunnen rechtstreeks in je onderneming investeren of via een erkend crowdfundingplatform. Ook investeringen via een startersfonds of private startersprivak komen in aanmerking.

Via deze fiscale maatregel kan je als kleine vennootschap tot € 500.000 kapitaal ophalen. Ben je een groeibedrijf van minstens vier jaar oud, dan kan je mogelijk gebruikmaken van de [Tax Shelter voor scale ups](#). Een investeerder kan via beide Tax Shelter-regelingen samen maximaal € 100.000 per jaar investeren.

Wie komt in aanmerking als investeerder

Wie komt in aanmerking

De investeerder waarop je een beroep doet, moet een rijksinwoner zijn (onderworpen aan de personenbelasting) of een niet-rijksinwoner (onderworpen aan en geregulariseerd in de belasting van niet-inwoners, natuurlijke personen).

Ook de familieleden van de oprichters en werknemers van je onderneming kunnen dit fiscaal voordeel krijgen als ze in jouw startende onderneming investeren.

Wie is uitgesloten als investeerder

Je kan voor deze maatregel in principe geen beroep doen op een investeerder die op het moment van de kapitaalinbreng rechtstreeks of onrechtstreeks een activiteit als bedrijfsleider uitoefent in jouw vennootschap.

Rechtstreekse bedrijfsleider

Wat wordt bedoeld met een rechtstreekse bedrijfsleider wordt beschreven door de wetgeving in 'artikel 32, eerste lid van het WIB 92': Bezoldigingen van bedrijfsleiders worden hier gedefinieerd als alle beloningen verleend of toegekend aan een natuurlijk persoon die:

- een opdracht als bestuurder, zaakvoerder, vereffenaar of gelijksoortige functies uitoefent;
- in de vennootschap een leidende functie of een leidende werkzaamheid van dagelijks bestuur, van commerciële, financiële of technische aard, uitoefent buiten een arbeidsovereenkomst.

Deze uitsluiting wordt in eerste instantie beoordeeld op het ogenblik van de kapitaalinbreng. Na de inbreng mag de investeerder wel bedrijfsleider worden van je vennootschap waarin hij de kapitaalinbreng heeft gedaan, op voorwaarde dat hij daarvoor geen vergoeding krijgt. Deze voorwaarde geldt vanaf aanslagjaar 2019. Als deze voorwaarde niet wordt nageleefd gedurende de 48 maanden na de volstorting van de aandelen van je vennootschap, dan wordt er een belastingvermeerdering toegepast. Die vermeerdering komt overeen met een gedeeltelijke terugname van de eerder verleende belastingvermindering.

Onrechtstreekse bedrijfsleider

Je kan evenmin een beroep doen op een investeerder die onrechtstreeks een functie van bedrijfsleider uitoefent in jouw vennootschap:

- als vaste vertegenwoordiger van een andere vennootschap;
- via een andere vennootschap waarvan hij aandeelhouder is en waarmee hij werkt via een aannemings- of

lastgevingsovereenkomst.

Vanaf aanslagjaar 2020 is deze uitsluiting niet alleen van toepassing op het moment van de kapitaalbreng, maar ook gedurende 48 maanden na de volstorting van de aandelen. Hier is geen uitzondering voorzien voor de onbezoldigde bedrijfsleiders. Ook wanneer zij geen vergoeding ontvangen, blijven zij uitgesloten.

Is dit niet volledig duidelijk? Bekijk dan de voorbeelden in 2.2 Hoe evolueerde de uitsluiting van bedrijfsleiders in de tijd? in de [Circulaire 2020/C/75](#).

Drempels

Een investeerder kan via de Tax shelter voor start-ups en scale-ups samen maximaal € 100.000 per belastbaar tijdperk investeren.

De belastingvermindering geldt niet voor het gedeelte van de investering waarmee de investeerder meer dan 30% van je vennootschap zou verwerven. Wordt die grens overschreden, dan wordt de belastingvermindering beperkt tot het deel van de investering dat overeenstemt met een participatie van maximaal 30%.

Voor de berekening van deze 30%-grens wordt gekeken naar het aantal aandelen dat het kapitaal vertegenwoordigt. Bij een kapitaalverhoging gebeurt de berekening op basis van de toestand na de kapitaalverhoging.

Meer informatie over de berekening van deze grens vind je in 6.1 Welke grenzen zijn bepaald voor de investeringen in de [Circulaire 2020/C/75](#).

Wie komt in aanmerking als begunstigde vennootschap

Definitie startende vennootschap

Je kan gebruikmaken van deze maatregel als een investeerder kapitaal inbrengt bij de oprichting van je vennootschap of bij een kapitaalverhoging binnen de vier jaar na de oprichting ervan.

Je vennootschap moet ten vroegste op 1 januari 2013 zijn opgericht. Daarbij telt:

- de datum waarop de oprichtingsakte werd neergelegd bij de ondernemingsrechtbank;
- of een gelijkaardige registratie in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte (EER).

Als de activiteit van de vennootschap bestaat uit de voortzetting van een activiteit die voordien werd uitgeoefend door een natuurlijke persoon of een andere rechtspersoon, dan wordt voor de beoordeling gekeken naar de oorspronkelijke activiteit. In dat geval geldt als oprichtingsdatum:

- de eerste inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) van die natuurlijke persoon;
- of de neerlegging van de oprichtingsakte van die andere rechtspersoon;
- of een gelijkaardige registratie in een andere EER-lidstaat.

Meer uitleg hierover vind je onder punt 3.1. Wat betekent 'startende'? in de ['Circulaire 2020/C/75](#).

Voor de berekening van de termijn van vier jaar telt de datum waarop de investeerder intekent op de kapitaalverhoging. De datum waarop het bedrag effectief wordt gestort, speelt geen rol.

Definitie microvennootschap en kleine vennootschap

Op het moment van de kapitaalbreng moet je onderneming een microvennootschap (artikel 1:25 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen) of een kleine vennootschap (artikel 1:24, §§ 1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen) zijn.

Voor het laatst afgesloten boekjaar mag je niet meer dan één van de onderstaande grenzen overschrijden:

	microvennootschap	kleine vennootschap
jaargemiddelde personeelsbestand	10	50
jaaromzet, excl. btw	€ 900.000	€ 11.250.000
balanstotaal	€ 450.000	€ 6.000.000

Overschrijd je meer dan één grens of val je er opnieuw onder, dan heeft dat pas gevolgen als dit gedurende twee opeenvolgende boekjaren het geval is. De wijziging geldt dan vanaf het volgende boekjaar.

Heb je verbonden vennootschappen, dan moet je de criteria omzet en balanstotaal op geconsolideerde (gegroepeerde) basis berekenen. Voor het criterium personeelsbestand moet je het aantal werknemers optellen dat door elk van de betrokken verbonden vennootschappen jaarlijks gemiddeld wordt tewerkgesteld.

Maak je geen geconsolideerde jaarrekening op, dan kan je kiezen voor een alternatieve berekening waarbij de drempels met 20% worden verhoogd.

Start je net met je onderneming en beschik je nog niet over deze cijfers, dan moet je de criteria bij het begin van het boekjaar te goeder trouw inschatten.

Andere voorwaarden

Je onderneming moet tegelijk aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Je bent een Belgische vennootschap of een vennootschap uit de EER met een vaste inrichting in België.
- Je onderneming is niet ontstaan uit een fusie of splitsing. In die gevallen gaat het immers niet om een startende vennootschap.
- Je voldoet aan de voorwaarden van een micro- of kleine vennootschap (zie hoger).
- Je onderneming is geen beleggings-, thesaurie- of financieringsvennootschap (voor een definitie zie [Commentaar van art. 2, WIB 92](#))*.
- Je onderneming is geen vastgoedvennootschap*.
- Je onderneming werd niet opgericht om management- of bestuurdersovereenkomsten af te sluiten en haalt haar belangrijkste inkomsten niet uit dergelijke overeenkomsten*.
- Je onderneming is niet beursgenoteerd.
- Je hebt in het verleden geen kapitaal verminderd, behalve om verliezen weg te werken of een reserve aan te leggen voor een te verwachten verlies. Je hebt nog geen dividenden uitgekeerd.
- Je onderneming is niet betrokken in een collectieve insolventieprocedure en voldoet niet aan de voorwaarden daarvoor.
- Je gebruikt de opgehaalde middelen niet voor dividenduitkeringen, de aankoop van eigen aandelen of het verstrekken van leningen*.
- Je onderneming heeft tijdens haar bestaan niet meer dan € 500.000 aan fiscaal ondersteunde kapitaalbrengen ontvangen. Dit bedrag wordt niet geïndexeerd.

*Aan deze voorwaarden moet je blijven voldoen gedurende 48 maanden na de volstorting van de aandelen. Is dat niet het geval, dan kan de belastingvermindering van de investeerder gedeeltelijk worden teruggenomen.

Meer details over deze voorwaarden vind je in de [Circulaire 2020/C/75](#).

Er zijn geen beperkingen op basis van de sector waarin je actief bent.

Vzw's komen in principe niet in aanmerking omdat zij doorgaans niet onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting.

Coöperatieve vennootschappen kunnen aanspraak maken op deze maatregel als aan alle voorwaarden wordt voldaan (zie Circulaire).

Drempel

Je onderneming mag tijdens haar bestaan maximaal € 500.000 aan fiscaal ondersteunde kapitaalinbrengen ontvangen. Voor die grens wordt ook rekening gehouden met eventuele uitgiftepremies die investeerders hebben betaald.

Bijkomende voorwaarden

Om investeerders van deze belastingvermindering te laten genieten, moeten de aandelen aan een aantal voorwaarden voldoen:

- Het moet gaan om nieuwe aandelen die worden uitgegeven:
 - bij de oprichting van je startende vennootschap;
 - of bij een kapitaalverhoging binnen de vier jaar na de oprichting van je vennootschap.
- De aandelen moeten op naam staan en opgenomen zijn in het aandeelhoudersregister van je vennootschap.
- De aandelen moeten een deel van het kapitaal van je vennootschap vertegenwoordigen.
- De investeerder moet de aandelen met geld betalen. Inbrengen van goederen of andere activa zijn niet toegestaan.
- De aandelen moeten volledig betaald (=volstort) zijn op het moment van de oprichting of de kapitaalverhoging.
- Koppel je aan de aandelen ook een uitgiftepremie, dan geldt de belastingvermindering voor het volledige geïnvesteerde bedrag, inclusief die uitgiftepremie.
- De investeerder moet de aandelen of beleggingsinstrumenten gedurende de vier belastbare tijdperken na de investering behouden.

Investeren in aandelen van een startende vennootschap

Omvang steun

Investeert een investeerder rechtstreeks in aandelen van je startende vennootschap, dan kan hij een eenmalige belastingvermindering krijgen van:

- 30% van het geïnvesteerde bedrag als je onderneming een kleine vennootschap is;
- 45% van het geïnvesteerde bedrag als je onderneming een microvennootschap is.

De investeerder kan deze belastingvermindering toepassen in het aanslagjaar dat betrekking heeft op het inkomstenjaar waarin de investering werd gedaan.

De belastingvermindering is niet terugbetaalbaar. Is de verschuldigde belasting lager dan het bedrag van de belastingvermindering, dan wordt het niet-gebruikte saldo niet uitbetaald. Het niet-benutte deel kan ook niet worden overgedragen naar een later aanslagjaar.

Investeren via erkende crowdfundingplatformen (incl. special purpose vehicle)

Omvang steun

Ook wanneer een investeerder in je onderneming investeert via een erkend crowdfundingplatform of via een nieuw beleggingsinstrument dat wordt uitgegeven door een financieringsvehikel van een erkend crowdfundingplatform, kan hij een eenmalige belastingvermindering krijgen van:

- 30% van het geïnvesteerde bedrag als je onderneming een kleine vennootschap is;
- 45% van het geïnvesteerde bedrag als je onderneming een microvennootschap is.

De investeerder kan deze belastingvermindering toepassen in het aanslagjaar dat betrekking heeft op het inkomstenjaar waarin de investering werd gedaan.

De belastingvermindering is niet terugbetaalbaar. Is de verschuldigde belasting lager dan het bedrag van de belastingvermindering, dan wordt het niet-gebruikte saldo niet uitbetaald. Het niet-benutte deel kan ook niet worden overgedragen naar een later aanslagjaar.

Crowdfunding en special purpose vehicle

Bij crowdfunding wordt een beroep gedaan op het grote publiek om gelden in te zamelen voor de financiering van specifieke projecten, doorgaans via een interactieve website (een platform). Investeerders kunnen rechtstreeks investeren in een onderneming op een crowdfundingplatform maar ook onrechtstreeks via een financieringsvehikel (special purpose vehicle). Meer informatie vind je op de website van VLAIO [Financiering > Mogelijke financieringsbronnen > Crowdfunding](#).

Vergunde crowdfundingplatformen

Zowel de rechtstreekse investeringen op een crowdfundingplatform als de investeringen via een financieringsvehikel moeten gebeuren op een vergund crowdfundingplatform dat voldoet aan bepaalde voorwaarden. Je vindt hierover meer informatie bij [Reglementair kader](#) op de website van VLAIO [Financiering > Mogelijke financieringsbronnen > Crowdfunding](#).

Momenteel zijn er twee platformen die een Nederlandstalige site aanbieden en zich richten op projecten in het Vlaams Gewest waar je deze maatregel kan toegepassen: [Spreds](#) en [LITA.co](#).

Investeren via een openbaar startersfonds

Omvang steun

Haal je kapitaal op via een openbaar startersfonds, dan kunnen de investeerders een eenmalige belastingvermindering van 30% van het geïnvesteerde bedrag krijgen.

Het startersfonds investeert de ontvangen middelen op zijn beurt in nieuwe aandelen van startende ondernemingen.

De investeerder kan de belastingvermindering toepassen in het aanslagjaar dat volgt op het jaar waarin het startersfonds zijn investeringsverplichting heeft bereikt.

De belastingvermindering is niet terugbetaalbaar. Is de verschuldigde belasting lager dan het bedrag van de belastingvermindering, dan wordt het niet-gebruikte deel niet uitbetaald. Het niet-benutte saldo kan ook niet worden overgedragen naar een later aanslagjaar.

De investering moet gebeuren met een geldelijke inbreng.

Definitie openbaar startersfonds

Een openbaar startersfonds is een beleggingsfonds dat investeert in bepaalde beleggingen, waaronder aandelen van startende ondernemingen. Deze fondsen staan onder toezicht van de FSMA (Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten) die een lijst van deze openbare startersfondsen zal publiceren: zie www.fsma.be/nl/instellingen-voor-collectieve-belegging-icb (Openbare instellingen voor collectieve belegging naar Belgisch recht - lijst 2). Momenteel bevat deze lijst nog geen Belgische openbare startersfondsen.

Investeren via een private startersprivak

Omvang steun

Haal je kapitaal op via een private startersprivak, dan kunnen de investeerders een eenmalige belastingvermindering van 30% van het geïnvesteerde bedrag krijgen.

De private startersprivak investeert de ontvangen middelen op haar beurt in nieuwe aandelen van startende ondernemingen.

De investeerder kan deze belastingvermindering toepassen in het aanslagjaar dat volgt op het jaar waarin de private startersprivak haar investeringsverplichting heeft bereikt.

De belastingvermindering is niet terugbetaalbaar. Is de verschuldigde belasting lager dan het bedrag van de belastingvermindering, dan wordt het niet-gebruikte deel niet uitbetaald. Het niet-benutte saldo kan ook niet worden overgedragen naar een later aanslagjaar.

Definitie private startersprivak

Een private startersprivak is een investeringsvennootschap die kapitaal verzamelt om te investeren in onder meer startende ondernemingen. De private startersprivak moet wel geregistreerd zijn bij de FOD Financiën. Meer informatie over de erkenning en een lijst van erkenningen kan je raadplegen op de website van [FOD Financiën](#). Momenteel is [Torus Capital](#)

actief als private startersprivak.

Aanvraagprocedure

Fiscale attesten van de startende vennootschap of van de intermediaire beleggingsinstelling

Als onderneming moet je de nodige fiscale attesten bezorgen aan je investeerders zodat zij van de belastingvermindering kunnen genieten. Een kopie van deze attesten moet je ook elektronisch bezorgen aan de fiscus.

Investing in nieuwe aandelen van startende vennootschappen, al dan niet uitgegeven via een crowdfundingplatform, en investering in nieuwe beleggingsinstrumenten uitgegeven door een financieringsvehikel

Geef je nieuwe aandelen uit of haal je kapitaal op via een financieringsvehikel? Dan moet je volgende documenten bezorgen aan je investeerders:

- een attest voor het jaar waarin de aandelen of beleggingsinstrumenten werden verworven. Daarin bevestig je dat je onderneming aan alle voorwaarden voldoet;
- een attest voor elk van de vier daaropvolgende jaren. Daarin bevestig je dat:
 - de investeerder de aandelen of beleggingsinstrumenten op 31 december nog in bezit heeft;
 - je onderneming nog steeds aan de voorwaarden voldoet;
- een attest voor het jaar waarin de aandelen of beleggingsinstrumenten worden verkocht, als dit gebeurt binnen 48 maanden na de verwerving.

Als startende vennootschap of financieringsvehikel bezorg je deze attesten uiterlijk op 31 maart van het jaar dat volgt op het jaar van de investering en tijdens de vier daaropvolgende jaren aan je investeerders.

Investing in rechten van deelneming in een openbaar startersfonds of een private startersprivak

Ben je een openbaar startersfonds of een private startersprivak? Dan bezorg je aan je investeerders:

- een attest voor het belastbaar tijdperk waarin de datum van 31 december valt waarop aan de investeringsvoorwaarden is voldaan (= jaar waarvoor de belastingvermindering wordt toegekend);
- een attest voor elk van de vier daaropvolgende jaren;
- een attest voor het jaar waarin de rechten van deelneming worden verkocht, als dit gebeurt binnen 48 maanden na het belastbaar tijdperk waarvoor de belastingvermindering werd toegekend.

Als openbaar startersfonds of private startersprivak bezorg je deze attesten uiterlijk op 31 maart van het jaar dat volgt op het belastbaar tijdperk waarvoor de belastingvermindering wordt toegekend en tijdens de vier daaropvolgende jaren aan je investeerders.

Meer informatie over de inhoud van deze attesten vind je in punt [7.2 Wat moeten de verantwoordingsstukken vermelden? in de Circulaire 2020/C/75](#). Je kan daar ook een modelattest vinden.

Een kopie van deze attesten bezorg je ook elektronisch aan de administratie via Belcotax-on-web: finances.belgium.be/nl/E-services/Belcotaxonweb.

KMO Centrum Brussel II – Documentatiecentrum – Bedrijfsvoorheffing
Kruidtuinlaan 50, bus 3406
1000 Brussel
Tel.: 0257 529 90
Kmo.bv.bru2.prp.pme@minfin.fed.be

Aangifte in de belastingen door de investeerder

De investeerder vermeldt eenmalig in het jaar dat hij recht heeft op de belastingvermindering in vak X, II. van zijn aangifte

het bedrag dat recht geeft op de vermindering (dit bedrag staat duidelijk vermeld op het fiscaal attest dat je als onderneming bezorgt):

- Voor investeringen/betalingen die recht geven op de belastingvermindering van 30% voor nieuwe aandelen van startende ondernemingen gebruikt de investeerder de code 1318/2318.
- Voor investeringen/betalingen die recht geven op de belastingvermindering van 45% voor nieuwe aandelen van startende ondernemingen: code 1320/2320.

De attesten die de investeerder krijgt van je onderneming, moet hij ter beschikking houden van de fiscus zodat hij bij een eventuele controle kan aantonen dat hij nog steeds recht heeft op de belastingvermindering.

Als je onderneming of de investeerder niet meer voldoen aan de voorwaarden dan moet de investeerder een terugname vermelden in de belastingaangifte 1328/2328. In welke situatie dit kan gebeuren vind je in de rubriek 'Terugname van de belastingvermindering'.

Cumulatie

Je kan deze maatregel niet combineren met een aandelenparticipatie die reeds geniet van het fiscaal voordeel [Vriendenaandeel](#).

Voor eenzelfde uitgave mag er ook geen cumul zijn met volgende fiscale voordelen:

- de belastingvermindering voor de verwerving van werkgeversaandelen;
- de belastingvermindering voor uitgaven voor een ontwikkelingsfonds (werd afgeschaft door de federale overheid in 2026).

Terugname van de belastingvermindering

In welke situaties

Als je onderneming tijdens de periode van 48 maanden niet langer aan bepaalde voorwaarden voldoet, kan dat gevolgen hebben voor de investeerder. De fiscus kan dan een deel van de toegekende belastingvermindering terugnemen via een belastingvermeerdering.

Deze (gedeeltelijke) terugname is mogelijk in vijf situaties. Meer informatie en voorbeelden vind je in punt in 6.5. In welke gevallen is een belastingvermeerdering mogelijk? in de [Circulaire 2020/C/75](#).

Niet bij falen

Gaat je onderneming failliet? Dan wordt de belastingvermindering van de investeerder niet teruggenomen omdat de investering niet gedurende 48 maanden werd aangehouden. Dit wordt verduidelijkt in het eerste geval 'A. De investeerder behoudt zijn investering niet gedurende 48 maanden' in de rubriek 6.5:

Normaal moet de investeerder gedurende vier belastbare tijdperken na het jaar van de belastingvermindering kunnen aantonen dat hij de aandelen of beleggingsinstrumenten nog bezit. Kan hij dat niet en is niet duidelijk wanneer de aandelen zijn overgedragen, dan gaat de fiscus ervan uit dat de overdracht heeft plaatsgevonden op 1 januari van dat belastbare tijdperk.

Onder een overdracht valt ook de afsluiting van de vereffening van:

- de vennootschap waarin werd geïnvesteerd;
- het financieringsvehikel;
- het openbaar startersfonds;
- de private startersprivak.

Als de vereffening het gevolg is van een faillissement van de vennootschap waarin werd geïnvesteerd, vervalt de verplichting om de investering verder aan te houden vanaf het belastbare tijdperk waarin de vereffening werd afgesloten.

De investeerder verliest in dat geval zijn belastingvermindering dus niet door het faillissement van je onderneming.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Meer informatie over deze maatregel vind je op [de website van de FOD Financiën](#) (zie particulieren > belastingvoordelen > Tax Shelter – Investeren in een startende onderneming).

Meer informatie over dit fiscaal voordeel, met als juridische basis [artikel 145²⁶, WIB 92](#) vind je ook in:

- de [Circulaire 2020/C/75 over de belastingvermindering Tax shelter voor startende ondernemingen \(vennootschappen\)](#), aangevuld met de [Circulaire 2022/C/53 over de belastingvermindering tax shelter voor startende vennootschappen \(start-ups\) of groeibedrijven \(scale-ups\) – Verdubbeling van het maximumbedrag dat de vennootschappen mogen ontvangen](#);
- of gebundeld in de ComIB92, [Commentaar van art. 145²⁶, WIB 92](#) in de databank Fisconetplus.

De FOD Financiën publiceerde ook een documentatiemap [Tax Shelter](#). Wie zich wil verdiepen in het onderwerp kan er o.m. de wetgeving, rechtspraak en rulings gebundeld vinden over o.m. deze tax shelter regeling.

FOD Financiën

Contactcenter

T 02 572 57 57

fin.belgium.be/nl/particulieren/belastingvoordelen/investeren-start-up-scale-up...

Vriendenaandeel

Laatst gewijzigd op 5 aug 2026

Wat houdt de maatregel in

Wil je extra kapitaal aantrekken voor je onderneming? Met het Vriendenaandeel van PMV kan je kapitaal ophalen bij particuliere investeerders. In ruil krijgen zij gedurende vijf jaar een belastingkrediet van 2,5% op hun investering.

Met Vriendenaandelen kan je tot € 300.000 extra kapitaal ophalen. De maatregel kan bovendien gecombineerd worden met de [Winwinlening](#), waarbij eenzelfde investeerder in totaal tot € 75.000 kan investeren of lenen en je onderneming tot € 300.000 kan ophalen.

Je kan alleen Vriendenaandelen uitgeven als je onderneming een vennootschap met rechtspersoonlijkheid is.

Wie komt in aanmerking als investeerder (vriendenaandeelhouder)

Definitie vriendenaandeelhouder (VAH)

De particuliere investeerder (vriendenaandeelhouder) moet op het moment dat hij zich engageert om te investeren in het Vriendenaandeel aan alle volgende voorwaarden voldoen:

- hij is een natuurlijk persoon die investeert buiten zijn handels- of beroepsactiviteiten;
- hij is onderworpen aan de personenbelasting in het Vlaamse Gewest;
- hij is geen werknemer van je onderneming;
- hij, zijn echtgeno(o)t(e) of wettelijk samenwonende partner oefent geen mandaat uit als bestuurder, zaakvoerder of een vergelijkbare functie in je onderneming;
- hij, zijn echtgeno(o)t(e) of wettelijk samenwonende partner bezit niet meer dan 10% van de aandelen, converteerbare effecten of stemrechten van je onderneming;
- hij, zijn echtgeno(o)t(e) of wettelijk samenwonende partner is in de 24 maanden vóór de volstorting van het Vriendenaandeel niet uit het vermogen van je onderneming getreden.

Deze voorwaarden moeten vervuld zijn op het moment dat de investeerder zich verbindt om te investeren. De datum van de effectieve storting van het kapitaal is hiervoor dus niet bepalend.

Drempel van € 75.000

Als particulier kan je als kredietgever van de Winwinlening en/of VAH niet meer dan € 75.000 investeren in/lenen aan één of meerdere kmo's.

Een investeerder kan wel meer dan € 75.000 kapitaal in je onderneming inbrengen. Het gedeelte boven € 75.000 komt dan niet meer in aanmerking als Vriendenaandeel en geeft dus geen recht op de bijbehorende fiscale voordelen. De investering zelf blijft wel geldig.

Wie komt in aanmerking als emittent (begunstigde kmo)

Definitie kmo (emittent)

Om gebruik te maken van deze maatregel moet je onderneming voldoen aan de Europese kmo-definitie:

- minder dan 250 werknemers (voltijds equivalenten);
- een jaaromzet van maximum € 50 miljoen en/of een balanstotaal van maximum € 43 miljoen;
- voldoen aan het zelfstandigheidscriterium: dat wil zeggen dat de geconsolideerde cijfers – als er een deelnemingsrelatie bestaat met andere ondernemingen van 25% of meer van het kapitaal of van de stemrechten – moeten voldoen aan bovenvermelde criteria. Een groter aandeelhouderschap door risicokapitaalmaatschappijen, universiteiten of onderzoekscentra zonder winstoogmerk, is wel toegestaan.

Voldoe je niet aan één van deze criteria, dan word je beschouwd als een grote onderneming.

Je moet ook een exploitatiezetel in Vlaanderen hebben.

Andere voorwaarden

Je kmo mag ook niet beursgenoteerd zijn.

Je mag geen vermindering van het maatschappelijke vermogen hebben doorgevoerd in de 24 maanden voorafgaand aan de volstorting.

Gedurende de 60 maanden na de volstorting van de Vriendenaandelen moet je onderneming voldoen aan een aantal voorwaarden. Deze periode start op de dag na de volstorting:

- Je mag geen beleggings-, thesaurie- of financieringsvennootschap zijn.
- Je mag geen immo-vennootschap zijn voor eigen onroerend goed of waarin de vriendenaandeelhouder, de echtgenoot, de echtgenote of wettelijk samenwonende partner of hun kinderen een bestuursmandaat bekleden of hieruit inkomsten hebben.
- Je mag geen managementvennootschap zijn.
- Je mag geen bindingen hebben met of geen betalingen (+€ 100.000) doen aan vennootschappen gevestigd in fiscale paradijzen.
- Je koopt geen eigen aandelen in, je voert geen kapitaalvermindering, een andere vermindering of verdeling van het eigen vermogen door.

Aanvaardbare vennootschapsvorm

Enkel volgende vennootschappen met rechtspersoonlijkheid kunnen Vriendenaandelen uitgeven: de naamloze vennootschap (nv), de besloten vennootschap (bv), de coöperatieve vennootschap (cv), de Europese (coöperatieve) vennootschap, het Europees economische samenwerkingsverband, een vennootschap onder firma (vof), de commanditaire vennootschap (CommV) en de landbouwondernemingen (onder de vorm van een vof of CommV).

Zelfstandigen, een maatschap, een vereniging zonder winstoogmerk (vzw), een (private) stichting (van openbaar nut) en een feitelijke vereniging komen dus NIET in aanmerking.

Bijkomende voorwaarden

- Een Vriendenaandeel is een aandeel op naam en vertegenwoordigt een fractie van het kapitaal of het eigen vermogen van je kmo (emittent).
- Het Vriendenaandeel kan alleen verworven worden door een inbreng in vers geld en op voorwaarde van een volledige volstorting.
- Je kan het ontvangen bedrag enkel gebruiken voor ondernemersdoeleinden.
- Je kan leningen of converteerbare effecten niet omzetten in Vriendenaandelen.
- Het volstorte bedrag van de Vriendenaandelen bedraagt maximum € 75.000 per Vriendenaandeelhouder en € 300.000 per kmo- emittent.
- Het totale openstaande bedrag, in hoofdsom kan bij je kmo in het kader van één of meer Winwinleningen en één of meer volstorte Vriendenaandelen nooit hoger zijn dan € 300.000.
- Als particulier kan je als kredietgever van de winwinlening en/of vriendenaandeelhouder niet meer dan € 75.000 ter beschikking stellen aan één of meer begunstigde kmo's.
- Als begunstigde kmo mag je de ontvangen sommen uit het Vriendenaandeel niet gebruiken om:
 - dividenden uit te keren, met inbegrip van de uitkering van liquidatiereserves of de aankoop van aandelen;
 - leningen te verstrekken.
- Je kan geen winwinlening gebruiken voor de volstorting van Vriendenaandelen.

Fiscaal voordeel vriendenaandeelhouder

Investerders die intekenen op een Vriendenaandeel hebben recht op een jaarlijks belastingkrediet van 2,5% van het gestorte bedrag. Dit voordeel geldt gedurende maximaal vijf jaar.

Het belastingkrediet wordt berekend op basis van het aantal dagen dat de Vriendenaandelen volledig volstort en in bezit zijn tijdens het belastbare tijdperk. Daarbij wordt rekening gehouden met een maximumbedrag van € 75.000 per belastingplichtige.

Het belastingkrediet kan niet worden overgedragen naar een later aanslagjaar.

Het recht op het belastingkrediet stopt wanneer de vennootschap failliet gaat of wordt ontbonden, wanneer de investeerder zijn Vriendenaandelen geheel of gedeeltelijk overdraagt, of wanneer de investeerder overlijdt.

De vriendenaandeelhouder (belastingplichtige) houdt de registratiebrief, de uitgifteovereenkomst en het verslag ter beschikking van de fiscus en het controleorgaan.

Aanvraagprocedure

Opstellen uitgifteovereenkomst Vriendenaandeel

Binnen drie maanden na de volstorting van de Vriendenaandelen moet je een uitgifteovereenkomst opmaken. In deze overeenkomst bevestigen jij en de investeerder dat de investeerder via een kapitaalbreng heeft ingetekend op nieuw uitgegeven aandelen van je onderneming en dat aan alle voorwaarden van het Vriendenaandeel is voldaan.

Je kan deze uitgifteovereenkomst [online opmaken](#) op basis van een aantal gegevens. Meer informatie over de voorwaarden vind je op de website van PMV in de rubriek [Voorwaarden Vriendenaandeel > Voorwaarden voor de uitgifte overeenkomst](#). Je kan op de website ook een voorbeeld van de uitgifteovereenkomst raadplegen in de rubriek [Veelgestelde vragen over het Vriendenaandeel > Hoe maak ik een geldige uitgifteovereenkomst op](#).

Opstellen van een verslag van de revisor of externe accountant

Om de investeerder te beschermen, moet je een verslag laten opmaken over de uitgifteprijs van de Vriendenaandelen, zoals voorgeschreven door het vennootschapsrecht.

Dit verslag moet positief worden beoordeeld door een bedrijfsrevisor of een externe accountant die niet in dienst is van je onderneming. Je voegt het verslag vervolgens als bijlage toe aan de uitgifteovereenkomst van het Vriendenaandeel.

Registratie bij PMV

De uitgifteovereenkomst en het verslag over de uitgifteprijs moet je binnen drie maanden na de volstorting van de Vriendenaandelen overmaken aan PMV om te registreren. Dit kan digitaal via vriendenaandeel@pmv.eu.

Vervolgens wordt nagegaan of aan alle voorwaarden werd voldaan (inclusief de controle van de plafonds). Daarnaast is vereist dat de bedragen ook volledig volstort worden om het Vriendenaandeel te genieten. Binnen de maand volgt dan de registratie of de weigering.

Cumulatie

Dit belastingkrediet is niet van toepassing op aandelenparticipaties die reeds genieten van volgende federale steunmaatregelen:

- [Tax Shelter voor startende ondernemingen](#)
- [Tax Shelter voor scale ups \(groeibedrijven\)](#)

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

PMV

T 02 229 52 77

vriendenaandeel@pmv.eu

pmv.eu/product/vriendenaandeel

Audrey De Pauw

Kmo-portefeuille: steun voor opleiding en advies

Laatst gewijzigd op 2 feb 2026

Wat houdt de maatregel in

Kmo's, vrije beroepen en erkende maatwerkbedrijven kunnen via de kmo-portefeuille van VLAIO een subsidie bekomen voor bepaalde externe opleidingen bij geregistreerde dienstverleners. Kleine ondernemingen (ko's) krijgen 30% subsidie en middelgrote ondernemingen (mo's) 20% subsidie. Dit wordt wel beperkt tot € 7.500 op jaarbasis. Voor de specifieke thema's 'duurzaamheid – energie-efficiëntie' en 'digitalisering – cybersecurity' geldt een verhoogd steunpercentage van 45% voor ko's en 35% voor mo's.

De subsidie voor advies bij geregistreerde dienstverleners werd vanaf 1 februari 2026 beperkt tot het thema 'digitalisering – cybersecurity'. Voor dit thema geldt het verhoogd steunpercentage van 45% (ko's) en 35% (mo's). Dit wordt eveneens beperkt tot € 7.500 op jaarbasis. Deze subsidie kan zowel door kmo's, vrije beroepen als erkende maatwerkbedrijven worden bekomen.

1. Vanaf 1 januari 2026 kunnen maatwerkbedrijven ook gebruikmaken van de kmo-portefeuille om hun kennis en competenties te versterken via opleidingen of advies bij geregistreerde dienstverleners. Meer informatie hierover kan je terugvinden in het nieuwsbericht [Kmo-portefeuille vanaf 2026 ook toegankelijk voor erkende maatwerkbedrijven](#).
2. Vanaf 1 februari 2026 wordt het toepassingsgebied van de dienst 'advies' beperkt tot adviezen gericht op cybersecurity. Adviezen over andere onderwerpen komen niet langer in aanmerking voor steun. Meer informatie in het nieuwsbericht [Hervorming kmo-portefeuille: vanaf 1 februari 2026 enkel nog advies voor cybersecurity](#).

Wie komt in aanmerking

De kmo-portefeuille richt zich tot beoefenaars van vrije beroepen, kleine en middelgrote ondernemingen met een [aanvaardbare rechtsvorm](#), vestiging in het Vlaamse Gewest en een [aanvaardbare hoofdactiviteit](#). Ook [erkende maatwerkbedrijven](#) komen in aanmerking.

Een onderneming is klein of middelgroot wanneer zij cumulatief aan volgende voorwaarden voldoet:

Criteria	ko	mo
Tewerkstelling	minder dan 50	minder dan 250
ofwel jaaromzet ofwel balanstotaal	maximum €10 miljoen maximum €10 miljoen	maximum €50 miljoen maximum €43 miljoen

Zelfstandigheids criterium

Zelfstandigheid uit zich in het samentellen van de data van de steunvragende onderneming met deze van de participerende (vanaf meer dan 25% participatie) en verbonden (vanaf meer dan 50% participatie) ondernemingen (zie ook vlaio.be/nl/subsidies-financiering/kmo-portefeuille/voorwaarden/de-europese-kmo-definitie).

Vzw's komen niet in aanmerking voor de subsidies van de kmo-portefeuille. Tenzij je een [erkend maatwerkbedrijf](#) bent met een vestiging in Vlaanderen.

Je kan de subsidie enkel aanvragen voor '[werken in je bedrijf](#)' in de vestiging in het Vlaams Gewest.

Wat komt in aanmerking

Opleiding

Enkel de opleidingen die kaderen binnen één van de volgende acht toekomstgerichte thema's komen in aanmerking voor steun:

- **Bedrijfsstrategie:** de koers en structuur van je onderneming bepalen om zo de strategische bedrijfsdoelstellingen te bereiken.
- **Beroepsspecifieke competenties:** kennis en vaardigheden verwerven in een bepaald vaktechnisch gebied, nodig om de kerntaken van een functie of beroep uit te oefenen. Voor dit thema werd een lijst opgesteld van subsidiabele diensten die kan je raadplegen in pdf of via een online lijst. Enkel opleidingen of adviezen die op deze lijst staan kunnen worden gesubsidieerd.
- **Digitalisering:** inzetten op het gebruik van digitale technologieën, innovaties en data die leiden tot nieuwe activiteiten of wijzigingen in bestaande activiteiten op het vlak van hardware, software, onlinetoepassingen en cybersecurity.
- **Duurzaamheid:** streven naar een efficiënter gebruik van grondstoffen, onderdelen en producten met respect voor milieu en maatschappij.
- **Financiële geletterdheid:** financiële en boekhoudkundige kennis verwerven die nodig is om een onderneming succesvol te beheren.
- **Innovatie:** antwoord bekomen op een specifieke technologische kennisvraag over een product, proces of dienst.
- **Internationalisering:** de nodige kennis verwerven om internationaal te ondernemen.
- **Personeelsmanagement:** het personeelsbeleid uitwerken met als doel een goed functionerende arbeidsorganisatie.

Met de kmo-portefeuille kan de kostprijs van opleidingen, bij een geregistreerde dienstverlener, gevolgd door de werkende in een onderneming gesubsidieerd worden. Elke opleiding moet bijdragen tot het verbeteren van het huidige of het toekomstige bedrijfsfunctioneren van de onderneming en gericht zijn op de kernprocessen van de onderneming.

Lees ook de bijkomende voorwaarden op [Voorwaarden voor subsidie via de kmo-portefeuille](#) > Hou ook rekening met volgende voorwaarden.

Uitgesloten: je kan een uitgebreide lijst van uitgesloten opleidingen vinden op de VLAO-pagina [Voorwaarden voor subsidie via de kmo-portefeuille](#) > Lijst uitgesloten diensten.

Daarnaast kan je bij de verschillende thema's concrete voorbeelden en uitsluitingen terugvinden.

Advies

Opgelet! Vanaf 1 februari 2026 komen enkel nog adviezen met betrekking tot cybersecurity in het thema [digitalisering](#) in aanmerking voor steun.

Ondernemingen die willen inzetten op het gebruik van digitale technologieën, innovaties en data die leiden tot nieuwe activiteiten of wijzigingen in bestaande activiteiten op het vlak van cybersecurity, kunnen gebruik maken van de kmo-portefeuille.

Onder cybersecurity verstaan we het beschermen van computers, mobiele apparaten, servers, software, netwerken, elektronische systemen en gegevens tegen schadelijke aanvallen.

Advies in de kmo-portefeuille zijn schriftelijke raadgevingen verstrekt door een geregistreerde dienstverlener, gericht op de kernprocessen van de onderneming, bedoeld om de werking van jouw onderneming te verbeteren. De raadgevingen stellen je in staat om correcte en fundamenteel onderbouwde beslissingen te nemen voor jouw bedrijf.

Er zijn twee mogelijke vormen van advies:

1. Schriftelijke raadgevingen en aanbevelingen die een probleem analyseren, een concreet advies geven, een implementatieplan helpen opstellen en begeleiding bij implementeren.
2. Schriftelijke raadgevingen en aanbevelingen die bestaan uit het identificeren, in kaart brengen en onderzoeken van opportuniteiten en oplossingen met betrekking tot het bedrijfsfunctioneren van de onderneming.

Voorbeelden: een juridisch advies over cybersecurity: hoe kunnen de arbeidsovereenkomsten van je onderneming worden aangepast om strengere dataveiligheidsrichtlijnen in te bouwen? Hoe moet de interne veiligheidspolicy worden bijgeschaafd?

Uitgesloten: IT-ontwikkelingstrajecten, IT-implementatietrajecten zonder een voorafgaand schriftelijk advies, helpdesk kosten, onderhoudscontracten.

Omvang steun

Kleine onderneming

Voor een kleine onderneming wordt een steunpercentage van 30% gehanteerd tot een maximum van € 7.500 steun op jaarbasis.

Middelgrote onderneming

Voor een middelgrote onderneming wordt een steunpercentage van 20% gehanteerd tot een maximum van € 7.500 steun op jaarbasis.

Cybersecurity en energie-efficiëntie

Voor de specifieke thema's 'duurzaamheid – energie-efficiëntie' en 'digitalisering – cybersecurity' geldt een verhoogd steunpercentage van 45% voor kleine ondernemingen en 35% voor middelgrote ondernemingen.

Extra toelichting

- Het aanvaardbare projectbedrag voor opleiding dient minimum € 100 te bedragen;
- Het aanvaardbare projectbedrag voor advies dient minimum € 500 te bedragen;
- Een project moet worden afgewerkt vóór afloop van het daaropvolgende jaar (bv. een aanvraag ingediend op 5 april 2025 moet worden afgewerkt vóór 31 december 2026);
- Welke kosten:
 - Opleidings- of advieskost;
 - Catering bij opleiding tot € 25 per persoon per dag;
 - Cursusmateriaal voor zover dit uitsluitend wordt gebruikt tijdens de opleiding;
 - Verplaatsingskosten docent.
- Btw wordt niet gesubsidieerd.

De-minimis

Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de-minimis-regelgeving. Hierdoor mag de de-minimissteun aan bedrijven over drie jaar gespreid niet meer dan € 300.000 bedragen. Voor meer info zie [Veelgestelde vragen: de-minimis](#).

Aanvraagprocedure

De aanvraagprocedure voor de kmo-portefeuille gebeurt volledig digitaal. Als je voor de eerste keer een subsidieaanvraag wil doen, moet je je onderneming eerst [registreren](#).

Elke [subsidieaanvraag gebeurt online](#) nadat je een overeenkomst voor advies hebt afgesloten met je dienstverlener of een persoon die werkt binnen je onderneming hebt ingeschreven voor een opleiding. De [gebruikershandleiding van de kmo-portefeuille](#) helpt je om vlot een subsidieaanvraag in te dienen. Zo moet je eerst jouw eigen aandeel storten, waarna de subsidie vanuit VLAIO gestort wordt. Pas dan kan de dienstverlener rechtstreeks vanuit de 'kmo-portefeuille' betaald worden.

Vooraleer je jouw aanvraag indient, moet je al een overeenkomst afgesloten hebben met een geregistreeerde dienstverlener. Best vraag je dan zo snel mogelijk de subsidie aan. Dit moet gebeuren binnen de 14 kalenderdagen na aanvang van de prestaties.

Geregistreeerde dienstverlener

Een dienstverlener kan je zoeken op de website via de module [Zoek een geregistreeerde dienstverlener](#).

Informatie over de registratieprocedure voor dienstverleners kan je terugvinden op de VLAIO-pagina [Kmo-portefeuille voor dienstverleners](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren en het postadres van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon.

VLAIO

Kmo-portefeuille

T 1700

kmo-portefeuille@vlaanderen.be

vlaio.be/kmo-portefeuille

Wedstrijden voor ondernemers

Laatst gewijzigd op 20 aug 2026

Wat houdt de maatregel in

Elk jaar worden er in Vlaanderen verschillende wedstrijden georganiseerd voor starters of ondernemers. Zowel overheden als private organisaties nemen hierbij het initiatief. Je kan hiermee niet alleen prijzengeld winnen, maar ook coaching krijgen, je netwerk uitbreiden of toegang krijgen tot financiering. Ter illustratie vind je hier een overzicht van een aantal wedstrijden.

Starten

Start Academy for young entrepreneurs

Ben je student in het hoger onderwijs en wil je een ondernemingsidee uitwerken? Met 'Start Academy' combineer je opleiding en wedstrijd in één traject. Tijdens het wedstrijdjaar volg je verschillende workshops en webinars en krijg je ondersteuning van ervaren coaches en experts. Je kan zowel individueel als in team meedoen. Werk je jouw idee goed uit, dan maak je kans op een startkapitaal van € 1.500.

Jezelf en je project registreren kon tot en met 18 februari 2026. Meer info vind je bij VLAJO op [Start Academy](#).

Starter van het jaar

Unizo organiseert jaarlijks de wedstrijd 'Starter van het jaar'. De winnaar ontvangt naast de award ook één jaar lidmaatschap van Unizo en bekendheid via de verschillende mediakanalen.

Meer informatie over het verloop vind je op de [website van Unizo](#). Je kandidaat stellen voor deze wedstrijd kon tot en met 6 februari 2026.

Ondernemen & innoveren

Beloftevolle KMO en KMO van het jaar

Met de wedstrijd 'KMO van het jaar' bekroont Unizo de beste Vlaamse kmo die uitblinkt in de belangrijkste domeinen van de bedrijfsvoering. Win je deze titel, dan schitter je één jaar lang zowel in de media als op verschillende UNIZO-events.

Meer info vind je bij UNIZO op [KMO van het jaar](#). Sinds begin januari 2026 staan de inschrijvingen voor 'KMO van het Jaar 2026' open. De deadline is 5 september 2026.

Onderneming en Scale-up van het jaar

'Onderneming van het Jaar' en de 'Prijs van de Vlaamse regering voor de Scale-up van het Jaar' behoren tot de meest prestigieuze onderscheidingen in België. Met deze titel toon je dat je uitblinkt in ondernemerschap, innovatie, strategie, doorzettingsvermogen, internationalisatie en verantwoord bestuur. De erkenning vergroot je zichtbaarheid, opent deuren naar nieuwe markten en versterkt je reputatie bij klanten en partners. Tussen februari en de voorlaatste week van mei screenen EY deskundigen de prestaties van ondernemingen en selecteren de bedrijven die voldoen aan een aantal criteria.

Meer info over het wedstrijdverloop vind je op [Onderneming van het Jaar - Selectie en nominatie | EY - België](#).

VLAJO AWARDS

Met de 'VLAJO AWARDS' zet VLAJO tweemaaljaarlijks bedrijven in de kijker als straffe ambassadeurs die met hun project een betekenisvolle impact maken. Deze erkenning bekroont innovatieve professionele projecten: één met een belangrijk economisch succes, één met een grote sociale meerwaarde, één met een opvallende ecologische impact en één met krachtige co-creatie en partnerschappen. Je kan enkel deelnemen als je een kmo bent die in de laatste vijf jaar minstens één project met VLAJO-steun succesvol afwerkte.

Je kon indienen tot 18 mei 2026. De winnaars worden bekendgemaakt op 23 oktober 2026. Meer informatie vind je op [VLAIO AWARDS](#).

Womed Award en De Belofte

Jaarlijks worden de Womed Award voor 'Onderneemster van het jaar' en voor de 'Belofte van het Jaar' uitgereikt aan twee vrouwelijke ondernemers met een grote dosis dynamiek, visie en engagement. De winnaars van de prijs vervullen gedurende 12 maanden actief de rol van ambassadrice voor het vrouwelijk ondernemerschap.

Meer info over het wedstrijdverloop vind je op [Womed Award](#). Je kon je kandidaat stellen tot zondag 14 december 2025. De prijs werd uitgereikt op 28 april 2026.

Young European Entrepreneur Award

Ben jij een ambitieuze ondernemer (minder dan vijf jaar operationeel) jonger dan 40 jaar? Wil je jouw innovatieve idee laten groeien en de volgende stap zetten in jouw ondernemersreis? Deze dynamische wedstrijd viert innovatie en ondernemerschap in alle sectoren. De tien finalisten ontvangen een exclusief pre-incubatie-/versnellingsprogramma ter waarde van maximaal € 20.000. Dit betekent op maat gemaakte ondersteuning, waardevolle begeleiding en de middelen om jouw bedrijf naar een hoger niveau te tillen.

Inschrijven kon tot 14 maart 2025 op de website van de Europese Commissie [Young European Entrepreneur Award](#). De winnaars werden bekend gemaakt op 5 juni 2025. Er is nog geen oproep bekend voor 2026.

Duurzaam Ondernemen

Blue Innovation Awards

Werk je aan een innovatief project, product of dienst in de blauwe economie? Zet je initiatief dan in de kijker bij een breed netwerk van ondernemers, experts en professionals uit de sector via de 'Blue Innovation Wave' (kmo's), 'Corporate Blue Innovation Wave' (grote bedrijven), 'Blue Innovation Swell' (samenwerkingsinitiatieven) en de 'Inspirational Blue Wave' (publieksprijs).

Je kandidatuur indienen kon tot 13 juni 2025. Er is nog geen nieuwe oproep.

BKRR-award

De BKRR-award is een wedstrijd die vakmanschap en ondernemerschap in de kijker zet. Je ontwikkelt als deelnemer een product, dienst of onderzoek dat authentiek vakmanschap combineert met innovatie en actuele relevantie. De award wordt georganiseerd door Bokrijk en VAKlab. Uit alle inzendingen selecteren ze tien deelnemers. Die krijgen persoonlijke coaching rond vakmanschap, ontwerp, ondernemerschap, innovatie & duurzaamheid of storytelling. Win je de award, dan krijg je extra media-aandacht, stel je je product voor op het slotevent van de wedstrijd en krijg je bijkomende begeleiding van de jury.

In 2026 staat het thema vezels centraal. Inschrijven kon tot en met 6 april 2026. Meer informatie op [BKRR-award](#).

Radicale vernieuwers

'Radicale Vernieuwers' is een tweejaarlijkse wedstrijd van de Sociale InnovatieFabriek in samenwerking met Cera en VLAIO. Er wordt gezocht naar burgers, bedrijven, maatschappelijke bewegingen, overheden of instellingen met nieuwe oplossingen voor wonen, klimaat, mentaal welzijn, inclusie, zorg, armoede,... Selecteert de jury jouw project, dan krijg je een uitgebreid prijzenpakket. Dat omvat onder andere een professionele video-opname, 20 uren consultancy, € 1.000 om je project verder vorm te geven, een exclusieve speeddate met kansengevers en een promotiepakket om je zichtbaarheid in Vlaanderen en Brussel te vergroten.

Je kon je kandidaat stellen tot en met 10 mei 2026. Meer informatie op [Radicale vernieuwers > Wedstrijd](#).

SE'nSE Fonds

De Stichting voor Toekomstige Generaties lanceert jaarlijks een projectoproep voor het 'SE'nSE Fonds'. Hiermee ondersteunen ze duurzame start-ups in een vroege fase. Je maakt kans op zaaikapitaal tot € 50.000 in de vorm van een

achtergestelde lening. Zo overbrug je de fase van 'Friends, Family & Fools' naar meer structurele financiering. SE'nSE richt zich op startende ondernemers die gevestigd zijn in België met een project dat een positieve impact heeft op het milieu.

Alle informatie vind je terug op [SE'nSE > Fondation Générations Futures](#). Momenteel loopt de 11de oproep. Je kan je kandidaat stellen tot en met 15 augustus 2026 (24u).

Shinju Fonds

Het 'Shinju Fonds voor Toekomstige Generaties' is een zaai kapitaalfonds dat innovatieve start-ups ondersteunt met groot potentieel om een positieve impact te hebben op het milieu. Ben je actief in de voedings-, landbouw- en bosbouwsector, inclusief de biotechnologieën voor die drie sectoren? Dan kan je als duurzame start-up of spin-off in een vroege fase (pre-seed/seed) zaai kapitaal krijgen onder de vorm van een achtergestelde lening tot € 50.000.

Je kandidaat stellen kan tot en met 16 augustus 2026 (24u). Alle nodige informatie vind je op de pagina [Shinju oproep voor projecten](#).

Low Carbon Solutions 2025

Met de oproep 'Low Carbon Solutions' ondersteunt de Stichting voor Toekomstige Generaties duurzame start-ups in België die koolstofarme oplossingen ontwikkelen. Je maakt kans op zaai kapitaal tot € 50.000 in de vorm van een achtergestelde lening met een voordelige rentevoet (startend van 0%). Het volledige selectieproces gebeurt in het Engels.

Momenteel is er nog geen oproep voor 2026.

Bekijk ook de andere oproepen van deze Stichting op [Future generations > Onze acties](#).

Creatief Ondernemen

Belgian Fashion Awards - BFA

Wil je jouw modemerken in de kijker zetten? Met de 'Belgian Fashion Awards' geef je je merk zichtbaarheid bij een breed publiek en een professionele jury. Om in aanmerking te komen moet je merk minstens drie jaar actief zijn en opgericht zijn in België. Een professionele jury selecteert tien finalisten. Daarna krijgt het publiek de kans om op hun favoriet te stemmen.

Alle informatie vind je terug op [Belgian Fashion Awards](#). Je kon je tot en met 11 mei 2026 kandidaat stellen voor de oproep voor 2026 via [de Open Call](#).

Henry van de Velde Awards

Met de 'Henry van de Velde Awards' zet Flanders District of Creativity sterke Vlaamse ontwerpers, ondernemingen, producten, projecten en diensten in de kijker. Ze bekronen initiatieven die via design een positieve impact hebben op de economie en de samenleving.

Alle informatie vind je op [Henry van de Velde Awards](#). Je kon aanmelden voor de editie 2027 tot en met 23 mei 2026.

Internationaal Ondernemen

Flanders International Business Awards

Met de 'Flanders International Business Awards (FIBA's)' zet FIT ondernemingen in de kijker met opvallende exportresultaten, uitzonderlijke investeringsdossiers en unieke start-upverhalen.

Meer informatie vind je op [Flanders International Business Awards](#). Een aanvraag indienen voor de FIBA award 'Exporter', 'Startup' en 'Investor' kan tot en met 6 september 2026. De uitreiking vindt plaats op 13 november 2026.

YTiA Xplorer Award

Ben je student-ondernemer en wil je internationaal groeien? Met de 'YTiA Xplorer Award' ondersteunt het VBO (met cofinanciering van Europa) jong ondernemerstalent en stimuleert het je om grensoverschrijdend te ondernemen. Word je gekozen als één van de vijf geselecteerde student-ondernemers, dan krijg je intensieve begeleiding. Je bouwt een sterk

netwerk uit in België en je krijgt gedurende één jaar persoonlijk coaching van een ervaren CEO. Zo versterk je je ondernemersvaardigheden, strategisch inzicht en internationale ambitie.

Je kon je kandidaat stellen tot en met 26 april 2026 via [YTIA Xplorer Award: kandidaat-student ondernemers gezocht](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren en het postadres van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon.

VLAIO

T 0800 20 555

info@vlaio.be

www.vlaio.be

Premies op gemeentelijk en stedelijk niveau

Laatst gewijzigd op 22 jun 2026

Wat houdt de maatregel in

Sommige steden en gemeenten ondersteunen het ondernemerschap via subsidies. Hieronder vind je een aantal voorbeelden, opgesomd per provincie.

Deze steden en gemeenten bieden mogelijk ook andere premies aan. Meer informatie vind je op hun website.

Provincie Antwerpen

Antwerpen

In Antwerpen kan je als ondernemer op verschillende steunmogelijkheden rekenen. Voorbeelden zijn een [Renovatietoelage handelspanden](#), [Financiële steun voor jouw innovatief project](#) en [BlueChem Kickstart Fund](#). Je vindt de meeste terug op de pagina [Financiële ondersteuning voor bedrijven](#).

Ben je een sociale-economieorganisatie? Dan kan je steun aanvragen voor projecten die doelgroepmedewerkers versterken, de doorstroom naar de reguliere arbeidsmarkt verhogen, innovatie stimuleren of samenwerking met reguliere bedrijven uitbouwen. Je vindt meer informatie op de pagina [Financiële ondersteuning voor sociale-economieorganisaties](#).

Schoten

Vestig je je als handelaar in het kernwinkelgebied van Schoten, dan kom je mogelijk in aanmerking voor de [Subsidie versterking kernwinkelgebied](#).

Boom

Open je een handels- of horecazaak in het handelscentrum van Boom? Dan kan je misschien [de starterspremie](#) van € 5.000 voor een handelszaak of € 2.500 voor een horecazaak die zich vestigt in het kernwinkelgebied.

Provincie Limburg

Genk

Om de stad Genk verder uit te bouwen tot een levendige handels- en horecastad kan je als horeca-uitbater, detailhandel of ambachtszaak binnen bepaalde doelgebieden een subsidie krijgen voor de [Invulling & renovatie van commerciële panden](#).

Lanaken

In Lanaken kan je als ondernemer een premie bekomen als je bepaalde energiebesparende investeringen uitvoert. Meer informatie vind je op de website [Premie energiebesparende investeringen bedrijven](#).

Leopoldsburg

Wil je als ondernemer starten of verhuizen naar een centrumgebied dan kan je misschien een [Premie vestiging in centrumgebied](#) aanvragen.

Provincie Oost-Vlaanderen

Buggenhout

Wie een nieuwe horecazaak of bestaande horecazaak wil overnemen in Buggenhout kan een [horecapremie](#) bekomen. Start je een onderneming in de detailhandel, een eet- en drinkgelegenheid of het verschaffen van accommodatie in een bepaald winkelgebied in het centrum van Buggenhout, Opdorp en Opstal, dan kan je misschien een [starterspremie](#) bekomen.

Denderleeuw

Om het ondernemingsleven te stimuleren en de slaagkansen van startende ondernemers te verhogen in de kernen kan je in Denderleeuw [een inrichtingspremie](#) of [een vestigingspremie](#) aanvragen.

Sint-Niklaas

Ben je van plan om een nieuwe zaak te starten in het focusgebied of in de kernen van de deelgemeenten van Sint-Niklaas dan heb je misschien recht op een [starterspremie](#). Wil je jouw zaak verhuizen naar het focusgebied dan kan je misschien een beroep doen op [de verhuispremie](#).

Provincie West-Vlaanderen

Brugge

Brugge kent verschillende steunmogelijkheden toe om de ondernemers te ondersteunen. Je vindt ze via de pagina [Premies voor ondernemers](#). Voorbeelden zijn een [Premie voor nieuwe kwalitatieve detailhandel en horeca](#), [Premie voor verfraaiing en verduurzaming van handelspanden](#) en [Hellend/Bellend vlak voor handelszaken of horecazaken](#).

Kortrijk

Kortrijk kent verschillende steunmogelijkheden toe om de ondernemers te ondersteunen zoals de [Premie voor nieuwe kinderopvangplaatsen](#), [Starterspremie voor student-ondernemers](#) en [Aantrekkingspremie](#) voor ondernemers die een vestiging (winkel of ambacht) openen in één van de handelskerngebieden. Meer informatie vind je via de website [Onderneem in Kortrijk > premies](#).

Waregem

Wil je je als zelfstandige in hoofdberoep vestigen in Waregem? Dan kan je mogelijk een beroep doen op een van de [starterspremies](#) die de stad aanbiedt om je op weg te helpen.

Provincie Vlaams Brabant

Aarschot

Wil je jouw winkelconcept uittesten? Dan kan je voor een korte periode een handelszaak openen. In Aarschot kan je hiervoor de [Subsidie opstart pop-up](#) aanvragen. Ook de eigenaars die hun handelspand ter beschikking stellen voor deze pop-up store krijgen een subsidie.

Affligem

Affligem kent een [starterspremie](#) en een premie voor de toe aan elke nieuwe onderneming die zijn enige of eerste zetel op het grondgebied van de gemeente vestigt.

Kampenhout

De gemeente Kampenhout kent [een starterspremie](#) toe aan ondernemers die een handelszaak willen openen in het centrum van Kampenhout.

Andere premies

Je vindt ook heel wat andere lokale premies via het [e-loketondernemers.be > thema 'steunmaatregelen' + instantie 'lokale overheid'](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Voor meer informatie kan je het best contact opnemen met de gemeente of de website van jouw gemeente raadplegen.

VLAIO

T 0800 20 555

info@vlaio.be

www.vlaio.be

Starten vanuit werkloosheid: steunmogelijkheden

Laatst gewijzigd op 10 aug 2026

Wat houdt de maatregel in

Ontvang je een werkloosheidsuitkering of inschakelingsuitkering en wil je als zelfstandige starten? Dan kan je een beroep doen op verschillende steunmogelijkheden die de overstap naar zelfstandig ondernemerschap makkelijker maken.

Vorbereiding op een zelfstandige activiteit als werkzoekende

Ben je een werkzoekende met een werkloosheidsuitkering dan kan je maximaal zes maanden je opstart als zelfstandige voorbereiden met behoud van je uitkering. Tijdens deze voorbereidingsperiode mag je onder meer:

- de haalbaarheid van je project onderzoeken;
- je lokalen inrichten en het nodige materiaal installeren;
- contacten leggen om je activiteiten op te starten;
- de administratieve formaliteiten vervullen die nodig zijn voor de start van je onderneming.

Vanaf het ogenblik dat je jouw zelfstandige activiteit effectief uitoefent, heb je geen recht meer op uitkeringen, tenzij je voldoet aan de voorwaarden voor 'Springplank naar zelfstandige'.

Meer informatie vind je terug op de website van de RVA ([infoblad T87](#)) en bij het formulier [C45E](#).

Springplank naar zelfstandige

Met de maatregel 'Springplank naar zelfstandige' kan je gedurende maximaal twaalf maanden een zelfstandige activiteit in bijberoep uitoefenen met behoud van je werkloosheidsuitkering.

Om van deze maatregel gebruik te maken, moet je aan een aantal voorwaarden voldoen:

- Je geeft je zelfstandige nevenactiviteit aan op het moment van je uitkeringsaanvraag of, als je al een uitkering ontvangt, vóór de start van de activiteit.
- Je werkloosheid mag niet het gevolg zijn van het stopzetten of verminderen van een job als werknemer, met de bedoeling gebruik te maken van de maatregel.
- Je mag de afgelopen zes jaar geen zelfstandige in hoofdberoep zijn geweest in een gelijkaardige activiteit. Was je actief in een andere sector of activiteit, dan kan je wel in aanmerking komen.
- Je mag de nevenactiviteit niet laten uitoefenen door derden, bijvoorbeeld via een arbeidsovereenkomst of onderaanneming.
- Je mag geen kunstwerkuitkeringen ontvangen.

Meer informatie over Springplank vind je op de website van de RVA ([infoblad T158](#)).

Vrijstelling van beschikbaarheid bij opleiding tot zelfstandig beroep

Tijdens de werkloosheid kan je een opleiding, studie of stage volgen met een vrijstelling van beschikbaarheid. Ook voor een opleiding tot een zelfstandige beroep bestaat deze mogelijkheid.

De vrijstelling van beschikbaarheid houdt in dat je uitkering gewoon doorloopt (al kan ze wel dalen) en dat je niet actief op zoek moet gaan naar werk.

Je moet aan deze vier voorwaarden voldoen:

- Je ontvangt een werkloosheidsuitkering, een inschakelingsuitkering of inkomensgarantie-uitkering.
- Je woont in Vlaanderen.
- Je opleiding, studie of stage past in je traject naar werk en verhoogt je kansen op werk in grote mate.
- Je opleiding, studie of stage duurt minstens vier weken, omvat minstens twintig uur per week en vindt overdag plaats.

Meer informatie vind je op [Vrijstelling van beschikbaarheid voor een erkende opleiding, studie of stage](#).

Behoud van het recht op werkloosheidsuitkeringen

Als je een werkloosheidsuitkering of een inschakelingsuitkering ontvangt dan kan je na de start als zelfstandige in hoofdberoep of zelfstandige helper je recht op uitkeringen behouden gedurende 15 jaar.

Stop je na een periode als zelfstandige met je activiteit, dan wordt het bedrag van je eventuele werkloosheidsuitkering berekend op basis van je laatste tewerkstelling als werknemer.

Daarvoor moet je zelfstandige activiteit wel minstens zes maanden en maximaal vijftien jaar hebben geduurd. Stop je al binnen de eerste zes maanden, dan heb je gedurende zes maanden na het einde van je arbeidsovereenkomst in geen geval recht op een werkloosheidsuitkering.

Meer informatie vind je op de website van de RVA ([infoblad T41](#)).

Startlening aanvragen als werkzoekende

Doe je voor de financiering van je activiteit in hoofdberoep een beroep op de Startlening van PMV, dan geniet je van een aantal bijkomende voordelen. Je kan over dit attest beschikken als je:

- ofwel een niet-werkende werkzoekende sedert drie maanden was
- ofwel een volledig uitkeringsgerechtigde werkloze;
- ofwel een begunstigde van een leefloon ben.

Extra's als je het attest Startlening bezorgt bij de aanvraag zijn:

- Je lening heeft een looptijd van minimaal vijf jaar.
- PMV vraagt geen waarborgen.
- Je mag je eigen inbreng geheel of gedeeltelijk financieren met leningen tot maximaal € 10.000.
- Stop je later met je zelfstandige activiteit, dan behoud je gedurende 15 jaar na de start van je onderneming het recht om opnieuw een werkloosheidsuitkering aan te vragen.
- Blijkt je onderneming niet leefbaar en zet je de activiteit stop, dan kan een openstaande schuld tot € 40.000 worden kwijtscholden. Je moet wel binnen drie maanden na de stopzetting kunnen aantonen dat de activiteit niet levensvatbaar was. In alle andere gevallen van stopzetting moet je de Startlening terugbetalen en kan PMV de nodige stappen ondernemen om de lening terug te vorderen.
- De Startlening kan enkel worden gecombineerd met een Cofinanciering als de natuurlijke persoon die de Startlening aanvraagt een geldig attest Startlening voorlegt op het moment van de aanvraag.

Meer informatie over de Startlening vind je op de pagina [Startlening](#) in de Subsidiedatabank.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

VDAB

T 0800 30 700

info@vdab.be

www.vdab.be

RVA

T 02 515 41 11

www.rva.be

Starten in bijberoep: steunmogelijkheden

Laatst gewijzigd op 2 mrt 2026

Wat houdt de maatregel in

Starten als zelfstandige houdt steeds een vorm van onzekerheid in. Sommigen starten dan ook liever via een bijberoep. Maar ook daar liggen de drempels voor sommigen hoog. Enkele steunmaatregelen moeten de overstap makkelijker maken.

Heb je nood aan financiële ondersteuning voor de opstart? We sommen hier nog even een aantal financieringsmaatregelen op die ook van toepassing zijn voor zelfstandigen in bijberoep.

Springplank naar zelfstandige

Tijdens je werkloosheid kan je een nevenactiviteit als zelfstandige uitoefenen en daarbij het recht op uitkeringen behouden tijdens een periode van twaalf maanden.

Hierbij de belangrijkste voorwaarden:

- de uitoefening van de zelfstandige nevenactiviteit moet worden aangegeven bij de RVA vóór het begin van de activiteit (of als je nog geen werkloosheids- of inschakelingsuitkering ontvangt: op het moment dat je je uitkering aanvraagt);
- de activiteit mag niet als zelfstandige in hoofdberoep zijn uitgeoefend gedurende de afgelopen zes jaar;
- het moet een nevenactiviteit zijn. Dit betekent dat het aantal uur dat je eraan besteedt en de grootte van je inkomsten beperkt moeten zijn. RVA oordeelt of dit het geval is of niet;
- het mag geen artistieke activiteit zijn;
- de activiteit mag zowel overdag als 's avonds worden uitgeoefend.

Meer informatie kan je terugvinden op de website van de RVA ([infoblad T158](#)) en in de maatregel '[Starten vanuit werkloosheid: steunmogelijkheden](#)'.

Onderbrekingsuitkering bij loopbaanonderbreking

In sommige gevallen kan je als werknemer zowel in de privé- als de openbare sector een bijberoep combineren met loopbaanonderbreking. Dit hangt telkens af van de duur en de soort van het verlof.

Enkel voor bepaalde ambtenaren in de openbare sector geldt er nog de mogelijkheid om een bijberoep op te starten tijdens een loopbaanonderbreking waarbij de onderbrekingsuitkering van de RVA kan gecumuleerd worden met een zelfstandige activiteit*. Dit kan enkel gedurende 12 maanden en slechts als de prestaties volledig worden onderbroken. Dat geldt voor de aanvragen van de federale [Gewone loopbaanonderbreking](#) (dit geldt niet voor personeelsleden van de Vlaamse openbare sector: onderwijs, lokale en provinciale besturen, diensten Vlaamse overheid) en voor de aanvragen voor de thematische verloven ([ouderschapsverlof](#), [verlof voor medische bijstand](#), [palliatief verlof](#) en [verlof voor mantelzorg](#)).

*Dit gaat enkel voor wie bij een lokaal of provinciaal bestuur, in de openbare sector, in het onderwijs of bij een gemeenschapsuniversiteit werkt. Voor contractueel of statutair personeel van een autonoom overheidsbedrijf geldt echter de voorwaarde: enkel als de zelfstandige activiteit al werd uitgeoefend tijdens de 12 maanden vóór het begin van het thematisch verlof of loopbaanonderbreking.

Meer informatie over de combinatie van uitkeringen tijdens een loopbaanonderbreking en een zelfstandige activiteit kan je nalezen op [Wat bij volledige of gedeeltelijke stopzetting van je activiteit als loontrekkende?](#)

Financiering

Start je in bijberoep en heb je nood aan financiële ondersteuning dan bestaat er ook deze ondersteuning waarop je een

beroep kan doen:

Winwinlening

Met de Winwinlening moedigt de Vlaamse overheid particulieren aan om een achtergestelde lening te verstrekken aan startende en bestaande ondernemingen. Zowel kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) als zelfstandigen in bijberoep en hoofberoep kunnen hiervan gebruik maken. Een particulier kan tot € 75.000 lenen aan een Vlaamse kmo gedurende een looptijd van vijf tot tien jaar. De kredietgever krijgt hiervoor een jaarlijks belastingkrediet van 2,5% op het openstaande kapitaal van de Winwinlening. Indien de kredietnemer niet kan terugbetalen, kan de kredietgever daarnaast 30% van het verschuldigde bedrag terugkrijgen via een eenmalig belastingkrediet. Een kmo kan tot een bedrag van € 300.000 Winwinleningen aangaan, met een maximum van € 75.000 per kredietgever.

[Meer informatie over de winwinlening.](#)

Waarborgregeling tot € 2,25 miljoen

Kan je als beginnend ondernemer geen krediet bij de bank afsluiten omdat je niet voldoende waarborgen hebt, dan kan de Vlaamse overheid bijspringen via deze waarborgregeling. Ook in bijberoep kan je gebruik maken van deze regeling. De waarborg kan ten hoogste 75% van het krediet dekken. In ruil moet je wel een éénmalige premie betalen. Je kan hiervoor enkel terecht bij banken die een samenwerkingsovereenkomst hebben met PMV.

[Meer informatie over deze waarborgregeling](#)

Microkredieten van microStart

microStart is er voor iedereen die op zoek is naar een krediet om een eigen zelfstandige activiteit op te starten of uit te bouwen en die niet bij de bank terecht kan. Ook voor het starten in bijberoep kan je een beroep doen op microStart. microStart verstrekt microkredieten van € 500 tot € 25.000 aan ondernemers die geen toegang hebben tot het bankkrediet aan een rentevoet vanaf 12,13% voor starters. De looptijd bedraagt maximum vier jaar.

[Meer informatie over deze microkredieten.](#)

Nog op zoek naar andere financieringsmogelijkheden?

Op zoek naar andere steunmaatregelen voor financiering als zelfstandige in bijberoep? Raadpleeg dan de filter ['Financiering' in combinatie met de filter bijberoep](#).

Andere steun

Op zoek naar andere steunmaatregelen als zelfstandige in bijberoep? Een overzicht kan je vinden in onze subsidiedatabank. Raadpleeg de filter ['Alle thema's' in combinatie met de filter bijberoep](#). Je kan ook zoeken op de andere thema's en vervolgens bijberoep aanvinken.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel en andere maatregelen in de Subsidiedatabank? Dat kan via de gratis ['Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank'](#).

Contact

Meer informatie over uitkeringen bij loopbaanonderbreking kan je terugvinden in het infoblad [T1 De loopbaanonderbreking / het tijdskrediet / de thematische verlopen en de cumulaties \(activiteit - mandaat - pensioen - ...\)](#).

Een overzicht van de fysieke kantoren en het postadres van VLAIO kan je vinden op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon.

VLAIO

T 0800 20 555

info@vlaio.be

www.vlaio.be

RVA

T 02 515 41 11

www.rva.be

JobbonusPLUS voor startende zelfstandigen

Laatst gewijzigd op 2 jun 2026

Wat houdt de maatregel in

Ben je een werknemer of zelfstandige in bijberoep die als loontrekkende de jobbonus voor werknemers en ambtenaren ontvangt en wil je starten als zelfstandige in hoofdberoep? Dan kom je misschien in aanmerking voor een jobbonusPLUS. Als je recht hebt op deze premie, kan je ze maximaal twee keer ontvangen.

Wie komt in aanmerking

Om recht te hebben op de eerste schijf van de jobbonusPLUS moet je aan een aantal voorwaarden voldoen:

- Je zet de stap naar zelfstandige in hoofdberoep.
- Je was in het jaar voorgaand aan de overstap naar een zelfstandig hoofdberoep aan de slag als loontrekkende.
- Je kwam als loontrekkende of ambtenaar in aanmerking voor de jobbonus voor werknemers en ambtenaren.
- In de drie maanden voor de start als zelfstandige in hoofdberoep moet je minstens één dag als loontrekkende hebben gewerkt om in aanmerking te komen voor een jobbonusPLUS. Het maakt niet uit of je als werknemer, uitzendkracht of ambtenaar werkte. Ook loontrekkenden die tegelijk zelfstandige in bijberoep waren, kunnen in aanmerking komen.
- Je onderneming is gevestigd in Vlaanderen en je woont op 1 januari van het lopende jaar ook zelf in Vlaanderen.
- Je hebt de wettelijke pensioenleeftijd nog niet bereikt bij je start als voltijds zelfstandige.
- Je ontving nog geen (goedkeuring voor een) transitiepremie.

Om in aanmerking te komen voor de tweede schijf van de jobbonusPLUS moet je aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Je ontving de eerste schijf van de jobbonusPLUS.
- Je bent een jaar na de start nog steeds actief als zelfstandige in hoofdberoep.

Omvang steun

Wie start als zelfstandige vanaf 1 januari 2024 ontvangt een jobbonusPLUS van € 650. Ben je een jaar later nog altijd actief als zelfstandige in hoofdberoep en voldoe je aan de voorwaarden van de aanvullende jobbonusPLUS, dan ontvang je een tweede schijf van € 650.

Je krijgt de jobbonusPLUS bovenop de jobbonus, op voorwaarde dat je aan alle voorwaarden voldoet. Dat gebeurt in het jaar waarin je de stap zet naar zelfstandige in hoofdberoep.

Let op! De jobbonusPLUS is niet vrijgesteld van personenbelasting. De premie wordt beschouwd als een beroepsinkomen en wordt dus belast..

De-minimis

Deze maatregel valt onder de toepassing van de Europese de-minimis-regelgeving. De de-minimissteun aan bedrijven mag over drie jaar gespreid niet meer dan € 300.000 bedragen. Voor meer info zie [Veelgestelde vragen: de-minimis](#).

Aanvraagprocedure

Als je in aanmerking komt voor een jobbonusPLUS, zal je automatisch een brief ontvangen (op papier of via eBox) met de uitnodiging om je rekeningnummer te registreren en de de-minimisverklaring aan te vinken. Je ontvangt daarna een beslissing over je dossier.

Een maand na ontvangst van die beslissing wordt de jobbonusPLUS uitbetaald.

Ook over de uitbetaling van de tweede schijf ontvang je automatisch een brief (eBox of op papier).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO?
Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Departement Werk en Sociale Economie (Vlaamse overheid)

T 0800 611 06

www.vlaanderen.be/jobbonus/jobbonus-plus-voor-zelfstandigen

Individueel maatwerk voor zelfstandigen met arbeidsbeperking

Laatst gewijzigd op 17 apr 2026

Wat houdt de maatregel in

Ben je een zelfstandige in hoofd- of in bijberoep en heb je een erkende blijvende of tijdelijke arbeidsbeperking, dan kan je bij de Vlaamse overheid onder bepaalde voorwaarden deze ondersteuningspremie aanvragen voor maximum twee tot vijf jaar afhankelijk van de behoefte aan ondersteuning. De premie compenseert de eventuele extra kosten of de lagere productiviteit die samengaan met de arbeidsbeperking.

Deze premie vervangt de [Vlaamse Ondersteuningspremie \(VOP\) voor zelfstandigen](#).

Wie komt in aanmerking

Deze maatregel kan je aanvragen indien je:

- een door VDAB erkende arbeidsbeperking hebt
- na 1 oktober 2008 zelfstandige geworden bent in hoofd- of bijberoep of een erkende arbeidsbeperking gekregen hebt na die datum
- een jaarlijks belastbaar inkomen kan bewijzen dat minstens [het jaarinkomen van de minimumbijdrage sociale bijdrage zelfstandige in hoofdberoep](#) overschrijdt. Dit kan je bewijzen via:
 - een bewijs van betaling van die sociale bijdragen als zelfstandige van de afgelopen vier kwartalen (waarvoor je al een betaling deed);
 - of via je laatste aanslagbiljet van de belastingen waarbij rekening gehouden wordt met de volgende rubrieken:
 - 'inkomsten als zelfstandige' in de rubriek 'gezamenlijk belastbaar beroepsinkomen' of 'belastbaar beroepsinkomen';
 - of de deelrubrieken:
 - 'bezoldigingen van bedrijfsleiders';
 - 'winsten van nijverheids-, handel-, of landbouwbedrijven';
 - 'baten van vrije beroepen, ambten, posten en andere bezigheden'.

Het jaarlijks minimum belastbaar inkomen wordt aangepast als je niet het volledige jaar zelfstandige activiteiten uitvoerde of als er periodes van ziekte waren.

Ben je minder dan een jaar zelfstandige en heb je onvoldoende sociale bijdrage betaald (zie hoger), dan kan je bij VLAIO terecht voor de aanvraag van een attest op leefbaarheid. Dat attest kan dan aantonen dat jouw verwachte inkomen hoog genoeg ligt.

Een arbeidsbeperking is een aandoening van cognitieve, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard, waardoor je het moeilijk hebt om werk te vinden of om jouw job uit te voeren. Voorbeelden zijn autisme, slechthorendheid, slechtziendheid, epilepsie, een spierziekte, chronische depressie, ... [VDAB beslist of jouw beperking erkend wordt als arbeidsbeperking](#).

Omvang steun

Het bedrag van de premie wordt bepaald op basis van het gewaarborgd gemiddeld minimummaandinkomen (GGMMI). Sinds 1 april 2026 bedraagt dat GGMMI € 2.189,81.

Hoelang je een beroep kan doen op de premie is afhankelijk van jouw arbeidsbeperking en de behoefte aan ondersteuning:

- bij een langdurige, blijvende problematiek is de ondersteuning van individueel maatwerk vijf jaar geldig en daarna

verlengbaar

- bij een problematiek die waarschijnlijk nog evolueert, is de ondersteuning geldig voor maximaal twee jaar en niet meer verlengbaar.

De termijn gaat in vanaf het kwartaal van de beslissing door het Departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie (WEWIS).

Vastgestelde behoefte	Kwartaal 1 tot en met 5 (bedrag per kwartaal)	Kwartaal 6 tot en met 9 (bedrag per kwartaal)	Kwartaal 9 tot en met 20 (bedrag per kwartaal)
2 jaar premie	20% x (GGMMI x 3)	20% x (GGMMI x 3)	/
5 jaar premie	40% x (GGMMI x 3)	30% x (GGMMI x 3)	20% x (GGMMI x 3)
5 jaar hoge premie	55% x (GGMMI x 3)	50% x (GGMMI x 3)	40% x (GGMMI x 3)

Aanvraagprocedure

Vaststellen van de behoefte aan ondersteuning

Ben je al zelfstandige of wil je als zelfstandige beginnen werken, dan moet de VDAB eerst jouw arbeidsbeperking en behoefte aan individueel maatwerk vaststellen. Meer informatie over de te volgen procedure kan je vinden op de website van de VDAB [Vraag een tewerkstellingsondersteunende maatregel aan](#).

Minder dan een jaar zelfstandige: attest van leefbaarheid

Ben je minder dan een jaar zelfstandige en heb je onvoldoende sociale bijdrage betaald (zie 'Wie komt in aanmerking'), dan moet je bij VLAIO laten onderzoeken dat je recht hebt op een attest op leefbaarheid. Dat attest kan dan aantonen dat jouw verwachte inkomen hoog genoeg ligt.

Je krijgt momenteel de Vlaamse Ondersteuningspremie (VOP) voor zelfstandigen

Als je momenteel al een VOP ontvangt dan blijft die premie doorlopen tot de voorziene einddatum. De datum kan je nakijken in het [WEWIS-loket](#).

Aanvragen Individueel maatwerk

Je kan een premie aanvragen sinds 3 juli 2023. Meer informatie kan je vinden op [Individueel maatwerk aanvragen](#).

Verlenging aanvragen

Ondersteuningspremie voor vijf jaar: Dan kan je een verlenging aanvragen. VDAB evalueert dan jouw behoefte aan werkondersteunende maatregelen bij het uitoefenen van jouw zelfstandige activiteiten. Op basis daarvan geeft VDAB een advies aan het Departement WEWIS over de verlenging van jouw premie. Een verlenging aanvragen kan ten vroegste 12 maanden voor het einde van jouw huidige premie. Het Departement WEWIS stuurt je een herinnering via e-mail.

Ondersteuningspremie voor twee jaar: Dan kan je geen verlenging aanvragen. Je kan bij VDAB wel een nieuwe vaststelling vragen van de behoefte aan werkondersteunende maatregelen. Op basis daarvan kan je een nieuwe aanvraag bij het Departement WEWIS doen.

Verhoging aanvragen

Indien je een premie krijgt voor een periode van 5 jaar en je merkt na een jaar dat de premie niet volstaat om je zelfstandige activiteiten genoeg te ondersteunen, dan kan je een wijziging van de ondersteuningspremie vragen vanaf het

tweede jaar na de start van het individueel maatwerk.

Deze aanvraag moet goed worden gemotiveerd. VDAB zal dan een [nieuwe evaluatie van de behoefte aan werkondersteunende maatregelen](#) uitvoeren. Op basis hiervan kan WEWIS dan beslissen om de ondersteuningspremie aan te passen.

Jaarlijkse opvolging

Als zelfstandige met een ondersteuningspremie voor individueel maatwerk moet je elk jaar aantonen dat je voldoende inkomen hebt als zelfstandige. Het eerste jaar ben je daarvan vrijgesteld.

Meer informatie kan je vinden op [Jaarlijkse opvolging](#).

Contact

Departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie (Vlaamse overheid)

T 1700

individueelmaatwerk@vlaanderen.be

www.vlaanderen.be/individueel-maatwerk/individueel-maatwerk-voor-zelfstandigen

VLAIO

T 0800 20 555

info@vlaio.be

www.vlaio.be

De Vlaamse Kredietbemiddelaar

Laatst gewijzigd op 3 jul 2026

Wat houdt de maatregel in

Ondervind je als ondernemer moeilijkheden bij de financiering van je onderneming? Denk aan een geweigerde kredietaanvraag, terugbetalingsproblemen, een krediet dat je wil herfinancieren of een dreigende kredietopzeg door je bank.

Elke ondernemer met een goed project maar met een complex financieringsprobleem dat niet eenvoudig opgelost raakt, kan terecht bij de Vlaamse Kredietbemiddelaar van VLAIO. De Kredietbemiddelaar probeert door zijn neutrale aanpak mee te werken aan een oplossing voor het dossier. De tussenkomst van de Vlaamse Kredietbemiddelaar is vertrouwelijk, neutraal en gratis. Deze dienst zoekt mee naar een oplossing die voor beide partijen aanvaardbaar is, maar kan geen succes garanderen.

Wie komt in aanmerking

Je kan een beroep doen op de Vlaamse Kredietbemiddelaar als je een Vlaamse onderneming bent (incl. vzw's), die moeilijkheden ondervindt om een probleem met bestaande en/of met het bekomen van nieuwe professionele kredieten op te lossen.

Een eerste contact met je bank is een vereiste. Pas wanneer je er samen niet uitkomt of de situatie te complex wordt, kan je een beroep doen op deze dienstverlening.

Wat komt in aanmerking

Er zijn verschillende situaties waarbij je een beroep kan doen op de Vlaamse Kredietbemiddelaar:

- Moeilijkheden bij de aanvraag van een nieuw krediet: het kan o.a. gaan over de financiering van je nieuwe onderneming, de behoefte aan bedrijfskapitaal of de financiering van een nieuwe investering voor je bedrijf.
- Bestaande kredieten: je ervaart als ondernemer problemen rond de terugbetaling van je krediet, je wenst je huidige lening te herschikken, je krediet is opgezegd of dreigt opgezegd te worden.
- Communicatie: de dialoog met je bankier verloopt slecht of is zelfs onmogelijk geworden. Vaak loopt de communicatie fout door onduidelijkheid: verwachtingen en/of behoeftes zijn misschien te vaag geformuleerd. Of het communicatieprobleem vindt haar oorsprong in het niet naleven van de financiële verbintenissen van de ondernemer.

Wat doet de Vlaamse Kredietbemiddelaar

De Vlaamse Kredietbemiddelaar gaat neutraal, vertrouwelijk en gratis met je dossier aan de slag. We zoeken samen met jou naar een haalbare oplossing voor je financieringsprobleem die aanvaardbaar is voor jou én voor de bank.

De Kredietbemiddelaar neemt hierbij steeds een neutrale positie in. Door zich in te spannen om de bank te overtuigen van de ernst en de haalbaarheid van het project, tracht de Kredietbemiddelaar het dossier in een positieve richting te sturen. De Vlaamse Kredietbemiddelaar kan geen dwingende kracht uitoefenen op de bank en kan zich niet verzetten tegen haar beslissingen.

De Vlaamse Kredietbemiddelaar:

- helpt je je kredietaanvraag te verbeteren door de sterke punten in je dossier te benadrukken. Ook zoekt de dienst naar elementen die een nieuwe wending aan je dossier kunnen geven.
- helpt de dialoog met de bank te herstellen.
- reikt alternatieve financieringsmogelijkheden en overheidsmaatregelen aan.

De verschillende stappen van kredietbemiddeling vind je terug op de website.

Aanvraagprocedure

Een aanvraag voor kredietbemiddeling kan je rechtstreeks indienen via het online aanvraagformulier dat je vindt op www.vlaio.be/kredietbemiddelaar.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Een overzicht van de fysieke kantoren en het postadres van VLAIO vind je op de [website > adressen](#). Neem bij voorkeur contact op met VLAIO via e-mail of telefoon.

VLAIO

De Vlaamse Kredietbemiddelaar

T 0800 20 555

kredietbemiddelaar@vlaio.be

www.vlaio.be/kredietbemiddelaar

Belastingkrediet

Laatst gewijzigd op 6 aug 2026

Wat houdt de maatregel in

Verhoog je het eigen vermogen van je eenmanszaak? Dan kan je een belastingkrediet voor eigen middelen krijgen. Dit belastingkrediet wordt verrekend met je personenbelasting. Heb je onvoldoende belasting verschuldigd, dan wordt het resterende bedrag terugbetaald.

Het belastingkrediet bedraagt 20% van de aangroei van je eigen vermogen, met een maximum van € 7.500. Voor de berekening wordt gekeken naar hoeveel je eigen vermogen is gestegen tegenover het hoogste niveau van de drie voorgaande belastbare tijdperken.

Dit fiscaal voordeel werd vanaf aanslagjaar 2026 aantrekkelijker gemaakt door de [Wet houdende diverse bepalingen \(1\)](#):

1. Om je als zelfstandige extra te ondersteunen werd deze incentive voor eigen middelen verdubbeld tot 20%.
2. Ook het maximumbedrag van € 3.750 werd verdubbeld tot € 7.500.

Je kan hierover ook de [Circulaire 2026/C/5 over het belastingkrediet voor de aangroei van eigen middelen](#) van de fiscus raadplegen.

Wie komt in aanmerking

Je komt in aanmerking als natuurlijk persoon als je:

- een commerciële, industriële of landbouwonderneming uitbaat;
- een vrij beroep of andere winstgevende activiteit uitoefent;
- belast wordt volgens een forfaitair stelsel.

Zowel zelfstandigen in hoofdberoep als in bijberoep kunnen gebruikmaken van deze maatregel.

Omvang steun

Het belastingkrediet wordt berekend op de toename van je eigen vermogen ten opzichte van het hoogste niveau van de drie voorgaande belastbare tijdperken. Hiervoor wordt rekening gehouden met de fiscale waarde van je beroepsinvesteringen, verminderd met de schulden op meer dan één jaar.

Het belastingkrediet bedraagt 20% van deze aangroei, met een maximum van € 7.500.

Is het belastingkrediet hoger dan de personenbelasting die je verschuldigd bent? Dan krijg je het niet-verrekenende saldo terugbetaald door de fiscus.

Meer informatie vind je in de toelichting bij het formulier opgave 276 J, dat je moet invullen (zie rubriek Aanvraagprocedure).

Aanvraagprocedure

Om het belastingkrediet aan te vragen, voeg je bij je belastingaangifte voor het betrokken aanslagjaar:

- een ingevulde, gedagtekende en ondertekende opgave 276 J (dit formulier vind je op financien.belgium.be/nl/experten_partners/economische-beroepen/pb-formulieren).
- een attest van je sociaal verzekeringsfonds waaruit blijkt dat je in orde bent met de betaling van je sociale bijdragen.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO?

Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Voor meer informatie (circulaires, parlementaire vragen, enz.) kan je op Fisconetplus de Commentaar op het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 raadplegen: ([Commentaar van art. 289bis, WIB 92](#)).

FOD Financiën

Contactcenter

T 02 572 57 57

financien.belgium.be

Investeringsaftrek

Laatst gewijzigd op 1 sep 2026

Wat houdt de maatregel in

Je kan als onderneming een fiscaal voordeel krijgen als je investeert in bepaalde nieuwe activa.

Voldoet je onderneming aan de fiscale definitie van een kleine onderneming dan kan je voor bepaalde nieuwe activa een basisaftrek krijgen van 10% (20% voor bepaalde digitale investeringen). Via de verhoogde thematische aftrek kan je voor bepaalde investeringen in (hernieuwbare) energie, koolstofemissievrij vervoer en milieugerichte investeringen een aftrek van 40% (vanaf aanslagjaar 2027) toepassen. De technologieaftrek van 13,5% kan je bekomen als je investeert in bepaalde milieuvriendelijke O&O-investeringen of bij de verwerving van octrooien. Je kan voor éénzelfde vast activa slechts één aftrekcategorie kiezen.

Als je winst onvoldoende is, mag je de investeringsaftrek onder bepaalde voorwaarden overdragen op de winsten van een volgend belastbaar tijdperk.

1. Op 25 juni 2026 werd het [Koninklijk besluit van 16 juni 2026](#) gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Dit koninklijk besluit voert onder meer in afwachting van de goedkeuring en publicatie van het samenwerkingsakkoord, een tolerantieperiode in. Voor investeringen die je tussen 1 januari 2025 en 31 december 2026 hebt uitgevoerd of gerealiseerd, geldt volgende regeling:

1.1. Je moet geen attest voegen bij je belastingaangifte om de verhoogde thematische investeringsaftrek te kunnen toepassen als je er nog niet over beschikt. Je moet wel voor elke investering kunnen aantonen dat je redelijkerwijze mocht aannemen dat je investering in aanmerking komt voor deze verhoogde investeringsaftrek. Daarom hou je best een dossier bij met bewijsstukken zoals een rapport van een interne of externe deskundige; een gemotiveerde nota of beslissing; een offerte of factuur waarin de relevante kenmerken van de investering zijn opgenomen of andere documenten die aantonen waarom de investering aan de voorwaarden voldoet.

1.2 Heb je op het moment van aangifte al een aanvraag ingediend, maar nog geen attest dan kan dit ook als aanvullend bewijs dienen.

1.3. Deze tijdelijke regeling betekent niet dat je later geen attest meer nodig hebt. Zodra de mogelijkheid bestaat om een attest aan te vragen, moet je dat nog steeds doen. Bij een eventuele fiscale controle zal je uiteindelijk een positief attest moeten kunnen voorleggen.

Meer informatie vind je in de rubriek [Verhoogde thematische aftrek](#) > Attesten - certificaten > Opgelet! Verlenging aanvraagtermijn attesten.

2. Attesten voor het verkrijgen van de 'Verhoogde thematische investeringsaftrek' voor investeringen op de lijst koolstofemissievrij vervoer (behalve groep 4 laadinfrastructuur) kan je sinds 1 april 2026 aanvragen bij FOD Mobiliteit en Vervoer > [Thematische investeringsaftrek](#) > [Algemene informatie](#).

3. De attesten voor investeringen op de lijst 'Efficiënt energieverbruik en hernieuwbare energie' kan je sinds 8 mei 2026 aanvragen bij het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) > [Thematische aftrek voor investeringen in hernieuwbare energie, energiebesparing of met een gunstige impact op het klimaat](#). Lees ter voorbereiding van je aanvraag grondig de nieuwe 'voorlopige handleiding' die hiervoor werd opgemaakt. Deze handleiding vind je onderaan de pagina in de rubriek 'Verdere info'. Het attest en investeringscertificaat kan wel pas worden verstrekt nadat het Samenwerkingsakkoord tussen de gewesten en FOD Financiën (zie verder) officieel in werking is getreden. Ook de handleiding kan dus nog worden aangepast op basis van de inhoud van het definitieve Samenwerkingsakkoord.

4. De attesten voor investeringen op de lijst 'Milieuinvesteringen' waarvoor de gewesten bevoegd zijn, kan je momenteel nog niet aanvragen. Voor deze investeringen zijn VEKA (investeringen groep 2) en Departement Omgeving (alle andere investeringen) ook volop bezig om een webtoepassing te ontwikkelen. Hierin zal zoveel mogelijk informatie worden opgenomen over de vereiste documenten en technische beschrijvingen bij de aanvraag.

5. De voorwaarden van de energieaudit of energiestudie die vereist is voor bepaalde investeringen op de investeringslijst 'Efficiënt energieverbruik en hernieuwbare energie', vind je in de voorlopige handleiding op de pagina [Thematische aftrek voor investeringen in hernieuwbare energie, energiebesparing of met een gunstige impact op het klimaat](#) van VEKA. Wie de energiestudie mag uitvoeren vind je in de rubriek [Veelgestelde vragen onderaan de pagina](#). Je vindt er ook de vraag [Is een](#)

[energiestudie vereist voor investeringen van beperkte omvang \(minder dan € 10.000\).](#)

6. Het Samenwerkingsakkoord is ondertussen door alle bevoegde ministers ondertekend. Via de [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#) houden we iedereen op de hoogte van de stand van zaken.

7. Het meest recente officiële bericht van het Vlaams Gewest i.v.m. het Samenwerkingsakkoord vind je in het nieuwsbericht [Samenwerkingsakkoord energie- en milieu-investeringsaftrek: voorontwerp van instemmingsdecreet](#).

Wie komt in aanmerking

Je kan de investeringsaftrek krijgen als je winst haalt uit een industriële, commerciële, landbouwactiviteit of vrij beroep. Dat geldt voor eenmanszaken, kleine en grote vennootschappen.

Ook als vzw kom je in aanmerking, maar alleen als je onderworpen bent aan de vennootschapsbelasting.

Of je een kleine vennootschap bent, wordt bepaald op basis van de criteria opgenomen in artikel 1:24, §§ 1 tot 6, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. Dit betekent dat je voor het laatst afgesloten boekjaar, maximaal één van de volgende drempels mag overschrijden:

- jaargemiddeld personeelsbestand: 50 werknemers;
- jaaromzet exclusief btw: € 11.250.000;
- balanstotaal: € 6.000.000.

Overschrijd je meer dan één grens (of niet langer), dan verandert je statuut pas als dat twee boekjaren na elkaar gebeurt. De nieuwe situatie geldt dan vanaf het volgende boekjaar.

Werk je met verbonden vennootschappen, dan moet je de cijfers samen bekijken. De omzetcijfers en het balanstotaal bereken je geconsolideerd. Voor het personeelsbestand tel je het gemiddeld aantal werknemers op dat jaarlijks door elk de verbonden vennootschappen wordt tewerkgesteld. Maak je geen officiële consolidatie op, dan kan je werken met een alternatieve consolidatie waarbij je de drempels met 20% verhoogt.

Meer informatie over deze definitie vind je op de VLAIO-pagina [Kmo-definitie? Verschil Europese en fiscale definitie > Fiscale definitie](#).

Wat komt in aanmerking

Je kan de investeringsaftrek alleen toepassen op materiële of immateriële vaste activa die je nieuw aankoopt of zelf tot stand brengt. Je gebruikt deze activa uitsluitend in België voor je beroepsactiviteit en schrijft ze af over minstens drie jaar. Ook leasing komt in aanmerking.

Uitgesloten

Voor volgende investeringen krijg je **geen** investeringsaftrek:

- activa die je niet uitsluitend beroepsmatig gebruikt;
- activa die je niet kan afschrijven of die je in minder dan drie jaar afschrijft;
- gebouwen die je aankoopt om snel weer te verkopen;
- personenwagens (met max. acht zitplaatsen + plaats bestuurder) en wagens voor dubbel gebruik. Op deze uitsluiting zijn er wel uitzonderingen. Je komt wél in aanmerking als je het voertuig:
 - uitsluitend gebruikt voor taxidiensten of voor verhuur met bestuurder (en daardoor [vrijgesteld bent van de verkeersbelasting op de autovoertuigen](#));
 - inzet in een erkende autorisatieschool en uitsluitend gebruikt voor praktijklessen (het voertuig is daarvoor specifiek uitgerust);
 - gebruikt als lichte vrachtwagen, op voorwaarde dat het ook effectief voldoet aan de criteria om als lichte vrachtauto te worden beschouwd. ([art 4, § 2 van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen](#) (opgelet: vanaf 1 januari 2027 worden lichte vrachtwagens op fossiele brandstof uitgesloten));

- activa waarvan je het recht van gebruik aan een derde verleent (bvb. via een huurovereenkomst). Een uitzondering geldt als de gebruiker een natuurlijk persoon is of een vennootschap die het gehuurde goed gebruikt voor de uitoefening van de beroepsactiviteit (zie financien.belgium.be/nl/ondernemingen/vennootschapsbelasting > Belastingvoordelen > Investeringsaftrek > [Welke investeringen zijn uitgesloten van de aftrek](#)); Opgelet: Leasing en erfpacht, ... kunnen wel.
- bij de aankoop prijs komende kosten en onrechtstreekse productiekosten die je niet samen met het actief afschrijft;
- investeringen waarvoor je forfaitair belast wordt en de afschrijvingen al forfaitair verrekend zijn (zie [artikel 74, WIB 92](#)). Je kan voor deze investeringen wel verhoogde thematische aftrek of de technologieaftrek toepassen op voorwaarde dat je hiervoor geen overheidssteun kreeg in het kader van de bevordering van energiebesparing.

Je kan geen basisaftrek krijgen voor bepaalde investeringen die gebruik maken van voor het milieu en klimaat schadelijke stoffen. Als er voor deze vaste activa geen economisch vergelijkbaar koolstofemissievrij alternatief is, kan het wel. Deze lijst met uitsluitingen vind je hier terug: [Bijlage II quater bij het KB/WIB92](#). Dit betekent bijvoorbeeld dat je geen steun meer kan krijgen voor 'voortbewegingstoestellen, gemotoriseerde rijwielen, bromfietsen en motorfietsen die worden aangedreven door fossiele brandstoffen'. Voor 'fiscale lichte vrachtauto's' geldt een uitzondering: de uitsluiting is pas van toepassing vanaf 1 januari 2027.

Basisaftrek

Je past de basisaftrek toe aan een vast percentage van 10%. Dit percentage wordt niet geïndexeerd. Je kan deze aftrek alleen gebruiken als je een eenmanszaak hebt of een kleine vennootschap bent die voldoet aan de definitie van een kleine vennootschap (zie hierboven).

Investeringen in 2025 en 2026	
Natuurlijke personen	10%
Kleine vennootschappen	10%
Andere vennootschappen	/

Basisaftrek digitale investeringen

Je krijgt een hogere basisaftrek van 20% als je investeert in bepaalde digitale investeringen. Dit percentage wordt niet geïndexeerd. Je kan deze aftrek alleen gebruiken als je een eenmanszaak hebt of een kleine vennootschap bent die voldoet aan de definitie van een kleine vennootschap (zie hierboven).

Investeringen in 2025 en 2026	
Natuurlijke personen	20%
Kleine vennootschappen	20%
Andere vennootschappen	/

Je krijgt deze verhoogde aftrek voor digitale vaste activa die je vanaf 1 januari 2025 aankoopt of zelf realiseert. De investering moet behoren tot één van vier categorieën.

Digitale betalings- en facturatiesystemen

- investeringen in systemen (software of apparatuur) die de elektronische betaling vergemakkelijken;

- investeringen in systemen (software of apparatuur) voor elektronische facturatie, handtekening of archivering.
- investeringen in geregistreerde kassasystemen en meer bepaald de gecertificeerde kassa en de gecertificeerde fiscale datamodule (zoals omschreven in artikel 2 van de wet van 30 juli 2013 met betrekking tot de certificatie van een geregistreerde kassasysteem in de horecasector)

Beveiliging van informatie- en communicatietechnologie (ICT)

- investeringen in systemen (software of apparatuur) voor de beveiliging van informatie, netwerken en ICT-installaties;
- investeringen in monitoring- en auditinstrumenten voor de beveiligingssystemen van ICT;
- investeringen in systemen (software of apparatuur) die een veiliger beheer van de door de onderneming verzamelde persoonsgegevens mogelijk maken;
- digitale investeringen om te voldoen aan de AVG/GPDR Verordening betreffende gegevensbescherming.

Boekhoudkundig en financieel beheer

- investeringen in systemen (software of apparatuur) die het boekhoudkundige en financiële beheer van de onderneming ondersteunen.

Klantenwerving en Relatiebeheer

- investeringen in systemen (software of apparatuur) die de online zichtbaarheid en klantenwerving bevorderen;
- investeringen in systemen (software of apparatuur) voor het beheer van commerciële, contractuele en administratieve klantenrelaties.

Aanvullende investeringen

Daarnaast komen volgende aanvullende investeringen op de hogervermelde vier categorieën in aanmerking:

- de kosten voor softwareontwikkeling die verband houden met de hogervermelde investeringen en die samen met de vaste activa waarop zij betrekking hebben, worden afgeschreven;
- investeringen in systemen (software of apparatuur) die de interfacing van de hogervermelde systemen met systemen van de onderneming of naar systemen buiten de onderneming mogelijk maken (met inbegrip van de investeringen voor interfaces tussen systemen voor facturatie, betaling en boekhoudkundige programma's).

Formaliteiten

Je moet de facturen van deze investeringen op vraag voorleggen aan de FOD Financiën.

Om van de aftrek te genieten, moet je factuur (of een bijlage) bepaalde verplichte vermeldingen bevatten. Welke dat zijn, vind je in [artikel 49/1, KB/WIB 92](#).

Werk je met een abonnement voor e-facturatie? Dan bekijk je best de [Fiscale aftrek voor e-facturatie op deze pagina van de Subsidiedatabank](#).

Verhoogde thematische aftrek

Ben je een zelfstandige of kleine vennootschap dan bedraagt deze aftrek 40% voor investeringen in 2025 (aanslagjaar 2026). Ben je een grotere vennootschap dan krijg je een aftrek van 30% in 2025 (aanslagjaar 2026). Voor investeringen in 2026 (aanslagjaar 2027) is dit 40% voor alle ondernemingen.

Investerings in	2025	2026
Natuurlijke personen	40%	40%
Kleine vennootschappen	40%	40%
Andere vennootschappen	30%	40%

Algemene voorwaarden

- Je kan deze aftrek niet krijgen voor investeringen van minder dan € 1.000.
- Je kan dit fiscaal voordeel ook niet toepassen als je onderneming als 'onderneming in moeilijkheden' wordt beschouwd, of als er een terugvorderingsbevel loopt na een beslissing van de Europese Commissie. De aftrek geldt namelijk als staatssteun en moet voldoen aan de Europese regels van de AGVV/GBER ([Verordening \(EU\) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014](#)).
- Er geldt ook een maximum steunbedrag: krijg je voor dezelfde investering samen met andere overheidssteun meer dan € 30 miljoen (conform artikel 4, lid 1, s van Verordening (EU) nr. 651/2014), dan moet je dit vooraf laten goedkeuren door de Europese Commissie.

Je kan deze aftrek alleen toepassen op investeringen die op één van de thematische lijsten staan.

Investerings in efficiënt energieverbruik en hernieuwbare energie

Op de lijst met investeringen in efficiënt energieverbruik en hernieuwbare energie (zie [Bijlage II bij het KB/WIB 92](#)) vind je investeringen die bijdragen aan de productie van hernieuwbare energie en een efficiënter energieverbruik.

Bijkomende voorwaarden

Naast de hogervermelde algemene voorwaarden moeten de investeringen op deze lijst ook nog voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Voldoe je niet aan de definitie van kleine vennootschap, dan mag de investering een interne rentevoet (IRR) van ten hoogste 13% hebben.
- De investeringen moeten een terugverdientijd hebben van ten minste drie jaar.

Negen categorieën

Deze lijst bevat vijf groepen, onderverdeeld in negen categorieën met elk nog specifieke voorwaarden (zo is er een voorafgaande energiestudie of –audit verplicht voor zeven categorieën. En dit voor zowel kmo's als grote ondernemingen*):

- categorie 1: beperking van de energieverliezen in bestaande gebouwen (gebouwen ouder dan tien jaar oud);
- categorie 2*: beperking van de energieverliezen door in gebruik zijnde apparaten, leidingen, afsluiters en kanalen te isoleren, ingebruik zijnde warme of koude vloeistoffen af te dekken of in bestaande ovens (bij aanpassing moeten de apparatuur, processen en systemen langer dan vijf jaar in gebruik zijn, voor vervanging moeten ze langer dan tien jaar in gebruik zijn);
- categorie 3*: beperking van het ventilatieverlies in bestaande gebouwen (gebouwen ouder dan 10 jaar oud);
- categorie 4*: opvang, terugwinnen en levering van warmte of -koude (bij aanpassing moeten de apparatuur, processen en systemen langer dan vijf jaar in gebruik zijn, voor vervanging moeten ze langer dan tien jaar in gebruik zijn);
- categorie 5*: aanwenden van expansie-energie die vrijkomt bij bestaande productieprocessen of bij de ontsnapping van vloeistoffen onder druk gebracht voor transport (bij aanpassing moeten de apparatuur, processen en systemen langer dan vijf jaar in gebruik zijn, voor vervanging moeten ze langer dan tien jaar in gebruik zijn);
- categorie 6*: aanpassing van apparatuur en industriële productieprocessen (bij aanpassing moeten de apparatuur, processen en systemen langer dan vijf jaar in gebruik zijn, voor vervanging moeten ze langer dan tien jaar in gebruik zijn)

zijn);

- categorie 7*: elektrificatie van industriële productieprocessen ter vervanging van processen op fossiele brandstoffen;
- categorie 8*: tijdelijke opslag van elektrische en thermische energie;
- categorie 9: productie op basis van hernieuwbare energie.

Je vindt hierover meer informatie in de 'voorlopige handleiding' op de pagina [Verhoogde investeringsaftrek voor investeringen in hernieuwbare energie, energiebesparing of met een gunstige impact op het klimaat](#) van VEKA. Deze handleiding vind je onderaan de pagina in de rubriek 'Verdere info'.

De voorwaarden waaraan de energieaudit of energiestudie moeten voldoen, kan je daar ook terugvinden. Lees zeker ook de 'Veelgestelde vragen' over dit thema.

Deze handleiding kan nog worden aangepast op basis van de inhoud van het definitieve Samenwerkingsakkoord.

Investeringen in koolstofemissievrij vervoer

Op de lijst met investeringen in koolstofemissievrij vervoer (zie [Bijlage IIbis bij het KB/WIB 92](#)) vind je investeringen die duurzame mobiliteit stimuleren en de transitie naar een CO₂-neutraal transportbeleid ondersteunen.

De investeringen moeten aan geen bijkomende voorwaarden voldoen, behalve de hogervermelde algemene voorwaarden. Voor sommige categorieën geldt wel een maximumbedrag waarop je de investeringsaftrek mag toepassen. Je vindt die plafonds terug in de lijst zelf.

Vier Groepen

Deze lijst is onderverdeeld in vier groepen die soms nog onderverdeeld worden in bepaalde categorieën met elk nog specifieke voorwaarden:

- groep 1: spoorvervoer:
 - categorie 1: rangeerlocomotief;
- groep 2: wegvervoer:
 - categorie 2: actieve mobiliteit;
 - categorie 3: andere voertuigen op wielen;
- groep 3: zee- en binnenvaart;
- groep 4: laadinfrastructuur.

Je vindt hierover meer informatie op de website van [FOD Mobiliteit en Vervoer > Thematische investeringsaftrek](#).

Milieuvriendelijke investeringen

De lijst met milieuvriendelijke investeringen (zie [Bijlage IIter/2 bij het KB/WIB 92](#)) omvat de investeringen die bijdragen aan een gunstige milieu-impact.

De investeringen moeten aan geen bijkomende voorwaarden voldoen, behalve de hogervermelde algemene voorwaarden.

Vier categorieën

Deze lijst is onderverdeeld in drie groepen en vier categorieën met elk nog specifieke voorwaarden:

- groep 1: grondstoffenbeheer:
 - categorie 1: vermindering van het gebruik van grondstoffen/ afvalvermindering;
- groep 2: klimaat:
 - categorie 2: broeikasgasemissies verminderen;
 - categorie 3: bevorderen van adaptatie;
- groep 3: investeringen ter bevordering van het leefmilieu:
 - categorie 4: chemische stoffen in een circulaire economie (de definities en voorwaarden voor de toepassing

van deze categorie worden in detail beschreven in de [subbijlage 1](#), [subbijlage 2](#), [subbijlage 3](#) en [subbijlage 4](#). bij Bijlage I/ter/2, KB/WIB92.

Ondersteunende digitale investeringen

De wetgeving voorziet vier lijsten. De vierde lijst met investeringen die verwant zijn aan de drie voormelde investeringscategorieën is echter nog niet gepubliceerd. Hiervoor kan je dus geen verhoogde thematische investeringsaftrek aanvragen. Voor deze lijst is de federale overheid bevoegd ([Minister van Digitalisering](#)).

Attesten - certificaten

Je investering moet op de investeringslijst staan én je moet een gemotiveerd attest aanvragen bij de bevoegde instantie. Normaal moet je dat attest aanvragen binnen drie maanden na het einde van het belastbaar tijdperk waarin je de investering deed. Je voegt het attest daarna toe aan je belastingaangifte. Opgelet: Vermits het samenwerkingsakkoord nog steeds niet officieel is, geldt er een tolerantieperiode voor de periode van 1 januari 2026 tot 31 december 2026. (zie 'Opgelet! Verlenging aanvraagtermijn attesten').

Gaat je investering over meerdere belastbare tijdperken? Dan kan je ook een investeringscertificaat aanvragen. Daarmee laat je vooraf bevestigen dat je investering voldoet aan de voorwaarden op basis van de investeringslijsten die gelden op het moment van je aanvraag.

Investeringscertificaten in 'Efficiënt energieverbruik en hernieuwbare energie'

Je kan in het Vlaamse Gewest al een attest of certificaat aanvragen voor investeringen die je vanaf 1 januari 2025 uitvoerde. Het attest zelf krijg je wel pas nadat het samenwerkingsakkoord officieel in werking is getreden.

Meer informatie vind je op de website van het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) > [Verhoogde investeringsaftrek voor investeringen in hernieuwbare energie, energiebesparing of met een gunstige impact op het klimaat](#).

Lees ter voorbereiding van je aanvraag grondig de nieuwe 'voorlopige handleiding' die hiervoor werd opgemaakt. Deze handleiding vind je onderaan de pagina in de rubriek 'Verdere info'. Deze handleiding kan nog worden aangepast op basis van de inhoud van het 'definitieve Samenwerkingsakkoord'.

Milieuvriendelijke investeringen (Groep 2 - categorie 2)

Je kan voor investeringen in deze lijst 'Groep 2 - categorie 2 Broeikasgasemissies verminderen' momenteel nog geen attest of certificaat aanvragen in het Vlaamse Gewest.

Meer informatie volgt zo snel mogelijk op de website van het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) > [Thematische aftrek voor investeringen in hernieuwbare energie, energiebesparing of met een gunstige impact op het klimaat](#).

Milieuvriendelijke investeringen (met uitzondering van Groep 2 - categorie 2)

Dit attest of certificaat kan je momenteel ook nog niet aanvragen. De gewestelijke overheden zullen de attesten en certificaten pas kunnen afleveren nadat het samenwerkingsakkoord in werking is getreden.

Hiervoor zal je in het Vlaamse Gewest terecht kunnen bij het Departement Omgeving. Zij zijn bevoegd voor de investeringen op de lijst 'Milieuvriendelijke investeringen', behalve Groep 2 (Klimaat).

Meer informatie vind je op de website van het Departement Omgeving > [Attest verhoogde investeringsaftrek voor milieuvriendelijke investeringen](#).

Investeringscertificaten 'Koolstofemissievrij vervoer' (met uitzondering van Groep 4 laadinfrastructuur)

Dit attest of certificaat kan je al wel aanvragen bij FOD Mobiliteit en Vervoer > [Thematische investeringsaftrek](#) > [Algemene informatie](#).

Hoe je dit attest of certificaat aanvraagt, verschilt per investeringscategorie:

- Groep 1: [categorie 1: Rangeer locomotief](#)
- Groep 2:
 - [categorie 2: actieve mobiliteit met uitzondering van speed pedelecs, bromfietsen, driewielers en vierwielers met motor en motorfietsen en hun complementaire cyclo-logistieke en transport accessoires;](#)
 - [categorie 2: actieve mobiliteit - speed pedelecs, bromfietsen, driewielers en vierwielers met motor en motorfietsen en hun complementaire cyclo-logistieke en transport accessoires;](#)
 - [categorie 3: andere voertuigen op wielen.](#)
- Groep 3:
 - Zeevaart;
 - Binnenvaart.

Investerings 'Koolstofemissievrij vervoer' (Groep 4 laadinfrastructuur)

Er is momenteel geen informatie beschikbaar over waar dit attest zal moeten worden aangevraagd. Volgens de huidige wetgeving is dit de bevoegdheid van de [Minister van mobiliteit](#).

Investerings op de lijsten in de zeegebieden onder Belgische rechtsbevoegdheid

Gaat het over investeringen op de lijsten in de zeegebieden onder Belgische rechtsbevoegdheid, dan is de federale overheid bevoegd. Zo vind je voor Belgische offshore windmolenparken meer informatie op de website van FOD Economie > [Organisatie offshore tenders](#).

Opgelet! Verlenging aanvraagtermijn attesten

Op 25 juni 2026 werd het [Koninklijk besluit van 16 juni 2026](#) gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Dit koninklijk besluit voert onder meer een tolerantieperiode in, in afwachting van de goedkeuring en publicatie van het samenwerkingsakkoord.

Voor investeringen die je tussen 1 januari 2025 en 31 december 2026 hebt uitgevoerd of gerealiseerd geldt volgende regeling:

- Je moet geen attest voegen bij je belastingaangifte om de verhoogde thematische investeringsaftrek te kunnen toepassen als je er nog niet over beschikt. Je moet wel voor elke investering kunnen aantonen dat je redelijkerwijze mocht aannemen dat je investering in aanmerking komt voor deze verhoogde investeringsaftrek. Daarom hou je best een dossier bij met bewijsstukken zoals een rapport van een interne of externe deskundige; een gemotiveerde nota of beslissing; een offerte of factuur waarin de relevante kenmerken van de investering zijn opgenomen of andere documenten die aantonen waarom de investering aan de voorwaarden voldoet.
- Heb je op het moment van aangifte al een aanvraag ingediend, maar nog geen attest dan kan dit ook als aanvullend bewijs dienen.

Deze tijdelijke regeling betekent niet dat je later geen attest meer nodig hebt. Zodra de mogelijkheid bestaat om een attest aan te vragen, moet je dat nog steeds doen. Bij een eventuele fiscale controle zal je uiteindelijk een positief attest moeten kunnen voorleggen.

Technologieaftrek

Je krijgt een technologieaftrek van 13,5% voor investeringen in octrooien en milieuvriendelijke O&O-investeringen. Kies je voor gespreide aftrek voor milieuvriendelijke O&O-investeringen dan verhoogt het percentage naar 20,5%.

Milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling

Enkel hier blijft een gespreide aftrek mogelijk.

Investerings in 2025 en 2026	investerings in O&O	gespreide aftrek*
Natuurlijke personen	13,5%	20,5%
Kleine vennootschappen	13,5%	20,5%
Andere vennootschappen>	13,5%	20,5%

*Je kan voor deze investeringen ook kiezen voor een gespreide aftrek over de volledige afschrijvingsperiode. In dat geval krijg je een aftrek van 20,5%, berekend op de afschrijvingen die je in elk belastbaar tijdperk tijdens die periode opneemt.

Je krijgt deze verhoogde aftrek voor milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling. Het gaat om vaste activa die je gebruikt om nieuwe producten of toekomstgerichte technologieën te ontwikkelen, zonder negatieve impact op het milieu of met een zo klein mogelijke impact.

Om van deze aftrek te genieten, moet je onderneming bijvoorbeeld over een eigen R&D-afdeling beschikken of innovatiesteun hebben gekregen, bijvoorbeeld via VLAIO.

Attest

Je moet bij je belastingaangifte een attest voegen om het milieuvriendelijke karakter van je investering te bewijzen. Dit attest heeft betrekking op het belastbaar tijdperk waarin je de investering hebt gedaan.

Het aanvraagformulier kan je vinden op de website van Departement Omgeving waar je ook de aanvraag indient:

Departement Omgeving (Vlaamse overheid)

Afdeling Beleid - Attesten Onderzoek en ontwikkeling

E-mail: attestOenO.omgeving@vlaanderen.be

Website: [Verhoogde investeringsaftrek of belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling](#)

Verwerving van Octrooien

Investerings in 2025 en 2026	
Natuurlijke personen	13,5%
Kleine vennootschappen	13,5%
Andere vennootschappen	13,5%

Deze aftrek kan je toepassen als je octrooien aankoopt.

Formaliteiten

Je staft je aanvraag (zie aanvraagprocedure) met:

- een kopie van het contract waarmee je het octrooi of het exploitatierecht hebt verworven;
- een bewijs dat het octrooi of het exploitatierecht nog nooit door een onderneming in België werd gebruikt voor een beroepsactiviteit.

Belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling

Wie kiest voor de Technologieaftrek kan geen gebruik meer maken van het [Belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling](#).

Zeeschepen

Hier geldt een vast percentage van 30%.

Je kan deze investeringsaftrek alleen gebruiken als je een vennootschap hebt die uitsluitend winst haalt uit zeescheepvaart. Het moet gaan om nieuwe zeeschepen of tweedehands zeeschepen die voor het eerst in het bezit komen van een Belgische belastingplichtige.

Toepassing investeringsaftrek

In principe pas je de investeringsaftrek toe per aanslagjaar op de vaste activa die je in het voorafgaande jaar of boekjaar hebt verkregen of zelf tot stand hebt gebracht. Het gaat dus om activa die in dat jaar of boekjaar afschrijfbaar worden (zie 61/84 tot 89).

Als het om activa gaat (68/10) die worden geleasd dan pas je de investeringsaftrek toe in het jaar of boekjaar waarin het gebruiksrecht op het goed aan jou wordt overgedragen.

Hierop gelden ook uitzonderingen. Voor alle details raadpleeg je best de Commentaar op het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 ([ComIB](#)) nummer 68/17).

Aanvraagprocedure

Om de investeringsaftrek te krijgen moet je als belastingplichtige bij je **aangifte** in de personenbelasting of vennootschapsbelasting (inkomstenbelastingen van het belastbare tijdperk waarin de vaste activa zijn aangeschaft of gerealiseerd) de volgende documenten toevoegen:

- een ingevuld, gedateerd en ondertekend formulier volgens het model van de FOD Financiën:
 - formulier 275U voor de vennootschapsbelasting (zie [Biztax](#))
 - formulier 276U voor de personenbelasting (zie [website van FOD Financiën](#));
- een attest voor de verhoogde thematische aftrek (Let op ! Er gelden momenteel afwijkende regels: zie [Verhoogde thematische aftrek](#) > Attesten - certificaten > Opgelet! Verlenging aanvraagtermijn attesten.
- een attest voor de technologieaftrek (bij milieuvriendelijke investeringen O&O). Bekijk ook de rubriek 'Technologieaftrek'.

Daarnaast hou je per categorie van vaste activa een opgave ter beschikking van de administratie waarin je voor elke investering de volgende gegevens vermeldt:

- de datum van aanschaf of realisatie;
- de juiste benaming;
- de aanschaffings- of beleggingswaarde;
- de normale gebruiksduur en afschrijvingsduur.

Cumulatie

Er is geen onderlinge cumul meer mogelijk van de verschillende investeringsaftrekken. Per investering zal je dus moeten kiezen welke aftrek er wordt toegepast, als een investering aan de criteria van meerdere categorieën voldoet.

Overdragen naar een volgend belastbaar tijdperk

In de personenbelasting is de basisaftrek (ook de verdubbeling voor digitale investeringen) die bij gebrek aan voldoende winsten of baten niet kan worden gebruikt, onbeperkt in de tijd overdraagbaar. In de vennootschapsbelasting kan je deze aftrek ook onbeperkt overdragen voor investeringen verkregen of tot stand gebracht vanaf 1 januari 2025.

De andere investeringsaftrekken zijn onbeperkt overdraagbaar in zowel de personen- als de vennootschapsbelasting.

Overgangsregeling voor investeringen ouder dan 2025

Je valt onder een overgangsregeling voor investeringen die al liepen. Heb je activa aangeschaft of gerealiseerd vóór 1 januari 2025? Dan blijf je de oude regeling toepassen.

Gebruik je de gespreide aftrek voor zulke investeringen en lopen de afschrijvingen door na 1 januari 2025? Dan mag je die regeling gewoon blijven verderzetten.

Investeringsaftrek voor investeringen in 2024

Opgelet! Je kan hierop nog enkel een beroep doen voor investeringen die gerealiseerd zijn tot 31 december 2024 en verbonden zijn aan aanslagjaar 2026.

Gewone en gespreide investeringsaftrek

De basis aftrek heeft een vast percentage van 8%. De gespreide aftrek bedraagt voor aanslagjaar 2025 12,5% (5,5% + 7%).

Investeringsaftrek in 2024 (aj 2026)	Gewone investeringen	Gespreide aftrek*
Natuurlijke personen	8%	14,5%
Kleine vennootschappen	8%	/
Andere vennootschappen	/	/

*De gespreide aftrek voor investeringen (de aftrek wordt gespreid over de afschrijvingsperiode van de investeringen kan enkel worden toegepast door natuurlijke personen die minder dan 20 werknemers tewerkstellen op de eerste dag van het belastbaar tijdperk verbonden met het betreffende aanslagjaar).

Sinds het aanslagjaar 2007 is de gespreide aftrek voor vennootschappen afgeschaft. Maar als die aftrek werd verleend voor een vroeger aanslagjaar, dan blijft de investeringsaftrek lopen voor de resterende periode ervan.

Digitale investeringen

Investeringsaftrek in 2024 (aj 2026)	
Natuurlijke personen	14,5%
Kleine vennootschappen	14,5%
Andere vennootschappen	/

Ook eenmanszaken moeten hier beantwoorden aan de criteria van artikel 15 §§ 1 tot 6 van het Wetboek van vennootschappen.

Deze verhoogde aftrek heeft betrekking op investeringen in digitale vaste activa die dienen voor de integratie en de exploitatie van digitale betalings- en factureringssystemen en de systemen die dienen voor de beveiliging van informatie- en communicatietechnologie.

Meer in detail gaat het over:

- Digitale vaste activa die dienen voor de integratie en exploitatie van digitale betalings- en facturatiesystemen:
 - investeringen in systemen (software of apparatuur) die de elektronische betaling vergemakkelijken;
 - investeringen in systemen (software of apparatuur) voor elektronische facturatie, handtekening of archivering.

- Investerings in systemen die dienen voor de beveiliging van informatie- en communicatietechnologie (ICT):
 - investeringen in systemen (software of apparatuur) voor de beveiliging van informatie, netwerken en ICT-installaties;
 - investeringen in monitoring- en auditinstrumenten voor de beveiligingssystemen van ICT;
 - investeringen in systemen (software of apparatuur) die een veiliger beheer van de door de onderneming verzamelde persoonsgegevens mogelijk maken.
- Aanvullende investeringen nuttig bij de uitvoering van de investeringen in digitale betalings- en facturatiesystemen of in systemen die dienen voor de beveiliging van ICT:
 - de kosten voor softwareontwikkeling die verband houden met de hogervermelde investeringen en die samen met de vaste activa waarop zij betrekking hebben, worden afgeschreven;
 - investeringen in systemen (software of apparatuur) die de interfacing van de hogervermelde systemen met systemen van de onderneming of naar systemen buiten de onderneming mogelijk maken (met inbegrip van de investeringen voor interfaces tussen systemen voor facturatie, betaling en boekhoudkundige programma's).

Ook de investering in een witte kassa of in een webshop voor e-commerce komen in aanmerking voor het fiscaal voordeel.

In [artikel 49/1, KB/WIB 92](#) wordt verduidelijkt wat de dienstverlener op de factuur (of in een bijlage bij de factuur) moet vermelden om van deze verhoogde aftrek te kunnen genieten.

Wil je instappen op een abonnement systeem in het kader van e-facturatie, dan bekijk je best de [Fiscale aftrek voor e-facturatie op deze pagina van de Subsidiedatabank](#).

Energiebesparende investeringen

Investerings in 2024 (aj 2026)	
Natuurlijke personen	14,5%
Kleine vennootschappen	14,5%
Andere vennootschappen	14,5%

Om te kunnen genieten van de verhoogde investeringsaftrek voor energiebesparende investeringen moeten deze investeringen opgenomen zijn in een bepaalde categorie (zie [Handleiding verhoogde investeringsaftrek](#)). Bovendien moet er een attest bij de belastingaangifte worden toegevoegd.

Dit attest wordt digitaal aangevraagd binnen drie maanden na de laatste dag van het belastbaar tijdperk waarin de activa zijn verworven, zie: [Verhoogde investeringsaftrek voor investeringen in hernieuwbare energie, energiebesparing of met een gunstige impact op het klimaat](#).

Vlaamse Overheid

Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA)

Koning Albert II-laan 20, bus 17

1000 Brussel

T 02 553 46 00

E-mail: investeringsaftrek.veka@vlaanderen.be

Website: www.vlaanderen.be/verhoogde-investeringsaftrek-voor-investeringen-in-hernieuwbare-energie-energiebesparing-of-met-een-gunstige-impact-op-het-klimaat

Beveiligingsinvesteringen

Investerings in 2024 (aj 2026)	
Natuurlijke personen	21,5%
Kleine vennootschappen	21,5%
Andere vennootschappen	/

Deze aftrek betreft de investeringen voor de beveiliging van de beroepslokalen of bedrijfsvoertuigen en is enkel van toepassing voor kleine vennootschappen.

Investerings voor de beveiliging van de beroepslokalen

Volgende investeringen van nieuw materiaal komen in aanmerking:

- anti-ramkraaksystemen;
- toegangscontrolesystemenvertragingselementen op de parking;
- specifiek inbraakwerend glas;
- specifiek inbraakwerende rolluiken;
- beveiligingssysteem voor deuren, ramen, luiken, garagepoorten, lichtkoepels, dakvensters, keldergaten en hekkengepantserde deuren;
- materieel voor de detectie van diefstal;
- goederenkluizen met een inbraakvertragingsslot;
- kassa's met beschermkap of een anti-graaiak;
- neutralisatiesysteem van waarden (light-CIT);
- specifiek inbraakwerende afrastering voor bouwvervalsloten en andere beveiligingssysteem van materieel op een bouwverf;
- bepaalde alarmsystemen en camerasystemen;
- volgsystemen.

De aannemer moet aangeven in welke beroepslokalen de werken werden uitgevoerd en een verklaring afleggen over de kwaliteit ervan. De aannemer moet dus aantonen dat de investeringen en materialen voldoen aan de wettelijke vereisten.

Investerings voor de beveiliging van bedrijfsvoertuigen

Bedrijfsvoertuigen worden hierbij gedefinieerd als:

- voertuigen aangewend voor bezoldigd personenvervoer, met name autobussen, autocars en de autovoertuigen die uitsluitend worden aangewend hetzij tot een taxidienst, hetzij tot verhuring met bestuurder;
- voertuigen aangewend voor goederenvervoer, met name trekkers en vrachtwagens, en aanhangwagens en opleggers met een maximum toegelaten massa van minstens 4 ton.

Voor de investeringen in beveiligingen komt het volgende in aanmerking:

- immobilisatiesystemen die het starten van het bedrijfsvoertuig beletten;
- alarmsystemen die de inbraak of geweldsuitoefening in het bedrijfsvoertuig detecteren;
- alarmsystemen die door de chauffeur van het bedrijfsvoertuig kunnen worden ingeschakeld bij het opmerken van een poging tot inbraak of geweldpleging;
- nadiestalsystemen die erop gericht zijn te verhinderen dat een gestolen voertuig verdwijnt of die een gestolen bedrijfsvoertuig kunnen positioneren en volgen;
- sloten en andere beveiligingssysteem die de toegang tot het bedrijfsvoertuig verhinderen of vertragen.

De alarmsystemen moeten geplaatst worden door een erkende beveiligingsonderneming. Deze onderneming moet een

factuur uitreiken die aan een aantal voorwaarden voldoet. Zo moet de installateur op de factuur verklaren dat het geïnstalleerd materieel gecertificeerd is volgens het kwaliteitslabel INCERT of volgens een gelijkaardige kwaliteitsnorm. Daarnaast moet hij verklaren dat het geplaatst materieel het stelen van het bedrijfsvoertuig beoogt te verhinderen of te vertragen of dat het geplaatst materieel een slot of een ander beveiligingssysteem is die op het bedrijfsvoertuig wordt geplaatst.

Belastingaangifte

De uitgaven moeten opgenomen worden in de belastingaangifte. Volgende documenten moeten ter beschikking worden gehouden voor de FOD Financiën:

- facturen van de investering;
- betalingsbewijzen van deze facturen;
- verklaring van de aannemer op de factuur of bijlage die de kwaliteit van het materiaal garandeert;
- voor de alarmsystemen en de volgsystemen, het bewijs van een geschreven overeenkomst met een goedgekeurde alarmcentrale;
- voor de camerasystemen, het attest dat bewijst dat het systeem werd aangegeven via het online aangiftesysteem www.aangiftcamera.be.

Investerings in O&O

Investerings in 2024 (aj 2026)	investerings in O&O	gespreide aftrek*
Natuurlijke personen	14,5%	21,5%
Kleine vennootschappen	14,5%	21,5%
Andere vennootschappen>	14,5%	21,5%

Deze verhoogde aftrek geldt voor 'milieuvriendelijke' investeringen in onderzoek en ontwikkeling. Dit zijn investeringen in onderzoek en ontwikkeling van nieuwe producten en toekomstgerichte technologieën die geen effect op het leefmilieu hebben of die het negatieve effect op het leefmilieu zoveel mogelijk proberen te beperken. Deze aftrek kan worden gespreid over de afschrijvingsperiode van deze activa. De voorwaarde van een tewerkstelling van minder dan 20 werknemers is hier niet van toepassing.

Om dit milieuvriendelijk karakter van de investering te bewijzen moet een attest worden gevoegd bij de aangifte van de inkomstenbelastingen van het tijdperk waarin de bedoelde bestanddelen zijn aangeschaft of tot stand gebracht. Om van deze aftrek te kunnen genieten, dient het bedrijf bijvoorbeeld een R&D-afdeling te hebben of innovatiesteun te hebben genoten via bijvoorbeeld VLAIO.

Sinds het aanslagjaar 2007 kunnen vennootschappen opteren voor [het belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling](#). Het fiscale voordeel wordt hierbij niet toegekend in de vorm van een aftrek van het fiscale resultaat, maar op de verschuldigde vennootschapsbelasting wordt er een belastingvermindering toegepast. Vennootschappen die kiezen voor dit belastingkrediet kunnen nooit meer de investeringsaftrek toepassen voor octrooien en milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling (zowel de éénmalige als de gespreide).

Een aanvraagformulier tot het verkrijgen van dit attest wordt aangevraagd bij:

Vlaamse overheid
Departement Omgeving
Afdeling Partnerschappen met Besturen en Maatschappij
Koning Albert II-laan 20, bus 8
1000 Brussel
E-mail: attestOenO.omgeving@vlaanderen.be

Website: omgeving.vlaanderen.be/verhoogde-investeringsaftrek-of-belastingkrediet-voor-onderzoek-en-ontwikkeling

*Voor de gespreide aftrek voor milieuvriendelijke investeringen in O&O (de aftrek wordt gespreid over de afschrijvingsperiode van de investeringen) is de voorwaarde van een tewerkstelling van minder dan 20 werknemers niet van toepassing.

Verwerving van Octrooien

Investerings in 2024 (aj 2026)	
Natuurlijke personen	14,5%
Kleine vennootschappen	14,5%
Andere vennootschappen	14,5%

Deze aftrek is van toepassing op de 'verwerving' van octrooien. Deze verwerving moet worden gestaafd door:

- een afschrift van het contract op grond waarvan de onderneming het octrooi of het recht tot exploitatie ervan heeft aangeschaft;
- het bewijs dat het octrooi of het recht tot exploitatie ervan nooit door een andere onderneming voor het uitoefenen van haar beroepswerkzaamheid in België is gebruikt.

Sinds het aanslagjaar 2007 kunnen vennootschappen opteren voor [het belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling](#). Het fiscale voordeel wordt hierbij niet toegekend in de vorm van een aftrek van het fiscale resultaat, maar op de verschuldigde vennootschapsbelasting wordt er een belastingvermindering toegepast. Vennootschappen die kiezen voor dit belastingkrediet kunnen nooit meer de investeringsaftrek toepassen voor octrooien en milieuvriendelijke investeringen in onderzoek en ontwikkeling (zowel de éénmalige als de gespreide).

Vergroening vrachtwagens en tankinfrastructuur

Investerings in 2024 (aj 2026) vrachtwagens en tankinfrastructuur	
Natuurlijke personen	30,5%
Kleine vennootschappen	30,5%
Andere vennootschappen	30,5%

Deze verhoogde aftrek geldt voor investeringen in koolstofemissievrije vrachtwagens en tankinfrastructuur voor blauwe, groene of turquoise waterstof en elektrische laadinfrastructuur met betrekking tot koolstofemissievrije vrachtwagens.

Het bedrag van de aftrek wordt beperkt tot € 60 miljoen per belastingplichtige.

Bovendien kan de belastingplichtige deze investeringsaftrek toepassen op voorwaarde dat:

- hij geen achterstallige schulden heeft bij de RSZ;
- hij op de laatste dag van het belastbaar tijdperk waarin de vaste activa zijn verkregen of tot stand gebracht, niet kon worden aangemerkt als een onderneming in moeilijkheden;
- hij geen bevel tot terugvordering heeft uitstaan ingevolge een besluit van de Commissie die een door België verleende steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt heeft verklaard;

Als de aftrek (al dan niet gespreid) hoger is dan de winst of baten van het belastbare tijdperk, wordt het verschil

(desgevallend beperkt) overgedragen naar de volgende belastbare tijdperken.

Cumulatie

Er kan voor deze vaste activa geen gewestelijke steun worden aangevraagd, tenzij de gewestelijke steunregeling waarborgt dat de cumulatie van federale en gewestelijke steun niet de maximale drempel en steunintensiteit opgelegd vanuit Europa overschrijdt.

Deze drempelwaarde ligt vast in artikel 36 van de verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014. De steunintensiteit ligt vast in artikel 4, lid 1, s), van dezelfde Verordening.

Bekijk ook de maatregel [Laadpalen: fiscale voordelen](#) en [Emissievrije voertuigen steun](#).

Meer informatie

Meer informatie kan je raadplegen in de [Circulaire over fiscale vergroening van de mobiliteit](#) van de FOD Financiën.

Bevordering van herbruikbare verpakkingen

Investeringsaftrek in 2024 (aj 2026)	
Natuurlijke personen	/
Vennootschappen	3% / 3%

Hier geldt steeds een vast percentage van 3%.

Deze investeringsaftrek van 3% kan worden toegepast op investeringen in materiële vaste activa die uitsluitend bestemd zijn voor het verzekeren van het productieproces van herbruikbare verpakkingen van dranken en nijverheidsproducten, zoals vermeld in boek III "Milieutaksen" van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur.

Deze aftrek is eveneens van toepassing op de materiële vaste activa die uitsluitend bestemd zijn voor het verzekeren van de terugname in de verkooppunten, de tussentijdse stockage, de verzending naar de afvuller of een distributiecentrale met het oog op de verdere sortering en reiniging en de sortering en reiniging met het oog op de terugzending naar de respectievelijke afvullers van de hogervermelde herbruikbare verpakkingen.

Om recht te hebben op de investeringsaftrek voor investeringen tot aanmoediging van het hergebruik van verpakkingen, moeten de investeringen voldoen aan de criteria die zijn vastgelegd in [artikel 49bis, KB/WIB 92](#).

Onder productieproces wordt verstaan: het geheel van verrichtingen dat uitsluitend dient om een productiesysteem te installeren, te vervangen, te verbeteren of in stand te houden (zie [artikel 49bis, §1, KB/WIB 92](#)).

Rookafzuig- of verluchtingssystemen

Investeringsaftrek in 2024 (aj 2025)	
Natuurlijke personen	14,5%
Kleine vennootschappen	14,5%
Andere vennootschappen	14,5%

Deze investeringsaftrek is specifiek voor horeca-inrichtingen die investeren in een rookafzuigstelsel of een

verluchtingssysteem in een rookkamer.

Zeeschepen

Investeringsaftrek in 2024 (aj 2026)	
Natuurlijke personen	/
Vennootschappen	30%

Hier geldt een vast percentage van 30%

De investeringsaftrek voor investeringen in zeeschepen die in nieuwe staat zijn verkregen of tweedehandse zeeschepen die voor het eerst in het bezit van een Belgische belastingplichtige komen, is enkel van toepassing op vennootschappen die uitsluitend winst uit zeescheepvaart verkrijgen.

Aanvraagprocedure

Zelfstandigen moeten het formulier 276U (beschikbaar op de [website van FOD Financiën](#)) bij hun aangifte in de personenbelasting voegen.

Vennootschappen moeten het vak 275U in [Biztax](#) invullen als zij hun aangifte in de vennootschapsbelasting indienen.

Daarnaast moet er per categorie van vaste activa een opgave ter beschikking van de administratie worden gehouden die voor elk activum de volgende gegevens vermeldt:

- de datum van de aanschaffing of van de totstandkoming
- de juiste benaming
- de aanschaffings- of beleggingswaarde
- de normale gebruiksduur en de afschrijvingsduur

In voorkomend geval moeten ook de volgende documenten ter beschikking gehouden worden:

- de vereiste afschriften en bewijzen voor de octrooien;
- het vereiste attest voor de energiebesparende investeringen;
- de verschillende vereiste documenten (aanvraag tot erkenning, rechtvaardigende nota, attest van de bevoegde Gewestregering, enz.) voor de milieuvriendelijke investeringen voor onderzoek en ontwikkeling.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis '[Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#)'.

Contact

Op zoek naar informatie over steun voor deze duurzame investeringen? Bekijk dan zeker de overzichten van steunmogelijkheden voor [warmtepompen](#), [zonnepanelen](#), [laadpalen](#), [batterij opslagsystemen](#), [duurzame bedrijfsmobiliteit](#), [zonneboiler en warmtepompboiler](#), [scheepvaart](#) en [emissievrije voertuigen](#). Je vindt er ook meer details over de investeringsaftrek voor deze investeringen.

FOD Financiën

Contactcenter

T 02 572 57 57

financien.belgium.be/nl/ondernemingen/vennootschapsbelasting/belastingvoordelen...

Verhoogde fiscale aftrek voor bepaalde kosten

Laatst gewijzigd op 10 apr 2026

Wat houdt de maatregel in

Om ondernemers te ondersteunen voorziet de federale overheid dat bepaalde kosten voor meer dan 100% fiscaal aftrekbaar zijn. Hierbij lichten we er een aantal toe.

1. Bepaalde beveiligingskosten zijn voor zelfstandigen en vrije beroepen voor 120% fiscaal aftrekbaar. Het gaat om diensten die worden geleverd door erkende beveiligingsondernemingen, evenals om abonnementskosten voor de aansluiting op een vergunde alarmcentrale.
2. Sinds 1 januari 2026 geldt binnen het btw-kader een verplichting voor ondernemers om gestructureerde elektronische facturen uit te reiken in B2B-context. Dit bracht voor sommige ondernemingen de noodzaak mee om te investeren in een (nieuw) facturatie- of boekhoudpakket. Om deze extra kosten te verlichten, voorziet de fiscus in een tijdelijke verhoogde kostenaftrek van 120% voor de periodieke abonnementskosten voor de factureringspakketten, evenals de advieskosten die specifiek worden gemaakt voor de voorbereiding of de operationalisering van elektronische facturering. Deze maatregel is van toepassing op zelfstandigen, vrije beroepen en ondernemingen die beantwoorden aan de fiscale definitie van kleine vennootschap. Deze kostenaftrek geldt voor kosten gemaakt vanaf 1 januari 2024 tot en met 31 december 2027.

Fiscale aftrek voor kosten van beveiligingsdiensten

Bepaalde beveiligingskosten zijn voor zelfstandigen en vrije beroepen voor 120% fiscaal aftrekbaar. Het gaat om diensten die worden geleverd door erkende beveiligingsondernemingen, evenals om abonnementskosten voor de aansluiting op een vergunde alarmcentrale.

Voor de aftrek van deze extra 20% moet wel aan de onaantastbaarheidsvoorwaarde worden voldaan als het kleine vennootschappen betreft.

Deze maatregel is sinds aanslagjaar 2021 enkel van toepassing in de personenbelasting en de belasting van niet-inwoners.

Om deze aftrek te kunnen toepassen moeten de kosten een beroepsmatig karakter hebben en zijn gemaakt of gedragen met het oog op het verkrijgen of behouden van belastbare inkomsten. Zie artikel [64ter](#) in het WIB 92.

Volgende diensten, geleverd door beveiligings-/bewakingsondernemingen komen in aanmerking:

- abonnementskosten voor de aansluiting op een vergunde alarmcentrale;
- kosten voor het beroep doen op een vergunde bewakingsonderneming voor beveiligd transport (ophalen van plofkoffers);
- kosten voor het gezamenlijk beroep doen op een vergunde bewakingsonderneming door een groep ondernemingen (consortiumbewaking).

Deze beroepskosten kunnen voor 120% worden afgetrokken in plaats van de normale 100%.

Meer informatie in [art. 64ter](#), WIB 92.

Fiscale aftrek voor kosten van e-facturatie

Sinds 1 januari 2026 geldt binnen het btw-kader een verplichting voor ondernemers om gestructureerde elektronische facturen uit te reiken in B2B-context. Dat zijn facturen die rechtstreeks tussen de software van beide ondernemingen worden uitgewisseld. De verzending van de gestructureerde elektronische facturen zal dan gebeuren via een decentraal netwerk, genaamd Peppol ([Pan-European Public Procurement On-Line](#)). Dit bracht voor sommige ondernemingen de noodzaak mee om te investeren in een (nieuw) facturatie- of boekhoudpakket.

Om deze extra kosten te verlichten, voorziet de fiscus in een tijdelijke verhoogde kostenaf trek van 120% voor de volgende kosten:

- De abonnementskosten die betaald worden voor een e-facturatiepakket.
- De meerprijs van een bestaand software abonnement (betaald door de overschakeling naar e-facturatie), komt in aanmerking als die meerprijs uitdrukkelijk en afzonderlijk op de factuur wordt vermeld;
- De advieskosten die gemaakt worden voor de voorbereiding of de operationalisering van het aangeschafte factureringspakket. Dergelijk advies kan onder meer betrekking hebben op de manier waarop de informatie aan het softwarepakket moet worden aangeleverd, of op aanpassingen aan de gebruikte programma's om een koppeling met het bestaande boekhoudpakket mogelijk te maken.

Deze aftrek is van toepassing op zelfstandigen, vrije beroepen en ondernemingen die voldoen aan de definitie van kleine vennootschap, in de personen- en de vennootschapsbelasting (Zie [Fiscale definitie](#)).

Deze kostenaf trek geldt voor kosten gemaakt vanaf 1 januari 2024 (vanaf aanslagjaar 2025 voor boekjaren die ten vroegste beginnen op 1 januari 2024) en dit tot en met 31 december 2027 (buiten werking vanaf aanslagjaar 2029 voor boekjaren die ten vroegste beginnen op 1 januari 2028). Worden wel beoogd: de periodieke abonnementskosten voor de factureringspakketten, evenals de advieskosten die specifiek worden gemaakt voor de voorbereiding of de operationalisering van de verplichtingen.

Voor deze aftrek geldt in de vennootschapsbelasting geen onaantastbaarheidsvoorwaarde; de kosten moeten dus niet worden geboekt.

De aftrek gebeurt via de verhoging van de begintoestand van de belastbare reserves bij de aangifte in de vennootschapsbelasting. Zelfstandigen verhogen het bedrag van de aftrekbare kost tot 120% bij het invullen van de aftrekbare beroepskosten bij de aangifte in de personenbelasting.

Afschrijvingen komen nooit in aanmerking voor deze verhoogde kostenaf trek. Voor investeringen, die worden afgeschreven op drie jaar is er de verdubbelde basisinvesteringsaftrek voor digitale investeringen (zie [Investeringsaftrek](#)). Deze aftrek bedraagt 20% en is ook enkel voor zelfstandigen, vrije beroepen en kleine vennootschappen van toepassing.

Meer informatie:

- [circulaire 2026/C/46 over de verhoogde kostenaf trek voor uitgaven elektronische facturatie](#);
- de website van FOD Financiën [Gestructureerde elektronische facturen tussen ondernemingen verplicht vanaf 2026](#);
- [art. 64ter, lid1,1°](#), WIB 92.

Op de website efactuur.belgium.be/nl kan je een lijst met bestaande conforme softwareoplossingen vinden. Je vindt er ook oplossingen die deels gratis of tegen een beperkte kostprijs te gebruiken zijn. Uitleg over de voordelen kan je hier vinden op de pagina [Fiscale stimulansen voor het invoeren van e-facturatie](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Meer informatie kan je vinden in de [Commentaar van art. 64ter](#), WIB 92 op Fisconetplus. Hier vind je de commentaar op de wetgeving en eventuele circulaire en rechtspraak.

FOD Financiën

Contactcenter

T 02 572 57 57

Versnelde teruggave btw-kredieten voor starters

Laatst gewijzigd op 9 jul 2026

Wat houdt de maatregel in

Als startende ondernemer heb je vaak een btw-tegoed doordat je in de opstartfase veel investeringen doet, terwijl je nog beperkte verkopen realiseert. Onder bepaalde voorwaarden kan je dit btw-krediet tijdens de eerste 24 maanden van je activiteit sneller laten terugbetalen. Normaal gezien kan je een terugbetaling van je btw-tegoed pas aanvragen op het einde van een kwartaal, zelfs wanneer je maandelijks een btw-aangifte indient. Daarna heeft de fiscus nog drie maanden de tijd om het bedrag terug te storten. Hierdoor kan het in totaal tot zes maanden duren voordat je je btw-tegoed ontvangt, wat een impact kan hebben op je liquiditeit.

Voldoe je als starter aan de voorwaarden voor de versnelde terugbetalingsregeling, dan geniet je van twee voordelen:

1. Je kan elke maand een terugbetaling van je btw-krediet aanvragen.
2. De terugbetalingstermijn van de fiscus wordt verkort van drie naar twee maanden.

Daardoor ontvang je je btw-tegoed al na ongeveer drie maanden in plaats van zes maanden, wat je financiële ademruimte in de opstartfase aanzienlijk kan vergroten.

Wie komt in aanmerking

Je kan van deze versnelde terugbetaling genieten wanneer je minder dan 24 maanden geleden bent gestart met je economische activiteit. Dat betekent dat je minder dan 24 maanden geleden een aangifte van aanvang van activiteit hebt ingediend (formulier 604A, of formulier 606A voor een btw-eenheid).

Ben je binnen die eerste 24 maanden overgeschakeld van de vrijstellingsregeling voor kleine ondernemingen naar de gewone btw-regeling? Dan kan je nog gedurende de resterende periode van 24 maanden na de start van je activiteiten gebruikmaken van deze regeling.

Ook wanneer je je activiteit hebt stopgezet en ten vroegste drie maanden later een nieuwe activiteit bent gestart, met indiening van de vereiste stopzettings- en opstartaangiften, kan je opnieuw als starter worden beschouwd. Hetzelfde geldt voor nieuwe btw-eenheden, zelfs wanneer de leden ervan vroeger al een btw-identificatie hadden.

Heb je een globaal btw-identificatienummer dat begint met BE 0796.5 of BE 0796.6, dan word je voor deze regeling niet als starter beschouwd en kan je geen gebruikmaken van dit voordeel.

Voorwaarden

Je kan als startende ondernemer een maandelijks terugbetaling van je btw-krediet krijgen als je tegelijkertijd aan alle onderstaande voorwaarden voldoet.

Je btw-krediet moet betrekking hebben op de eerste 24 maanden van je activiteit

Het btw-krediet moet ontstaan zijn binnen de 24 maanden na de start van je economische activiteit. Hiervoor kijkt de fiscus naar de startdatum die je hebt opgegeven in je aangifte van aanvang van activiteit (formulier 604A).

Je dient maandelijks btw-aangiften in

Om van deze regeling gebruik te maken, moet je kiezen voor een maandelijks indiening van je btw-aangiften. Dien je je btw-aangifte per kwartaal in, dan kom je niet in aanmerking voor de maandelijks terugbetalingsregeling. De fiscus streeft er in dat geval wel naar om de terugbetaling uiterlijk in de tweede maand na het betrokken kwartaal uit te voeren.

Je btw-tegoed bedraagt minstens € 245

Je btw-krediet bedraagt minimaal € 245. Is het bedrag lager, dan wordt het automatisch overgedragen naar de volgende aangifteperiode.

Je dient je btw-aangifte tijdig in

Je maandelijkse btw-aangifte dien je uiterlijk in op de twintigste dag van de maand volgend op de betrokken aangifteperiode. Het is belangrijk deze deadline strikt na te leven, ook tijdens vakantieperiodes.

Je dient je aangifte elektronisch in via Intervat

Je dient je maandelijkse btw-aangifte verplicht elektronisch in via Intervat. Op deze regel worden geen uitzonderingen toegestaan.

Je vraagt de terugbetaling uitdrukkelijk aan

Voor elke maand waarin je een terugbetaalbaar btw-tegoed hebt, moet je expliciet aangeven dat je een terugbetaling wenst. Dit doe je door in je maandelijkse btw-aangifte het daarvoor voorziene vakje aan te vinken in de rubriek 'Vraag om teruggaaf'. Hierdoor weet de fiscus dat je het btw-krediet effectief wilt laten terugbetalen.

Aanvraagprocedure

Je moet je maandaangifte via elektronische weg tijdig indienen in de toepassing [Intervat](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Bijkomende informatie over deze maatregel kan je terugvinden op [de website van Financiën](#) en in de 'Circulaire 2019/C/128 betreffende de teruggaven inzake Btw aan belastingplichtigen die hun economische activiteit aanvangen' op [Fisconetplus](#).

FOD Financiën

T 02 572 57 57

financien.belgium.be/nl/Actueel/versnelde-teruggave-van-btw-kredieten-voor-star...

Verlaging sociale bijdragen voor primostarters (Starterskorting)

Laatst gewijzigd op 16 jun 2026

Wat houdt de maatregel in

Als zelfstandige betaal je elk kwartaal sociale bijdragen in ruil voor een reeks sociale rechten. Om deze financiële last als startende zelfstandige in hoofdberoep wat draaglijker te maken kan je in bepaalde situaties lagere sociale bijdragen betalen tijdens de eerste vier kwartalen.

Wie komt in aanmerking

Je bent een primostarter in één van de volgende situaties:

- Je bent beginnende zelfstandige in hoofdberoep en je was tijdens de twintig kwartalen daarvoor op geen enkel ogenblik een zelfstandige in hoofdberoep of een zelfstandige in hoofdberoep gelijkgesteld met een zelfstandige in bijberoep (art. 37)
- Je maakt de overstap van zelfstandige in bijberoep of student-zelfstandige naar het statuut van zelfstandige in hoofdberoep.
- Je herneemt je zelfstandige activiteit in hoofdberoep na een periode van arbeidsongeschiktheid of invaliditeit. Een bijkomende voorwaarde is dat je minstens twee kwartalen een gelijkstelling wegens ziekte hebt genoten. Het kan daarbij zowel gaan om een werkherleving tijdens de arbeidsongeschiktheid of invaliditeit in het kader van een toegelaten activiteit of terug-naar-werk traject als een volledige hervatting van de activiteit.

Ben je een zelfstandige in bijberoep, dan kan je geen primostarter zijn.

Omvang steun

Voor een zelfstandige in hoofdberoep bedragen de voorlopige kwartaalbijdragen bij het begin van de activiteit tot het einde van het derde volledige kalenderjaar € 890,42 (refertejaar 2023 berekend op een inkomen van € 17.374,08). De werkelijke bijdragen kan je sociaal verzekeringsfonds echter pas berekenen als de fiscus de inkomsten van het betrokken bijdragejaar heeft vastgesteld. Dit is meestal een of twee jaar later.

Door deze maatregel kan je als primostarter al voor de eerste vier kwartalen lagere sociale bijdragen betalen. Hierbij gelden volgende drempels:

- als de geraamde beroepsinkomsten van het bijdragejaar € 8.972,07 niet overschrijden: € 341,30 in het eerste kwartaal en € 459,82 in de volgende drie kwartalen van het eerste jaar;
- 20,5% op het gedeelte van de geraamde beroepsinkomsten van het bijdragejaar die hoger zijn dan € 8.972,07.

Heb je een zelfstandige artistieke beroepsactiviteit, dan wordt de lagere minimumbijdrage vanaf 1 oktober 2022 toegepast voor de eerste acht kwartalen. Je moet dan in het bezit zijn van een zelfstandigheidsverklaring, afgeleverd door de Commissie Kunstenaars voor de betrokken kwartalen.

Je vindt de [Bijdragen 2026](#) op de website van RSVZ.

Aanvraagprocedure

Deze korting moet je aanvragen bij je sociaal verzekeringsfonds.

Op basis van objectieve elementen moet je hierbij aantonen dat het geschatte inkomen lager zal zijn dan de gekozen drempels.

Wordt de korting niet aangevraagd en je inkomen ligt toch onder een van deze drempels? Op het moment dat de fiscus het definitief inkomen doorgeeft aan je sociale verzekeringsfonds, worden de te veel betaalde bijdragen geregulariseerd. Je geniet dus automatisch van deze korting als je inkomen laag genoeg is, maar dan wel een hele tijd later.

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Rijksdienst voor de sociale verzekering der zelfstandigen (RSVZ)

T 02 546 42 11

www.rsvz.be/nl/primostarter

Vrijstelling van belastingvermeerdering voor startende ondernemingen (bij onvoldoende voorafbetalingen)

Laatst gewijzigd op 14 aug 2026

Wat houdt de maatregel in

Start je voor het eerst een zelfstandige activiteit in hoofdberoep of richt je een nieuwe onderneming op? Dan krijg je tijdens de eerste drie jaar een fiscaal voordeel. Je bent in die periode vrijgesteld van de belastingvermeerdering die normaal wordt aangerekend wanneer je onvoldoende voorafbetalingen doet.

Daardoor hoef je als starter niet meteen vooraf belasting te betalen om een belastingvermeerdering te vermijden. De maatregel geeft je meer financiële ademruimte in de opstartfase van je onderneming.

Wie komt in aanmerking

Je moet een zelfstandige zijn of een onderneming die op overeenkomstige wijze beantwoordt aan de criteria van kleine vennootschap, opgenomen in artikel 1:24, §§ 1 tot 6 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. Voor het laatst afgesloten boekjaar mag je niet meer dan één van de onderstaande grenzen overschrijden:

- Jaargemiddeld personeelsbestand: 50 werknemers;
- Jaaromzet exclusief btw: € 11.250.000;
- Balanstotaal: € 6.000.000.

Overschrijd je meer dan één grens of val je er opnieuw onder, dan heeft dat pas gevolgen als dit gedurende twee opeenvolgende boekjaren het geval is. De wijziging geldt dan vanaf het volgende boekjaar.

Heb je verbonden vennootschappen, dan moet je de criteria omzet en balanstotaal op geconsolideerde (gegroepeerde) basis berekenen. Voor het criterium personeelsbestand moet je het aantal werknemers optellen dat door elk van de betrokken verbonden vennootschappen jaarlijks gemiddeld wordt tewerkgesteld.

Maak je geen geconsolideerde jaarrekening op, dan kan je kiezen voor een alternatieve berekening waarbij de drempels met 20% worden verhoogd.

Vzw's komen voor deze maatregel enkel in aanmerking als ze onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting.

Aanvraagprocedure

Om van deze vrijstelling gebruik te maken, moet je kunnen aantonen dat het om je eerste vestiging als zelfstandige in hoofdberoep gaat. Dat bewijs lever je meestal met een attest van je sociaal verzekeringsfonds of van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekering der Zelfstandigen (RSVZ). Op dat attest staat sinds wanneer je voor het eerst bent aangesloten als zelfstandige in hoofdberoep.

In bepaalde gevallen geldt echter een andere datum. Alle informatie kan je terugvinden op de [Fisconetplusdatabank > Commentaar van art. 157, WIB 92 > 4. Gevallen waarin geen vermeerdering verschuldigd is > b\) Vrijstelling voor beginnende zelfstandigen](#).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

FOD Financiën

Contactcenter

T 02 572 57 57

financien.belgium.be/nl/ondernemingen/vennootschapsbelasting/voorafbetalingen

Erasmus voor jonge ondernemers

Laatst gewijzigd op 22 sep 2025

Wat houdt de maatregel in

Dit Europees uitwisselingsprogramma voor ondernemers biedt nieuwe ondernemers de mogelijkheid om één tot zes maanden te werken bij een ervaren kmo, gevestigd in een ander EU-land. De nieuwe ondernemer ontvangt een maandelijkse toelage en heeft vergevorderde plannen voor het opzetten van een eigen bedrijf of is nog geen drie jaar bezig. Er is geen leeftijdsgrens.

Ook vzw's met economische activiteit komen in aanmerking.

De nieuwe ondernemer ontvangt een maandelijkse som van de Europese Commissie die een deel van de onkosten helpt dekken.

Wie komt in aanmerking

Erasmus staat open voor alle sectoren. Er moet evenwel aan de volgende voorwaarden voldaan worden:

- Je bent van plan een eigen activiteit op te starten op basis van een uitvoerbaar business- en financieel plan gespreid over twee jaar.
- Jouw onderneming is minder dan drie jaar geleden opgestart.
- Je verblijft permanent in één van de deelnemende landen (Albanië, Duitsland, Armenië, Oostenrijk, België, Bosnië en Herzegovina, Bulgarije, Cyprus, Kroatië, Denemarken, Spanje, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Ierland, IJsland, Italië, Letland, Litouwen, Noord-Macedonië, Malta, Moldavië, Nederland, Polen, Portugal, Tsjechië, Roemenië, Verenigd Koninkrijk, Servië, Slowakije, Slovenië, Zweden, Turkije en Oekraïne).
- Je wil mee bijdragen aan de ontwikkeling van de activiteiten van de onthalende ondernemers en bent vastbesloten jouw vaardigheden en knowhow ter beschikking te stellen.
- Je bent bereid de financiering van het programma in te vullen om de kosten voor jouw verblijf in het buitenland te dekken.

Ervaren gastondernemers zijn eigenaar of bestuurder van een kmo (volgens de Europese kmo-definitie) in de EU gedurende meer dan drie jaar.

Ook vzw's komen onder bepaalde voorwaarden voor deze maatregel in aanmerking.

Wat komt in aanmerking

Dit EU-programma:

- biedt nieuwe ondernemers de gelegenheid om van een ervaren ondernemer in een ander EU-land te leren hoe je een bedrijf opstart en succesvol runt;
- maakt het mogelijk dat nieuwe en ervaren ondernemers ervaringen uitwisselen;
- vergemakkelijkt de toegang tot nieuwe markten en de zoektocht naar mogelijke zakenpartners;
- vergroot de netwerkmogelijkheden van zakenmensen en de kmo.

Bijkomende voorwaarden

De nieuwe ondernemers reizen naar het ander EU-land om enige tijd te werken in de kmo van een ervaren ondernemer. Deze periode kan opgesplitst worden in periodes van minimaal één week. Organisaties die als tussenpersoon optreden, koppelen de nieuwe ondernemers aan de gastondernemers.

De nieuwe ondernemer kan tijdens het verblijf in het buitenland de nodige ervaring opdoen op de volgende gebieden:

- doeltreffend plannen;
- financieel en operationeel beheer;
- ontwikkeling van vernieuwende producten en/of diensten;
- verkoop en marketing.

Nieuwe ondernemers krijgen ook de mogelijkheid om meer te weten te komen over:

- Europese handelswetgeving en de Europese interne markt;
- Europese normalisatie;
- Europese ondersteuning voor de kmo.

Aanvraagprocedure

Nieuwe ondernemers en ervaren ondernemers kunnen zich rechtstreeks inschrijven via de website www.erasmus-entrepreneurs.eu of contact opnemen met één van onderstaande coördinatoren (zie contactinformatie).

Blijf op de hoogte

Wil je op de hoogte blijven van wijzigingen van deze maatregel én andere maatregelen in de Subsidiedatabank van VLAIO? Dat kan via de gratis [Nieuwsbrief van de Subsidiedatabank](#).

Contact

Je kan voor begeleiding in het Vlaams Gewest terecht bij volgend steunpunt:

hub.brussels

T. 02 422 51 26

eye@hub.brussels of pherfurth@hub.brussels (Pierre Herfurth)

www.hub.brussels/nl/services/erasmus-uitwisseling-ondernemers

Ondersteuningsbureau Erasmus voor jonge ondernemers

EU-DG Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs

T 02 282 08 73

support@erasmus-entrepreneurs.eu

www.erasmus-entrepreneurs.eu